Poštnina plačana v gotovini.
Leto XV., štev. 62

Ljubljana, petek 16. marca 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Svarilo Seatona Watsona

Znani poznavalec predvojnih problemov Avstro-Ogrske, angleški politični pisatelj Seaton Watson se je po londonskem propagandnem potovanju grofa Bethlena čutil prisiljenega, da v interesu pravice in resnice posveti še enkrat v nemško in madžarsko revizionistično politiko ter natoči čistega vina onim angleškim političnim krogom, ki jih je morda kričava madžarska agitacija le morda nekoliko približala predlagani reviziji. Prijel je za pero in priobčil v dveh uglednih revijah »Slavonic Review« in »International Affairs« dva temeljita članka, ki jima je dal značilen naslov: Svarilo pred preveč brezvestno propagando.

Čitateljem našega lista je znano, da je Watson že na sami Bethlenovi prireditvi s svojimi ugotovitvami in iznešenimi dejstvi popolnoma ovrgel temeljne misli grofovega predavanja. Po angleški tradiciji so taka predavanja nekaj zelo diskretnega in zato ne smejo preko omejenega intimnega kroga povabljencev, Madžari pa so jih netaktno iznesli v javnost ter s tem tudi Watsona osvobodili vseh ozirov in njegovi članki so razblinili v nič vse Bethlenove napore.

Scotus Viator poudarja predvsem, da bi uresničenje zahtev po reviziji zadelo povsod v prvi vrsti slovanske narode. Slovani, ki so stali med svetovno-vojno skoro strnjeno na strani antante, so z mirovnimi pogodbami dobili pravico, da »o svojih zadevah sami odločajo«. Nemški načrti za kolonizacijo vzhodne Evrope, njihova zahteva po povratku izgubljenih vzhodnih pokrajin in madžarske težnje za vzpostavo nekdanje kraljevine sv. Štefana so samo poskus za zopetno podjarmljenje slovanskih narodov.

Madžari operirajo dosledno s trditvijo, da je Avstro-Ogrska razpadla samo zaradi pritiska velikih držav antante in bi potemtakem morale slednje skrbeti za to, da se ta krivica popravi. Poprava pa je po mnenju madžarskih plemičev možna samo z obnovitvijo njihove oligarhije. Škotski publicist pa pripisuje razpad Avstrije, zlasti pa razdelitev Ogrske samo volji podjarmljenih narodov, ki so se odločili za vedno stresti s sebe osovraženo nasilje nemško-madžarskega gospostva. Slovaki, Slovenci, Hrvati, Srbi in Rumuni so to svojo voljo dovolj jasno pokazali in na svetu ni moči, ki bi imela pravico to odločitev razveljaviti. Mirovne pogodbe, ki so Madžarom toliko na poti, so samo potrdile in uzakonile izvršena dejstva. Te listine, ki pismeno in pogodbeno utrjujejo položaj, ustvarjen od narodov samih, niso delo nekompetentnih ljudi, marveč veščakov, ki jil Scotus Viator imenuje poštene in posebej za te evropske probleme izšolane ljudi.

Propaganda proti trianonskemu miru trdi med drugimi neresnicami tudi to, da je bila Ogrska gospodarska celota, ki se ne bi smela deliti, in da je prebivalstvo »odcepljenih« pokrajin podrejeno tujemu igu. Iz istega zaključujejo Madžari, da ni mogoče misliti na mir, dokler ne bo revizije, ki bi zopet ustvarila nekdanjo gospodarsko in politično enoto. Watson osvetljuje to zahtevo iz zgodovine in pravi, da so odcepljene narodnosti živele pod tako hudim madžarskim pritiskom, kakor si ga na zapadu niti predstavljati ne morejo. Vlada, parlament, uprava, avtonomna zastopstva, evangeljska in katoliška cerkev — vse to je bilo vpreženo v koruptni voz madžarizacije. L. 1918. so se ti preganjani narodi naravnost oddahnili in iz diagramov njihovega razvoja v svobodi se razločno vidi, kako nasilstvo so izvajale nad njimi Apponyijeve in Bethlenove metode. Nazadovanje Madžarov v nasledstvenih državah je samo logična posledica svobode, medtem ko na današnjem državnem ozemlju Madžarske vlada ista raznarodovalna tendenca, le da ima sedaj za predmet svojega delovanja daleko manjše manjšine. Dokaz za nazadovanje Madžarov v odcepljenih pokrajinah nudijo predvsem Bratislava, Košice, Užgorod, Novi Sad, Sombor itd.

Ako zatrjujejo Madžari, da hočejo samo popravilo mej, potem je treba vedeti, da bi to bil samo prvi korak in precedenčni primer za ono absurdno gonjo, ki hoče vzpostavitev nekdanje Ogrske z vsemi pokrajinami, tvorečimi danes važne dele Češkoslovaške, Jugoslavije in Rumunije. Rivizonisti usmerjajo svoje napade na Prago, Beograd in Bukarešto, namesto da bi si podrobneje ogledali današnje stanje v Vojvodini, na Slovaškem in Sedmograškem. Slišali bi, kaj bi jim odgovorili ti nekdanji »Ogri«! Watson je pri tem nanizal v svojih člankih činjenice, ki so v državah Male antante dobro znane, za angleško javnost pa so naravnost odkritja.

V člankih se dotika Watson tudi agrarnega vprašanja in ugotavlja z neprikrito ironijo, da bi bila zopetna pripojitev izgubljenih pokrajin velika škoda za madžarsko plemstvo. S temi pokrajinami bi Madžarska dobila nazaj tudi kmete, ki so osvobojeni fevdalnega robstva in sede kot svobodni kmetje na nekdaj plemiški zemljiški lasti. To dejstvo bi tudi za ostalo Madžarsko izzvalo agrarno reformo, kajti plemičem bi se pač ne posrečilo izgnati kmetov z zemlje in jih napraviti zopet za tlačane.

V ostalem, zaključuje Watson, pa se mora angleška javnost zavedati, da imajo madžarski emisarji za berlinsko poslušalstvo čisto drugačno ideologijo in frazeologijo kakor v Londonu. Tam so nastopali kot nemški zavezniki v boju proti slovanski poplavi, na Angleškem pa so se proglasili za bojevnike pravične stvari, ki zahtevajo za madžarski narod svoboščine in zaščito njegovih življenjskih interesov. Razvoj pa je pokazal, da je madžarski kmet v nasledstvenih državah ravno v tem ogledu na boljšem, nego v sami Madžarski.

Niti proti niti brez Male antante

Senzacionalen preokret v Rimu — Madžari nasprotujejo Mussolinijevim gospodarskim načrtom — Francija za ureditev podunavskega problema le s pristankom Male antante — Tudi Nemčija stopa iz rezerve

Rim, 15. marca. k. Razvoj konference Mussolinija, dr. Dollfussa in Gömbösa potrjuje pravilnost stališča, da je rešitev avstrijskega in podunavskega problema brez sodelovanja vseh ostalih zainteresiranih držav, v prvi vrsti pa Male antante, izključena. To so jasno pokazali tudi sedanji rimski razgovori, kjer so se že v početku pokazala ne samo velika nasprotja v naziranjih vseh treh državnikov glede reševanja perečih gospodarskih problemov, marveč tudi nemožnost vsake rešitve brez sodelovanja drugih. Oreh, ki ga je hotel s to konferenco streti Mussolini, je vendarle pretrd.

Čeravno ni dvoma, da vlada med Rimom, Dunajem in Budimpešto glede političnih naziranj popolno soglasje, se je baš sedaj, ko so hoteli spraviti tudi gospodarsko sodelovanje v sklad s svojimi političnimi interesi, jasno pokazalo, da se razna gospodarska vprašanja med seboj tako križajo, da je nemogoče najti rešitve v okviru trozveze. Rimska konferenca je prav za prav že končana in ni pričakovati razen običajnega komunikeja o soglasnosti naziranj nobenih konkretnejših sklepov. Po informacijah poučenih krogov je tudi sklenitev prvotno nameravanih bilateralnih pogodb že odgodena na poznejši čas.

Do tega senzacionalnega pokreta je prišlo predvsem zaradi tehtnih pomislekov Gömbösa. Madžari so se tudi tokrat pokazali praktične računarje ter so uvideli, da bi mogel sprejem Mussolinijevih predlogov ohladiti odnošaje do Nemčije, ki je eden največjih kupcev madžarskega žita. Po drugi strani prevladuje v madžarskih krogih vse bolj mnenje, da je za splošno rešitev gospodarskega problema Madžarske neobhodno potreben sporazum z Jugoslavijo odnosno z Malo antanto.

Od'očilne važnosti je bila tudi resna intervencija Francije, ki je dala Rimu vedeti, da Francija v nobenem primeru ne bi mogla pristati na eventualni sporazum rimske konference, če tega ne bi storila tudi Mala antanta. Obenem je francoska vlada resno nasvetovala, naj se rimska pogajanja razširijo na vse interesente v Podunavju.

Senzacijo so vzbudile danes tudi vesti iz italijanskih krogov, da bo na povabilo italijanske vlade že v bližnjih dneh prispel v Rim nemški zunanji minister, iz česar sklepajo, da je Mussolini uvidel tudi potrebo sporazuma z Nemčijo. Znova so se danes razširile tudi govorice, da bo v kratkem posetil Rim tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ki bo v imenu Male antante vodil pogajanja z Mussolinijem.

Za razvoj rimskih razgovorov zelo značilno je dalje dejstvo, da avstrijski kancelar dr. Dollfuss na vse strani demantira vesti o političnem ozadju rimske konference ter poudarja le željo po tesnejšem gospodarskem sodelovanju vseh podunavskih držav. O prvotnem optimizmu dr. Dollfussa ni več nobenega sledu.

tudi v prometu z Avstrijo. Dela strokovnih komisij v Rimu so zaradi teh problemov zastala in bodo skušali razčistiti glavne probleme na skupnih sestankih šefov vseh treh vlad.

Pesimistično presojanje madžarskega tiska

Tudi madžarski tisk, ki je včeraj namigaval, da so pogajanja v Rimu zadela na težave, je postal danes še jasnejši. Posebni poročevalci madžarskih listov poročajo iz Rima, da so se med strokovnjaki vseh treh držav pojavila različna mnenja in se je razpoloženje med njimi zelo poostrilo. Nasprotstva so se pojavila v agrarnih skupinah proti predalekosežni gospodarski združitvi, ker se agrarni interesenti boje, da bi zaradi teh dogovorov trpeli poljedelski interesi njihovih držav. Posebno se poudarja, da se je sedaj prvič pojavila tudi v Italiji skupina agrarcev, ki se prav tako kot avstrijska brani poplavljenja dežele s tujimi agrarnimi proizvodi. Iz današnjih madžarskih listov se dobi vtis, da so nastale težave prav znatne, kajti listi apelirajo na uvidevnost Mussolinija, opozarjajoč ga ob enem, naj pomisli kakšne nedogledne posledice bi utegnil imeti neuspeh sedanje konference za njegov politični in državniški prestiž. Poročevalci sklepajo ob koncu svojih poročil, da po sedanjem stanju nikakor ni pričakovati, da bi dosegel Mussolini na konferenci popoln uspeh.

Francoski opomin

Energična intervencija v Rimu: pristanek Francije odvisen od pristanka Male antante

Rim, 15. marca w. Veliko senzacijo je vzbudil danes poset francoskega poslanika de Chambruna pri državnem podtajniku za zunanje zadeve Suvichu, s katerim je imel nad pol ure trajajoč razgovor. Čeprav so v uradnih krogih skrajno rezervirani in odklanjajo vsako izjavo, se doznava, da je francoski poslanik obvestil italijansko vlado o stališču Francije glede rimskih razgovorov.

Pariz, 15. marca AA. »L' Homme Libre« je priobčil danes uvodnik o rimskih razgovorih in pravi med drugim:

Pripravljeni smo priznati Mussoliniju, da se je odločil izpremeniti nekatera svoja politična pojmovanja in da se je pridružil Franciji pri obrambi avstrijske neodvisnosti. Italijanska vlada sme v tej stvari računati na naše sodelovanje. **Toda po drugi strani se mora italijanska vlada zavedati, da bo francosko-italijansko sodelovanje koristno in učinkovito samo tedaj, če bo v popolnem soglasju z državami Male antante. Pripravljeni smo iskreno sodelovati z Italijo, zahtevamo pa, da italijanska politika ne bo naperjena zoper interese naših prijateljev in zaveznikov iz Prage, Bukarešte in Beograda. Na političnem polju ne zadošča, da se je Italija izrekla zoper Anschluss; morala bi se takoj in definitivno odreči tudi sleherni revizionistični ideji, ki je v zadnjih letih predstavljala bolj ali manj glavni temelj italijanskega diplomatskega delovanja. Zato se ob sedanjem obisku Dollfussa in Gömbösa v Rimu ponuja Mussoliniju edinstvena priložnost, da postavi temelje sistemu sodelovanja z Avstrijo in Madžarsko, ki ne bi bile iz njega izključene niti Francija niti države Male antante. Na tak način bi se francosko-italijanski razgovori prenesli na polje praktične izvedbe, akcija za mir bi pa po zaslugi dejanskega sodelovanja med Italijo in Francijo odnesla odločilno zmago.**

Tudi »Ordre« se bavi s tem vprašanjem in naglaša med drugim, da imajo rimski razgovori ne samo gospodarski značaj, temveč tudi politični pomen. To se najbolje vidi iz Dollfussove izjave, da mora Italija, Avstrija in Madžarska delati za koncentriranje vseh živih sil v podunavskih državah, da se prepreči polom držav v teh krajih. Dollfuss je pri tej priliki dodal, da ta smoter Madžarske, Italije in Avstrije nikogar ne izključuje iz vzajemnega sodelovanja teh treh držav, ker imajo vse podunavske države isti skupni cilj.

Rim vabi Nemčijo,

Rim, 15. marca w. Posebno pozornost posvečajo odločilni krogi obisku nemškega poslanika Hassella pri Gömbösu in omenjajo razne diplomatske dogodke preteklih dni, po katerih se da domnevati, da je prišlo med Italijo in Nemčijo v vprašanju Podunavja do gotovega zbližanja. Ob enem se naglaša, da je spornih točk med Italijo in Francijo mnogo in da sta obe državi edini samo glede »Anschlussa«, dočim soglašata Nemčija in Italija prav za prav v vseh točkah razen »Anschlussa«.

Nemčija pa Jugoslavijo

Berlin, 15. marca w. Istočasno z nemško-italijanskimi časopisnimi dvoboji in ohladitvijo odnošajev med Rimom in Berlinom, se opaža v nemškem tisku vse živahnejša tendenca za čim tesnejše zbližanje z Jugoslavijo. »Berliner Tagblatt« napoveduje poglobitev nemško-jugoslovenskih odnošajev in prihaja do zaključka, da za tesno sodelovanje Nemčije z Jugoslavijo ni nikakih ovir.

Stališče Češkoslovaške

Praga, 15. marca w. Tu spremljajo rimska posvetovanja z veliko pozornostjo. Dr. Beneš, ki je za jutri dopoldne napovedal velik zunanje-politični govor, se je odločil, da bo pojasnil svoje stališče glede problema Podunavja šele v teku prihodnjega tedna. **Praška vlada zastopa slej ko prej stališče, da more sprejeti samo takšno rešitev avstrijskega vprašanja, ki ne bo rezultat enostranskega postopanja ene same velesile. Nikdar in nikoli Hradčin ne bo pristal na to, da bi ena sama velesila odločala o bistvenih vprašanjih Podunavja. Češkoslovaška vztraja na tem, da je treba vse zadeve, ki zanimajo mednarodno javnost v Avstriji in na Madžarskem, razčistiti pred širokim forumom, pred katerim bodo imele velesile pa tudi male države priložnost, da izrečejo svoje mnenje in prijavijo svoje zahteve.**

Ponovna avdijenca pri kralju

Rim, 15. marca w. Kralj je dopoldne sprejel v posebni avdijenci avstrijskega zveznega kancelarja dr. Dollfussa in madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa. Nato je bil v kraljevem gradu svečan zajtrk, katerega so se razen kralja in kraljice udeležili princ in princesa Piemontska, princesa Marija Savojska, zvezni kancelar dr. Dollfuss, ministrski predsednik Gömbös, šef vlade Mussolini, spremljevalci obeh gostov, poslanika Avstrije in Madžarske pri Kvirinalu z osobjem obeh poslaništev, italijanska poslanika na Dunaju in v Budimpešti ter razne visoke osebnosti kraljevega dvora.

Gospodarstvo jačje od političnih simpatij

Madžari nočejo izgubiti nemškega trga za svoje žito ter postati docela odvisni od Italije

Budimpešta, 15. marca. čg. V tukajšnjih političnih in gospodarskih krogih potrjujejo informacije, da so pogajanja v Rimu naletela v resnici na izredno hude težave. V prvi vrsti gre za odkup madžarskega žita, glede katerega še vedno ni dosežen nikak načelen sporazum. Madžarska ima leto za letom po 6 do 7 milijonov ton žita za izvoz. Italija je prevzela dosedaj vsako leto povprečno 1,300.000 ton. Ker pa je v zadnjem času fašistični režim v Italiji silno povečal propagando za italijansko žitno osamosvojitev, dočim bi Madžarska baš nasprotno želela še povečati uvoz svojega žita v Italijo, se Madžarska seveda ne more odreči koncesijam, katere ji ponuja Nemčija, ki je prav tako velik konsument madžarskega žita.

Spričo tega se je v Rimu nenadoma pojavila želja, da bi se Nemčija pozvala k sodelovanju za ureditev podunavskih gospodarskih problemov. Že snoči so se v Rimu razširili glasovi, da bo bržkone še te dni prispel v Rim nemški zunanji minister dr. Neurath. Misel o nemškem sodelovanju sedaj celo v Rimu pozdravljajo, čeprav so se fašistični listi do zadnjega zaganjali v Nemčijo zaradi njenega posebnega stališča, ki ga je zavzela napram Podunavju nele v političnem, marveč tudi v gospodarskem pogledu.

Velike težave povzroča tudi italijanska zahteva, da bi se usmeril ves avstrijski in madžarski prekomorski promet skozi tržaško luko. Madžarska je sedaj izvažala svoje žito po Dunavu na Črno morje in odtod dalje na svoja tržišča v inozemstvo. Ta pot je bila zanjo tudi najcenejša. V Sulini so madžarsko blago pretovorili na madžarske oceanske ladje in prepeljali tako v lastni režiji v vse pomorske luke, ki so dosedaj prevzemale madžarsko žito. Prevoz madžarskih agrarnih produktov preko Trsta bi bil nedvomno dražji, posebno še, ker bi se moral usmeriti preko Avstrije in Trbiža na Trst. Poleg rehabilitacije tržaške luke poskuša Italija s temi svojimi zahtevami tudi doseči, da bi se povečala aktivnost njenih ladjedelnic.

Čeprav bodo o vsem teh vprašanjih v Rimu še podrobno razpravljali na skupnih konferencah, je vendarle malo verjetno, da bodo prišli do kakega rezultata, razen, če Italija pristane na izredno velike koncesije zlasti v korist Madžarske.

Razen tega zatrjujejo v tukajšnjih političnih krogih, da je madžarska gospodarska komisija že pri prvih pogajanjih zadela na sicer pričakovane, toda vendarle zelo znatne težave pri razpravi o posameznih vprašanjih. Med temi so v glavnem veterinarski ukrepi v relaciji proti Italiji, kakor tudi v prometu z Avstrijo. Dela strokovnih komisij v Rimu so zaradi teh problemov zastala in bodo skušali razčistiti glavne probleme na skupnih sestankih šefov vseh treh vlad.

Pričetek trgovinskih pogajanj z Nemčijo

Včeraj sta imeli obe delegaciji svojo prvo sejo — Izjave šefa nemške delegacije jugoslovenskim novinarjem

Beograd, 15. marca. p. Davi ob 7.25 je prispela v Beograd nemška delegacija za trgovinska pogajanja z našo državo. Delegacijo vodi ministerialni direktor Oton Sarnow in je prva službena delegacija, ki je prišla v Jugoslavijo po hitlerjevskem prevratu. Pri sprejemu na kolodvoru so bili prisotni nemški poslanik von Heeren v spremstvu osobja nemškega poslaništva, celokupna naša delegacija za trgovinska pogajanja z Nemčijo ter višji uradniki zunanjega in trgovinskega ministrstva. Nemškim delegatom so bili rezervirani apartmani v hotelu »Srpski kralj«.

V naši delegaciji za pogajanja z Nemčijo so kot predsednik Milivoj Pilja, načelnik ministrstva za trgovino in industrijo, in kot člani dr. Milan Lazarević, načelnik trgovinskega ministrstva, Anton Korošec, načelnik kmetijskega ministrstva, Radmilo Bujdić, načelnik finančnega ministrstva, dr. Milutin Petrović, šef urada za kontrolo izvoza živine, dr. Josip Macan, tajnik zunanjega ministrstva, Antula, šef odseka trgovinskega ministrstva in dr. Pesić, višji tajnik finančnega ministrstva.

Šef nemške delegacije g. Sarnow je že dopoldne okrog 11. posetil šefa jugoslovenske delegacije načelnika g. Piljo in imel z njim daljši razgovor. Nato sta oba odšla k našemu trgovinskemu ministru g. Juriju Demetroviću. Zatem sta se sestali obe delegaciji k prvi skupni seji. Otvoritvi so sledili medsebojni pozdravi, nato pa je bil takoj določen delovni program. Jutri ob 11. se sestane ožji odbor, sestavljen iz nekaterih članov obeh delegacij, ki bo pričel sestavljati tekst nove trgovinske pogodbe. V Beograd prispe te dni kot zastopnik nemškega zunanjega ministra še načelnik von Stein.

Ministerialni direktor Oton Sarnow je danes opoldne v svojih apartmanih v hotelu »Srpski kralj« sprejel naše novinarje in jim dal na njihova vprašanja več kratkih odgovorov. Ne pričakujte, je dejal g. Sarnow, da vam bom mogel mnogo povedati, še preden se prično naši razgovori z vašimi zastopniki. Zato pa sedaj izkoristim ugodno priliko, da izrazim globoko hvaležnost za prisrčen sprejem, ki so ga nam priredili v Beogradu. Nemška delegacija je iskreno pripravljena in navdahnjena z željo, da sklene z Jugoslavijo trajen trgovinski sporazum. Naravno, da se v današnjih prilikah sklepajo pogodbe za krajše dobe. Vendar pa bomo skušali doseči pogodbo, ki bo trajala več let. Zato tudi upam, da se bodo odnošaji med obema našima državama vedno bolje razvijali, kar bo v skladu z obojestranskimi interesi.

Na vprašanje, kako je z zaposlitvijo jugoslovenskih delovnih sil v Nemčiji in z nemškimi v Jugoslaviji, je g. Sarnow izjavil, da se nadeja, da bo tudi to vprašanje povoljno rešeno. Že potek naših pogajanj, je dejal, bo, kakor se nadejam, povoljno vplival na bodoči razvoj gospodarskih odnošajev med Jugoslavijo in Nemčijo. V največjem interesu obeh držav je, da se poveča njuna medsebojna trgovina. Na bazi teh skupnih interesov bo mogoče kljub velikim težavam, ki jih povzroča današnje gospodarsko stanje že na teh pogajanjih doseči rezultate, s katerimi se bosta zadovoljili obe državi. Geografski položaj obeh držav je zelo povoljen in primeren za razvoj medsebojnega prometa. Njuna gospodarska struktura pa je taka, da se bosta mogli obe državi medsebojno spopolnjevati. Kakor so bili živahni trgovinski odnošaji v preteklosti, je zaključil g. Sarnow, tako bodo naša prizadevanja po mojem mišljenju dovedla do tega, da bodo tudi za bodoče odnošaje na teh pogajanjih zgrajeni trdnejši temelji.

7500 kg dinamita eksplodiralo

Strahovita nesreča v ameriškem pristanišču

La Libertad (San Salvador), 15. marca. k. V tukajšnjem pristanišču je prišlo včeraj pri prekladanju streliva do katastrofalne eksplozije. Eksplodiralo je hkratu 150 zabojev z okrog 7500 kg dinamita. 150 (po drugih vesteh celo 250) delavcev je bilo ubitih, 40 drugih pa hudo ranjenih. Vse stavbe v pristanišču in vse manjše ladje so bile uničene. Mnogo hiš v mestu je poškodovanih. Vzroka nesreče niso mogli dognati. Tudi škode ni mogoče oceniti. Uničenih je bilo 15.000 vreč kave; zgorelo je več sto hektolitrov bencina v bližnjih tankih. Eksplozija je bila tako silna, da so jo čuli v San Salvadoru, ki je 22 milj oddaljen od Libertada. V Libertadu so bili izmed javnih poslopij posebno hudo poškodovani sedež pristaniškega poveljstva carinarnica in pošta. Poleg pristanišča je veliko kopališče, ki je sedaj vse razdejano. Več sto kabin je porušenih. V času, ko je nastala eksplozija, es je mnogo ljudi kopalo. Tudi med kopalci je bilo več ranjenih. V pristaniških skladiščih se je z veliko naglico razširil požar,

LJUBLJANSKI PRORAČUN ODOBREN

Občinski svet je včeraj soglasno odobril proračune vseh mestnih podjetij in končal razpravo

Ljubljana, 15. marca

Proračunska razprava ljubljanskega občinskega sveta je trajala snoči do 1. ponoči in je bil končno proračun mestnega zaklada sprejet. Proti je glasoval le obč. svet. dr. Cepuder. Sprejeti so bili tudi predlagani amandmani.

Danes popoldne ob 16. se je nadaljevala proračunska seja ljubljanskega občinskega sveta. Na vrsto so prišli proračuni mestnih podjetij.

Proračun mestne klavnice

izkazuje prejemkov 4,090.600 Din in stroškov 4,055.673 Din, torej prebitka 34.927 Din. Podžupan *Jarc* je kot poročevalec pojasnil način in obseg poslovanja klavnice in utemeljil razne postavke proračuna. Med drugim je omenil nedavno razstavo mesnih izdelkov v Ljubljani, ki je dokaz, da lahko doma izdelamo najrazličnejše vrste mesnih izdelkov, tako da nam ni treba iskati tega blaga v inozemstvu.

V debati je obč. svet. *Zajec* poudarjal, da je naša klavnica vzorno urejena in da so vsi interesenti zelo hvaležni mestni občini, da je postavila tako lep zavod. Pač pa so mesarske stojnice na Vodnikovem trgu škandal za naše lepo in snažno mesto. Podžupan *Jarc* je rekel, da je preureditev teh mesarskih stojnic v tesni zvezi z regulacijo Ljubljanice. Sedaj, ko se ta bliža že uspešni dovršitvi, bo tudi vprašanje mesarskih stojnic kmalu odpravljeno z dnevnega reda.

Proračun vodovoda

izkazuje prejemkov 7,801.203 Din in izdatkov 7,611.110 Din, torej prebitka 190.093 Din. Poročevalec obč. svet. *Rado Hribar* je najprej podal pregled poslovanja mestnega vodovoda v letu 1933. Največja poraba vode je bila dne 8. avgusta z 203.408 litri. Pojasnil je potem posamezne postavke proračuna in poudarjal, da je neobhodno potrebno povečanje vodnega rezervoarja, za kar bo potrebnih 2 in pol milijona dinarjev.

Obč. svet. *Seunig* je rekel, da je tarifa za večjo porabo vode, torej tarifa za porabo industrije previsoka. Zaradi tega si velika industrija raje postavlja lastne vodnjake in ne reflektira na mestni vodovod, zaradi tega so se skrčili od leta do leta prejemki za večjo porabo vode. Lastna cena za vodo znaša 50 par, zato naj bi se cena za večjo porabo vode za industrijske svrhe nastavila k večjemu na 75 par.

Poročevalec *Hribar* je odgovoril, da je voda za večjo porabo veljala nekdaj 1.50 Din, občinski svet je pa svoj čas sklenil, da se zviša ta cena na 3 Din in da gre diferenca kot prispevek za amortizacijo 6 odstotnega amortizacijskega posojila. Zaradi tega sklepa ima mestni vodovod vezane roke, priznava pa nujno potrebo, da se dotični sklep revidira in reformira tarifa za večjo porabo vode. Nato je bil proračun mestnega vodovoda soglasno sprejet.

Proračun elektrarne

izkazuje v prejemkih 16,655.000 Din in v izdatkih 16,605.399 Din, torej prebitek 49.601 Din. Poročevalec obč. svet. *Rado Hribar* je med drugim navedel, da znaša sedaj dolžina kablov 74 km, celotno omrežje pa 220 km. Tudi letos se bodo nadaljevala dela pri polaganju kablov ter je v proračunu v to svrho določenih 700.000 Din.

Obč. svet. *Šterk* je poudarjal, da so cene električnega toka predrage, zaradi česar je občina izgubila že mnogo industrijskih podjetij, ki so se naselila drugod, kjer so lahko dobila cenejši tok. Zadnji čas je, da se cena električnega toka za industrijska podjetja zniža. Prav tako naj bi se znižala cena za električno razsvetljavo v kavarnah, gostilnah in hotelih, s čemer bi občina prav nič ne izgubila, ker bi se porabilo toliko več toka.

Obč. svet. *Pičman* je predlagal naj se ukine mestna trgovina z električnimi predmeti in naj mestna elektrarna ne izvaja sama monterskih del po stanovanjih.

Tudi obč. svet. *Olup* se je izrekel za znižanje cene električnega toka za industrijo. Razsvetljava čevljarskega mostu naj se uredi tako, kakor je projektirana.

Obč. svet. *dr. Fettich* je poudarjal, da je cena 90 par, ki jo plačuje tramvaj, previsoka in bi bilo prav, da bi se znižala vsaj na 80 par. Elektrarna s tem ne bo oškodovana, ker bo cestna železnica porabila v letošnjem letu več toka.

Obč. svet. *Seunig* je izjavil, da so bili njegovi in mnogih drugih pomislecki proti pogodbi s Česnovo elektrarno pritisnjeni v ozadje samo zato, ker je bilo rečeno, da bo pogodbo potrdilo tudi finančno ministrstvo. Če je g. župan včeraj obvestil občinski svet, da je banska uprava potrdila pogodbo, potem to nikakor še ne pomeni, da bi se pogodba že lahko izvajala, kajti po mestnem statutu mora vsako kreditno operacijo nad 10.000 kron odobriti tudi najvišja instanca, to je finančno ministrstvo.

Poročevalec *Hribar* je med drugim povedal, da je upravni odbor mestne elektrarne že v preteklem letu pričel proučevati načrte za znižanje cen električnega toka. Pri določevanju cene za industrijo namerava postopati individualno kakor imajo uvedeno tudi že drugod, skušal pa bo nuditi tudi čim več ugodnosti pri dobavah za potrebe gospodinjstva. Upa, da bo mogoče upravnemu odboru priti že v kratkem pred občinski svet z novimi predlogi in novo tarifo. Tramvaju se bo lahko pocenil tok, čim ga bo začela dobavljati Česnova elektrarna. Pogodbo s Česnom smatra za ugodno, enako tudi vsi ostali člani upravnega odbora. Nato je referent podal še pojasnila na nekatere želje in zahteve predgovornikov. Proračun mestne elektrarne je bil soglasno odobren.

Proračun plinarne

izkazuje izdatkov 4,836.453 Din, dohodkov 4,860.835 Din, torej prebitka 24.382 Din. Po popolni prenovi plinarne bo mogoče misliti na znižanje cene plina. Že dosedanja obnovitvena dela so rodila dobre posledice; 80 odstotkov vseh del je bilo izvršenih od domačih podjetnikov. Proračun je bil brez debate soglasno odobren.

Pogrebni zavod

izkazuje 1,236.677 Din izdatkov, 1,268.604 Din dohodkov, torej dobiček 51.927 Din. Proračun je bil odobren soglasno. Poročal je obč. svet. *Josip Turk*.

Mestna zastavljalnica

izkazuje izdatkov 399.054 Din, dohodkov 400.400 Din, torej prebitka 1346 Din. Poročal je obč. svet. *Urbas*. V preteklem letu se je promet zastavljalnice znatno povečal. Večja posojila pa so se dajala le tedaj, če so bila na razpolago denarna sredstva. Obresti ni mogoče znižati, ker bi potem zastavljalnica izkazovala izgubo.

Obč. svet. *Dachs* je izrazil mnenje, da zastavljalnica ni socialna ustanova, ker samo zavaja ljudi, da prodajajo svoje zadnje imetje. Bilo bi bolje, če bi se odpravila.

Obč. svet. *dr. Šubic* je izjavil, da se ne strinja s tem mnenjem. Zastavljalnica omogoča najrevnejšim in tudi srednjim slojem, kadar pridejo v stisko, da dobe hitro in brez posebnih formalnosti kratkoročna ali daljša posojila. Ta posojila pa morajo biti poceni, zato se zde 12 odst. obresti tudi njemu previsoke. Treba jih je vsekakor znižati.

Obč. svet. *Šterk* je izjavil, da se stroški režije ne dajo znižati, ker so že zelo nizki. Najbolje bi bilo, če bi mestna občina dajala zastavljalnici stalno letno subvencijo vsaj 100.000 Din, da bi se mogla znižati obrestna mera.

Po pojasnilih referenta Urbasa je bil proračun mestne zastavljalnice sprejet soglasno, skupno s predlogom župana dr. Puca, da se naroči upravnemu odboru, naj zniža obrestno mero na primerno višino.

Mestna priprega

velja 1,359.618 Din, nosi pa 1,393.980, tako da ima 34.262 Din prebitka. Poročal je obč. svet. *Slovša*.

Obč. svet. *Rebek* je rekel, da je ustanova mestne pristave močno zastarela in ne odgovarja več današnjim razmeram. Na periferiji je mnogo davkoplačevalcev, ki bi radi v času slabe konjunkture zaslužili kaj s vožnjami. Vsekakor pa je treba priprego motorizirati.

Poročevalec *Slovša* je izjavil, da se je upravni odbor že pečal z vprašanjem motorizacije, prišel pa je do prepričanja, da bi bila predraga že zaradi visokih cen bencina. Nato je bil proračun mestne priprege sprejet soglasno in s tem tudi proračun vseh mestnih podjetij.

Občinski svet je prešel nato na

računski zaključek za l. 1932

Poročevalec obč. svet. *Ivan Tavčar* je med drugim navedel, da je izkazal računski zaključek za l. 1928. primanjkljaj 622.182 Din, za l. 1929. primanjkljaja 1,670.972 Din, za l. 1930. prebitka 2,143.762 Din, za leto 1931. prebitka 2,275.785 in za leto 1932. prebitka 1,297.338 Din.

Naknadna splošna debata

K razpravi o računskem zaključku se je oglasilo več govornikov, ki so se včeraj zaradi pozne ure odrekli besedi k proračunu in so sedaj v razpravi o računskem sklepu razvili svoje misli k občinskemu proračunu in k računskemu sklepu.

Podžupan prof. Jarc

je kritiziral, da je v razpravi o proračunu preveč prevladal kampanilizem. Želeti bi bilo, da se v taki stvari obrne pogled na širše pojave, ki služijo splošni javnosti in ne na drobne potrebe posameznih okrajev ali oseb. Govoril je tudi o tujskem prometu, za katerega pospeševanje je v proračunu vnešenih 70.000 Din. V letu 1929 je bilo v Ljubljani 52.000 tujcev, od teh ena tretjina inozemcev, v letih 1930 in 1931 po 59.000, v letu 1932 55.000 in v letu 1933 75.000, če pa odračunamo sokolski zlet, še vedno preko 55.000 tujcev s 150.000 prenočninami. Če je vsak tujec potrošil na dan le 100 Din, da to 1,500.000 Din. Letos se namerava v Ljubljani prirediti velik festival: »Dnevi slovanske glasbe, slovanske pesmi in slovanskih plesov«. Prireditev bo gotovo privabila tudi mnogo inozemcev.

Podžupan Jarc je nadalje poudarjal, da je potrebno sestaviti mestno statistiko in oživotvoriti idejo mestnega muzeja. Muzej naj se namesti v Auerspergovi palači. Občina bo vsako leto zgradila po par ateljejev za umetnike, s postavko 40.000 Din, ki je v proračunu, pa bo od umetnikov kupovala njihova dela. Dobro bi bilo, da bi se na magistratu ustanovil poseben referat za telesno vzgojo.

Obč. svet. Frelih

je poudarjal dobre strani proračuna in našteval dela, ki bi jih morala mestna občina v prospeh in v okras mesta še izvesti.

Obč. svet. Urbas

je zahteval, naj se Vodnikov trg tlakuje, naj se ruske barake ob kolodvoru odstranijo in izvedejo razna nujna cestna dela.

Obč. svet. inž. Pavlin

se je bavil posebno s tehničnimi deli, to je s cestami, ulicami in trgi ter s problemom brezposelnosti. Javna dela so najbolj uspešno sredstvo v borbi proti brezposelnosti. V tem oziru pa je potrebna tudi podpora države.

Obč. svet. dr. Cepuder

je najprej zavrnil očitek partizanstva, ki je bil včeraj vržen proti njemu; partizan ni bil nikdar. Njegove zahteve in predloge mu narekujejo le interesi občine. Nato se je povrnil na že včeraj sproženo vprašanje personalne politike. Mestni statut res določa, da ima župan pravico nastavljati in odpuščati dnevničarje in pomožne sluge, toda isti statut pravi, da plače določa občinski svet. Statut misli pri tem pač le take dnevničarje, ki se rabijo trenutno za kako prehodno važno delo, ne pa dnevničarjev, ki izvršujejo svoje posle cele mesece ali leta. Taki dnevničarji so se nastavljali in proti temu smo se člani personalno pravnega odseka upirali, saj nismo nikdar izvedeli, pod kakimi pogoji in s kakimi plačami se dotični nastavljajo. Personalna politika je ena najvažnejših, ker se mora v njej upoštevati v velikem delu tudi socialni moment. Če imamo na razpolago 50 ali 100 kompetentov za vsako prosto mesto, bi bilo pač umestno, da ne izbira en sam, marveč se odgovornost razdeli na večje število oseb.

Obč. svet. Pičman

je izpopolnil svoj včerajšnji predlog, naj mestna občina pokloni zemljišče za stavbo obrtniškega doma. K zadrugi, ki naj bi zgradila in upravljala obrtniški dom, naj bi se pritegnili zastopniki vseh obrtniških organizacij. Isto naj bo z vajeniškim domom.

Obč. svet. dr. Šubic

je poudarjal, da izredni časi zahtevajo izredne ukrepe, katerih izraz je tudi sedanji proračun. Mnogo potrebnega in koristnega je bilo treba izpustiti. Toplo se zavzema za izdatnejšo podporo upodabljajočih umetnikov. V dravski banovini je le 30 odstotkov likovnih umetnikov, ki imajo stalne plače, 70 odst. pa jih je navezanih zgolj na zaslužek svojih rok. Vsota, določena v letošnjem proračunu za naše umetnike, je nezadostna, zaradi česar priporoča občinskemu svetu, naj iz občinskega obratnega kapitala ta znesek izdatno zviša vsaj do višine 100.000 Din.

Razvila se je nato še živahna debata, nakar je bil ob 22. računski zaključek za l. 1932. soglasno odobren in s tem proračunska razprava končana.

Edenova bilanca

Francija bolj ko kdaj prej proti oborožitvi Nemčije Anglija zopet za tesnejše sodelovanje v okviru DN

Pariz, 15. marca. AA. Po pisanju današnjih jutranjikov vsebuje nemški odgovor na francosko noto o razorožitvi z dne 14. februarja, ki ga zdaj proučuje zunanje ministrstvo, v glavnem že prej znano tezo o ponovni oborožitvi Nemčije. Nemška vlada je obenem izrečno prosila francosko vlado, naj se vsebina nemškega odgovora za zdaj še ne objavi v tisku.

Novo nemško spomenico so francoski krogi po informacijah »Petit Parisiena« sprejeli brez razburjenja. Čeprav njena vsebina še ni znana, domnevajo listi, da ne prinaša nikakega novega elementa, marveč ponavlja že znano stališče Nemčije. V ostalem soglašajo vsi današnji listi, da je Francija že na skrajni meji, do koder more iti duh spravljivosti in želja po sporazumu. Nemške zahteve glede dejanske oborožbe in koneksnih organizacij so za Francijo življenjske važnosti. Dokler nima Francija poroštva za popolnoma resno izvršitev, poroštva, ki lahko nadomesti pravni temelj, vsebovan v mirovni pogodbi, ne morejo biti nemške zahteve za Francijo predmet kakršnegakoli mešetarjenja.

Pariz, 15. marca. AA. Zunanjepolitični odbor poslanske zbornice je po razpravi o zunanjepolitičnem položaju z vsemi glasovi proti enemu sprejel resolucijo, ki potrjuje njegovo politiko za razorožitev in kontrolo ob organiziranju varnosti ter slej ko prej nasprotuje zopetni oborožitvi Nemčije. Resolucija dalje naglaša živo željo, da se sprejme splošna razorožitvena konvencija, če se pa to ne bi zgodilo, da se omeji oboroževanje in tako preprečilo nevarnosti ki groze miru od tekmovanja pri oboroževanju.

Urejeno razoroževanje ali nekontrolirano oboroževanje

London, 15. marca. AA. Zunanji minister Simon je snoči posegel v razpravo o razorožitvenem vprašanju v spodnji zbornici. V teku svojih izvajanj se je zelo pohvalno izrazil o Edenovem poslanstvu in izjavil med drugim: Glede razorožitvenega vprašanja stojimo zdaj pred alternativo: ali urejeno razoroževanje, ali pa nekontrolirano oboroževanje. Ponovno oboroževanje bi šlo v nedoglednost. Na vsak način je boljši tudi stokrat slab sporazum, kakor pa noben sporazum. Simon je v tej zvezi omenil nedavni predlog podpredsednika angleške vlade Stanleya Baldwina, da bi kazalo, če bi se razorožitvena pogajanja ponesrečila, skleniti konvencijo v omejenem obsegu. Misel o ureditvi letalskega oboroževanja, pri čemer naj bi države izvzele posamezna področja in ozemlja, vsebuje razne težkoče. Na kraju je zunanji minister še enkrat poudarjal, da so glavni cilji angleške zunanje politike tisti: ohranitev in podpiranje miru, ohranitev Društva narodov in njegove avtoritete, po drugi strani pa razorožitvena konvencija, čeprav v močno skrčenem obsegu.

Francoski odgovor Angliji

Pariz, 15. marca. w. Ministrski svet, ki mu bo predložen odgovor angleški vladi v končno veljavni obliki, je sklican za soboto. Besedilo francoske note je zunanji minister že izdelal in bo najbrž takoj po odobritvi ministrskega sveta sporočena v London.

Preiskava o aferah Staviskega

Pariz, 15 marca. AA. Preiskava o umoru sodnega svetnika Princea se nadaljuje. Dopoldne so vnovič zaslišali rumunskega inženirja Simonovića in ga pozvali, da pojasni mnogoštevilna protislovja med sedanjimi in prejšnjimi izpovedbami. Dopoldne je pravosodni minister Cheron konferiral z ravnateljem varnostne policije generalnim prokuratorjem v Dijonu in prokuratorjem republike o okoliščinah, v katerih se vrši preiskava. Na podlagi upravne preiskave je bil danes odstavljen poljedelski ravnatelj Blanchard, ki je istotako zapleten v afero

Aretacija pobeglega voditelja Železne garde

Bukarešta, 15. marca. g. Danes opoldne so v Bukarešti aretirali voditelja »Železne garde« Kornelija Codreana, ki je od decembra lanskega leta pobegnil in so ga iskali zaman. Codreanu se je pripeljal z avtomobilom pred vojaško sodišče in je hotel v spremstvu odvetnika in bivšega polkovnika Cavojana baš stopiti v poslopje, ko so ga spoznali agenti tajne policije in ga takoj aretirali. Codreanu je izjavil, da se je hotel javiti vojaškemu odvetniku, da bi se mogel udeležiti razprave zaradi umora ministrskega predsednika Duce, ki se bo pričela v ponedeljek. Vest o njegovi aretaciji je izzvala v prestolnici veliko senzacijo in so jo listi objavili v posebnih izdajah.

Katastrofa pri Lagnyju pred zbornico

Pariz, 15. marca. AA. Danes dopoldne so bile v poslanski zbornici na dnevnem redu poslednje interpelacije o železniški katastrofi pri Lagnyju. Minister za javna dela Flandin je izjavil, da so bile glavni vzrok katastrofe zamude vlakov usodnega večera. Železniškemu osebju se ne more nič očitati, vendar pa po drugi strani zamude vlakov niso izključno posledica atmosferskih razmer. Sodna preiskava in upravna anketa, ki se še vršita, bosta še dognali, koga zadene krivda. Vlada bo storila vse, kar je v njeni moči, da se uvedejo na progah kovinski vagoni in takšni signalni sistemi, ki bodo onemogočili podobne katastrofe. Naposled je poslanec Chautemps predlagal dnevni red z zaupnico vladi in zaključitev debate. Poslanska zbornica je sprejela njegov predlog s 400 glasovi proti 180.

Pomirjenje med Poljsko in Nemčijo

Berlin, 15. marca w. Z današnjim dnem so bile razveljavljene vse prepovedi poljskih listov v Nemčiji, istočasno pa je tudi poljska vlada preklicala prepovedi nemških listov na Poljskem.

Hitlerizem v fraku

Monakovo, 15. marca AA. Bavarski minister za gospodarstvo je kot pristojni organ za izvedbo zakona o zaščiti nacionalnih simbolov na Bavarskem podal načelno pojasnilo, po katerem noša rjavih frakov in smokingov ne nasprotuje temu zakonu. V zvezi s tem razglašajo, da je rjav smoking strankarsko že uzakonjen za večerne prireditve.

Seja sveta balkanske konference

Beograd, 15. marca p. Nacionalni komite balkanske konference je prejel vabilo, da se udeleži seje sveta balkanske konference, ki bo 31. t. m. v Atenah. Na njej se bo določil dnevni red prihodnjega plenarnega sestanka konference, ki bo v oktobru v eni izmed balkanskih prestolnic.

Eksplozija na zagrebškem kolodvoru

Zagreb, 15. marca AA. Banska uprava poroča: Danes ob 17.22 se je na glavnem kolodvoru v garderobi pripetila eksplozija. Preiskava je ugotovila, da je bilo v nekem zavoju perja, izročenem v garderobi, spravljeno razstrelivo, ki je pozneje eksplodiralo. Čeprav so bili med eksplozijo v garderobi trije železniški nameščenci, ni nihče ranjen. Eksplozija je povzročila samo neznatno stvarno škodo.

Nedelja občnih zborov v lendavskem srezu

Dol. Lendava, 12. marca.

Strankine organizacije v našem srezu so se letos nekoliko zakasnile z rednimi občnimi zbori. Zato pa je sedaj delo tem bolj intenzivno. Minula nedelja je bila čisto v znamenju občnih zborov krajevnih organizacij JNS. Vršili so se v Dol. Lendavi, Dol. Bistrici, v Mostju, Ivancih in v Gomilici.

Na občnem zboru lendavske krajevne organizacije so podali predsednik Škalič, tajnik in blagajnik jasno sliko političnega položaja v Dol. Lendavi, kjer se mora organizacija boriti z raznimi težkočami. Poudarjali so zlasti dvoličnost nekaterih ljudi, ki nastopajo napram narodu še vedno v kožuhu starih partizanov, navzgor se pa kažejo najboljše pristaše stranke. Njihovo dvolično postopanje najlepše očitujejo »Novine«, ki v zadnjih številkah na ogaben način napadajo organizacije stranke ter posamezne predstavnike JNS v srezu, češ da so proti veri in da organizirajo socialistično stranko. Zato je nujno potrebno, da napravijo višje strankine instance v tem pogledu red. V tem pogledu so bile sprejete tudi primerne resolucije.

Po poročilu tajnika sreske organizacije g. Izidorja Horvata so se vršile volitve novega odbora in so bili izvoljeni: za predsednika g. župnik Škalič, za podpredsednika notar g. dr. Peterlin in trgovec g. Jurij Novak, za tajnika pa sodni uradnik g. Geder.

Organizacija šteje 200 članov. Občni zbor naj bo vzpodbuda vsem pristašem, da se še bolj oklenejo stranke. Vrata v vrste JNS so vsakemu odprta, ki pristopa s čistim srcem in z jasnimi nameni. Oni pa, ki se ne morejo ali ne marajo otresti stare mentalitete, naj nas puste kar pri miru.

Rokoborbe v Delavski zbornici

Ljubljana, 15. marca.

Današnji večer sta se kot prva srečala Bognar (M) in Ljubljančan Šotlar, med katerima še ni prišlo do odločitve. Najbrže bo rezultat neodločen.

Snoči sta končala neodločeno Herzog (J) in Bognar. Borba je nudila mnogo lepih tehničnih fines.

Czaja (M) je kljub dvojnemu nelsonu premagal Avstrijca Kawana. Tom Sayer je slavil s krasnim trikom zmago nad Nemcem Marunkem. Šotlar in robustni Mrna pa sta se borila neodločeno.

Jutri bodo tri borbe do končne odločitve, in sicer med Bognarjem in Herzogom, Mirno in Kawanom ter Czajo in Tomom Sayerom.

Mariborski občinski svet

Maribor, 15. marca.

Nocoj je imel mariborski občinski svet pod predsedstvom župana dr. Lipolda svojo drugo redno sejo v letošnjem letu. Na dnevnem redu so bili važni predlogi, ki zadevajo občinsko gospodarstvo in bodoči razvoj mesta. Zato je vladalo tudi med publiko večje zanimanje kakor po navadi.

Župan dr. Lipold je med drugim uvodoma poročal, da sta se zahvalila za mesti občinskih svetnikov dr. Pavel Strmšek, ki je deloval v občinskem svetu nepretrgoma 10 let in je bil sedaj premeščen iz Maribora v Mursko Soboto, kjer je prevzel mesto gimnazijskega ravnatelja, ter obč. svet. Franjo Perić, ki je deloval v občinskem svetu 3 leta in je bil sedaj imenovan za upravnika mariborskih mestnih podjetij. Obema se je župan zahvalil za njuno zelo uspešno delovanje v občinskem svetu. **Finančno ministrstvo je odobrilo v celoti mariborski občinski proračun, kakor ga je sprejel občinski svet.** Črtalo je le poglavje o prehodnih računskih postavkah in pa 12odstotni veselični davek, za katerega je odškodovalo mesto na ta način, da bo prejemala občina polovico državnega veseličnega davka, in sicer po 10 odnosno 5 odstotkov od vsake vstopnice. Glede plovnine, ki je bila vnešena v proračun, pa bo morala občina napraviti novo vlogo.

Obč. svet. Jurek je opozoril na to, da je ljubljanska železniška direkcija odpovedala stanovanje 40 železničarskim družinam v železničarski koloniji. Prosil je župana, naj ukrene vse potrebno, da bi direkcija preklicala odpoved, ker občina nima potrebnih stanovanj za te železničarje. Odgovoril mu je obč. svet. Tumpej, ki je dejal, da so bila odpovedana stanovanja le starejšim železničarjem, ki imajo že odrasle otroke in so stanovanja dobili gospodarsko mnogo šibkejši železničarski nameščenci, ki imajo po 40 do 70 odstotkov manjše prispevke in trikrat toliko nedoraslih otrok, kakor prizadete železničarske družine. Razvila se je o tem živahna debata, ki jo je zaključil župan z obljubo, da bo sporočil železniški direkciji, da mestna občina v resnici nima na razpolago za omenjene železničarje potrebnih stanovanj.

Za tretji odsek je poročal obč. svet. Tumpej. Sprejet je bil predlog gradbenega urada, da se zidarskim mojstrom, ki izvršujejo svoje obrt na področju mariborske mestne občine, dovoli še nadaljnje neutesnjeno obratovanje. Nadalje je bil sprejet predlog gradbenega urada glede preimenovanja, oziroma poenostavljenja raznih uličnih imen.

Za industrijske gradbe je bilo določeno, da se smejo poslopja za težko industrijo graditi v Melju, na teritoriju nad desnim bregom Drave in ob Zrkovski cesti na Pobrežju, za poslopja za mehanično industrijo, ki ne povzroča mnogo dima, plinov in ropota, pa na svetu vzhodno od Pohorske ceste in južno od Ruške ceste, dalje vzhodno od Tržaške ceste in severno od vzporednika skozi Linhartovo ulico do Drave, izvzemši kompleks bolnice in kaznilnice, med Tržaško in Ptujsko cesto ter ob državni cesti severno Maribora, izvzemši stranske doline.

Sprejet je bil predlog gradbenega odseka glede uličnega regulacije ob Zrinjskega trgu. Gradbeni odsek je dalje izdelal predlog, po katerem bi šla zvezna ulica od Orožnove ulice mimo Kajferjeve hiše na Slomškov trg, skozi Tkalsko ulico do Auerjeve hiše, v Vetrinjsko ulico, nato pa poševno v Kopališko ulico in od tam do Marijine ulice. Po tem načrtu bi bilo treba podreti samo 9 hiš, dočim bi morali po prvotnem načrtu podreti 26 objektov.

Glede javnih del, ki naj se izvršijo na stroške državnega fonda za javna dela, se je občinski svet odločil, predlagati zgradbo novega mostu v Melju, gradnjo podvoza v Magdalenskem predmestu in regulacijo Koroške ceste.

Za četrti odsek je poročal obč. svet. Sabothy. **Računske zaključke za l. 1931.** bosta pregledala obč. svet. Pogačnik in Kovačič. Kot oddelek regulacijskega sklada se ustanovi cestni in kanalizacijski fond. **Davščina na voznino za neprijavljena drva** se bo pobirala na ta način: mestno knjigovodstvo bo poslalo prizadetim, ki so pozabili prijaviti uvoz drv, najprej plačilni nalog, ki bo obenem veljal kot opomin, nato pa jih bo kaznovalo z globo, kakor to določa tozadevni pravilnik.

Okrajnim predstojnikom se dovoli odškodnina za čiščenje njihovih prostorov, in sicer po 200 Din na mesec, ki gredo na račun rezervnega kredita. Zadrugi Pohorskega doma se je podališala garancija za njeno posojilo. Prošnje za nakup parcel so se ugodile: Francu Kodeli, Franju Guliču, Stanku Deteli, Ivanu Groseku in Vekoslavi Cvetkovi, naknadno pa je bil odobren sklep, da se najame 250.000 Din posojila, ki ga bo mestna občina porabila za gradnjo drugega nadstropja Delavskega azila v Gregorčičevi ulici.

Iz fonda za nepredvidene davke je občinski svet dovolil podporo 2500 Din pevskemu društvu »Vardarjuc«, ki priredi v Mariboru svoj koncert in 5000 Din za proslavo 15letnice osvoboditve Maribora. Sledile so nato še **nadomestne volitve** v posamezne odseke na mesto odstopivših občinskih svetnikov.

Dovolj zabave v sliki in besedi

nudi tedensko za 2 Din revija »ŽIVLJENJE IN SVET«, ki priobčuje redno tudi rubrike: Šah — Za misleče glave — Anekdote — Risarske uganke — Humor (Adamson in Behacelj)

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačno, ponekod deževno, nekoliko bolj hladno. — Situacija včerajšnjega dne: Veliki ciklon, ki je včeraj prevladoval nad severozapadnim delom kontinenta, se je nad Alpami razdelil v dva dela. Deloma je začel prodirati proti severovzhodu, deloma pa proti jugu na Tirensko morje. Visoki pritisk se je iz južne Evrope umaknil na južne robove Španije in v Malo Azijo. V Primorju je pritisk padel za 3 do 6 mm. Temperature so narasle za 1 do 6 stopinj na vzhodu v centralnih in južnih krajih države, na severozapadu so padle za 1 do 4 stopinje, ali pa so ostale nespremenjene.

Dunajska vremenska napoved za petek: Spremenljivo, ponekod deževno. Zapadno vreme; temperatura nad normalo, toda padajoča.

Naši kraji in ljudje

Kontreadmiral Marijan L. Polić

vršilec dolžnosti komandanta kr. vojne mornarice

Po upokojitvi podadmirala Nikole Stankovića je Nj. Vel. kralj te dni postavil kontreadmirala Marijana L. *Polića* za vršilca dolžnosti komandanta mornarice. Gospod Polić je iz Jastrebarskega, kjer se je rodil 5. maja 1876 (oče je bil županjski tajnik). Po gimnaziji v Zagrebu je bil dne 1. oktobra 1893 sprejet v a. o. mornarico.

Že 1898 je postal poročnik fregate, nakar je redno napredoval in je pred štirimi leti dosegel v naši mornarici čin kontreadmirala. Uslužben na raznih a. o. vojnih ladjah je prebrodil mnoga morja in spoznal pol sveta. Kot izkušen oficir, kot dober starešina in ljubezniv, demokratičen družabnik, uživa veliko spoštovanje in priljubljenost v vojaških kakor civilnih krogih. Krasijo ga številna odlikovanja, med njimi: Sv. Sava III., Jugoslovenska krona III. in IV., Beli orel V., oficirski znak francoske častne legije in švedski Meč I. stopnje. Z zaupanjem lahko zremo v novega poveljnika čuvarjev sinjega Jadrana, med katerimi je tudi odlično število slovenskih fantov.

Inž. Evgen Poniž †

Ljubljana, 15. marca

Z veliko žalostjo smo prejeli vest, da je danes umrl g. inž. Evgen *Poniž*, tehnični višji pristav kr. banske uprave. Pokojnik se je rodil 10 junija 1898 v Vipavi. Realko je končal 1915 v Idriji. Leta 1916. je bil poklican v vojsko. Ko se je vrnil iz ruskega ujetništva, je vstopil med koroške dobrovoljce ter se je udeležil vseh bojev. Kot rezervni pešadijski poročnik je

bil odlikovan z Jugoslovensko krono V. stopnje. Po demobilizaciji je vstopil v železniško službo, ki jo je po 4 letih zapustil, kajti ambicije nadarjenega mladeniča so stremele k dosegi visokošolske izobrazbe. 1928 je bil na univerzi v Ljubljani diplomiran za gradbenega inženjerja.

Nato je vstopil v samoupravno službo, kjer je razvil vse svoje velike sposobnosti. Visoko izobražen, temeljit, vesten, se je uveljavil tako, da v svoji službi zapušča globoko vrzel. Pogrešali ga bodo vsi njegovi sodelavci, pa tudi ogromen krog znancev, ki si jih je pridobil širom domovine med svojim plodonosnim udejstvovanjem. V stanovskih krogih je dosegel s svojo kolegijalnostjo, odkritostjo, osvajajočo tovariško zvestobo, požrtvovalnostjo in neutrudno delavnostjo vidna mesta: bil je II. blagajnik ljubljanske sekcije in član glavne uprave Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov; žalostno naključje je naneslo, da bo v nedeljo 18. t. m. plenarna seja glavne uprave v Ljubljani in bomo takrat kropili svežo gomilo njega, ki je toliko žrtvoval za stanovske interese. Ko so lani prišli v Ljubljano in na Gorenjsko bolgarski inženjerji, smo naprtili že bolnemu sedanjemu pokojniku težko breme organizacije tega obiska. Izvršil jo je brezhibno, vse se je ujemalo na minuto; gostje so doživeli nepozabne vtise, v ozadju pa je skromno ostal on, ki smo sprejeli tudi to veliko žrtev od njega, kakor nekaj ob sebi umevnega.

Svoje s trnjem posuto življenje je posvetil tihi rodbinici, ki ji je hotel dati vse, kar premore. Sredi ogromno razvite delavnosti, neutrudne borbe za obstoj ljubljene obitelji, široko zasnovanega strokovnega in stanovskega dela je pozabil — nase. Prepozno in šele na vsestransko prigovarjanje je začel iskati trajno izgubljeno zdravje. Življenjska energija, ki jo je kazal vedno, nas je preslepila še pred nekaj tedni, ko se je od nas poslavljal »za 10 dni«, odhajajoč v bolnišnico, iz katere se je zadnji dan pred smrtjo na lastno željo vrnil domov.

S ponosom smo ga prištevali v svoje vrste, z brezmejno žalostjo ga bomo spremili na njegovi zadnji poti. V njegovem smislu se bodo naše misli mudile z globokim sočutjem pri njegovi težko prizadeti rodbinici. V spominih našega strokovnega in stanovskega delovanja bo ostal lik pokojnega prijatelja in kolege svetal, čist, nepozaben.

Slava njegovemu spominu! *Inž. L. B.*

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasopljenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, pobitosti, povzroči naravna **»Franz Josefova« grenčica** izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo **»Franz Josefovo« vodo** tudi pri nadlogah klimokterijalne dobe z največjim uspehom. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Smrt Hinka Lavrenčaka

Ljubljana, 15. marca

V splošni bolnici je ponoči preminul Hinko Lavrenčak, oče vršilca dolžnosti šefa državnega tožilca g. Vilka Lavrenčaka. Učakal je lepo starost 77 let. Po rodu je bil iz Brežic, kjer mu je bil oče sodni kanclist. Zaradi pomanjkanja sredstev je Hinko moral prekiniti študij v Celju, nakar je kot uradnik stopil v pisarno dr. Bizjaka v Brežicah, s katerim se je pozneje preselil v Radovljico. Pozneje je dobil službo v pisarni dr. Janka Vilfana, radovljiškega župana in vnetega ljubitelja planin, po katerem se imenuje planinska koča na Begunjščici. Zaradi nadaljnjega študija otrok se je pokojnik l. 1906. preselil v Ljubljano, kjer je postal knjigovodja odvetniške pisarne pok. dr. Valentina Krisperja in dr. Tominška. Pred leti je stopil v pokoj, 4. junija 1931 pa je praznoval zlato poroko. Pokojnik je bil izredno blaga duša, miren, človekoljuben značaj. Bil je rad šaljiv, toda njegova šaljivost nikoli ni presegala meja dostojnosti, zato je bil povsod sprejet kot dober družabnik. Za njim žalujejo gospa Ana, sin in hčerke. Naj bo vrlemu možu ohranjen časten spomin!

Dve žrtvi požara

Mati in hči pod zrušenim strešnim ogrodjem

Ptuj, 15. marca.

Snoči okrog 21. ure se je v Derečji vasi v ptujski okolici primerila požarna katastrofa, ki je žal zahtevala poleg materialne škode tudi dve človeški žrtvi. 58letna vdova Marija **Drevenškova** je bila s svojo 17letno hčerko **Antonijo** do večera zaposlena na polju. Okrog pol 21. ure sta se vrnili domov. Bili sta ravno sredi večerne molitve, ko je na gospodarskem poslopju nenadoma zapel rdeči petelin. Ogenj je hitro objel ves objekt. Razburjeni sta mati in hči pohiteli na prosto. Z gorečega gospodarskega poslopja se je tedaj ogenj že preselil tudi na stanovanjsko poslopje. Popolnoma zmedeni sta mati in hči skočili nazaj v gorečo hišo, da bi še rešili kaj obleke in drugih premičnin. **Ko sta se vračali, se je vdrlo goreče strešno ogrodje, ki je obe nesrečni žrtvi podrlo pod seboj.**

Med reševalci in gasilci, ki so medtem že prihiteli na pomoč, je nastala zmeda. S tveganjem lastnega življenja sta se 52letni Štefan **Rozman** in 25letni Fric **Golob** vrgla v ogenj in se jima je res z junaškim žrtvovanjem posrečilo oteti obe ponesrečenki iz objema plamenov, pri tem pa sta oba odločna reševalca sama dobila precej hude opekline po vsem životu.

K požaru so najprej prihiteli vaški in kmalu nato tudi mestni gasilci z motorno brizgalno in reševalnim avtom. Z njimi je bil tudi zdravnik dr. Vrečko, ki je po prvi pomoči odredil takojšnji prevoz ponesrečenk v ptujsko bolnico. Tu se je za obe požrtvovalno zavzel službujoči zdravnik dr. Brumen. Le žal, da vsa samaritanska nega ni mogla pomagati. **Davi je 17letna Antonija po strašnem trpljenju izdihnila, njena mati pa se bori s smrtjo.**

Seveda sta obe poslopji navzlic prizadevanju gasilcev pogoreli do tal. Škodo cenijo na 100 tisoč dinarjev.

Nevarnost je minila

Ob lepem vremenu so vode začele upadati

Ljubljana, 15. marca

Pod režimom 40 mučencev je do davi padlo v Ljubljani in bližnji okolici 115.1 mm dežja. Dopoldne pa se je vreme spet vneslo, vetrovi so precej odločno razgnali motne oblake, proti poldnevu je spet začelo prijazno prigrevati pomladno solnce in vode so začele upadati. Položaj že kar ni bil rožnat. Spet je bil ogrožen velik del dravske banovine. Zlasti Sava je dosegla že izredno višino, saj na primer na Črnučah baje že 8 let ni imela tako visokega stanja. Pri Tacnu je bila davi še 3.20 m nad normalo. Z Gorenjskega prinaša mnogo lesovja, ki se rado zajezi pri tacenskem mostu in elektrarni. Regulirati bo treba Črnjuščico.

Na Barju je bilo stanje takisto precej opasno. Pri Vevčah so ugotovili, da je bila Ljubljanica davi 2.50 nad normalo. Ob svojem izlivu je potrgala precej rodovitne zemlje. Čez dan pa je Ljubljanica še naraščala, ker so bili na Notranjskem hudi nalivi, od katerih šele zdaj prihaja vodovje skozi podzemske struge.

Planine so se nam danes predstavile z novo snežno odejo, ki nekoliko ohlaja ozračje. Vendar pa upajmo, da bo solnce od dne do dne zmagovitejše. Zvečer se je nebo nad Ljubljano lepo zjasnilo, živo srebro je zlezlo pod 10 stopinj C, barometer pa tiči še vedno na 746.

Poplave ob Lipniški dolini

Podnart, 15. marca

Zaradi obilnega dežja, ki je padal že od nedelje zjutraj, in zaradi naglega tajanja snega so Lipnica in vsi ostali potoki močno narasli. Lipnica je od torka na sredo prestopila bregove in poplavila vse ob vodi ležeče travnike in njive. Vodomerilec ob betonirani brvi pri Podnartu je v sredo zjutraj kazal 2 m nad normalo in je voda šla čez brv. Vsi mostovi od Lipnice do Podnarta razen onega, ki drži iz Podnarta na Ovsiše, so pod vodo in je prehod preko njih nemogoč. Voda odnaša hlode, deske, drva in vse, kar doseže.

V sredo dopoldne je Lipnica postala zelo kalna, ker je začela v Kropi pri izviru Kroparice trgati večje plasti zemlje. V Podnartu je g. Štularju pretrgala travnik 10 m široko in 100 m v dolžino in mu vzela pod hišo ležeči most. Ker je struga Lipnice v tej bližini plitva, teče zdaj polovica vode po novi strugi.

Savinja se je unesla

Celje, 15. marca

Savinja narašča in pada — to se sedaj ponavlja že tri dni. V noči na četrtek je Savinja zopet padla za 30 cm, dopoldne je narasla za 30 cm in dosegla isto višino kakor v torek in sredo, popoldne pa je začela padati, ker se je v Savinjski dolini dopoldne zjasnilo.

Tržiško Bistrico je treba nujno regulirati!

Tržič, 15. marca

Razdivjana Bistrica je tokrat dosegla in deloma presegla katastrofalno povodenj l. 1922. V svojem zgornjem teku je napravila veleposestniku Bornu ogromno škodo. Odnesla mu je dva mostova, podrla cestno škarpo v dolžini 30 m in zasula cesto na debelo z rečnim gramozom. Odplavila je velike količine lesa in napravila tudi sicer veliko škodo. Cesta v Dolino, ki jo oskrbuje veleposestnik Born sam, bo za splošni promet najmanj mesec dni zaprta. Ta zapora bo napravila voznikom ogromno škodo. Zanimivo je tudi, da je obtičal Matevžev avtotaksi, ki je peljal v torek zvečer nekaj stražnikov-graničarjev v Dolino, izpod Lukca na cesti, ker je Bistrica preplavila cesto in ni mogel voziti dalje v Tržič. Voda je nastopila neverjetno hitro. Matevž sam je moral prebiti vso viharno noč na svojem vozu in se je šele zjutraj vrnil peš domov v Tržič, ves premražen hvaleč Boga za golo življenje. Voz stoji še danes na cesti in se ne ve, kedaj ga bo dobil v Tržič.

Prav tako kakor pri Bornu je Bistrica pustošila tudi pri tovarni Ch. Moline. Delovodja in delavci so vso noč stražili in čistili v smrtni nevarnosti jezove in zatvornice, da so jih očuvali večjega razdejanja. Tovarna sama je bila morala ustaviti obrat, vse pa je bilo zagrnjeno v temo, zakaj tudi lastna elektrarna ni mogla delovati zaradi prevelike vode.

V Tržiču je dvignila Bistrica jez pod mostom državne ceste in ima skrbnik jeza veliko škodo. Nižje doli na Loki je zopet utrgala veliko plodne zemlje, v Podbrezju pa se je razlila čez njive in travnike in pobrala vse, kar ji je prišlo na pot.

Na vodo mislimo žalibog samo takrat, kadar je velika, takoj pa pozabimo na njo, če se vrne v svojo strugo. Dosti se je že pisalo o tem in onem, Tržiško Bistrico pa bo tudi treba regulirati, ker bo sicer kmalu resno ogrožena vas Loka z vsemi hišami ob vodi. Med javna dela tržiškega sodnega okraja spada tudi regulacija Bistrice in Mošenika.

Vihar pa je napravil tudi sicer izredno škodo na strehah in kozolcih. Pometal je opeko in prevrnil vse, kar ni trdno stalo. Ljudje so mislili, da je sodni dan.

Tudi vi se boste prepričali,

da so nogavice z gornjim zaščitnim znakom one, po katerih ste vedno hrepeneli. Diskretne, gosto pletene in trpežne.

Danes zadnjikrat velefilm po Puccinijevi operi:

MADAME BUTTERFLY

Divna pesem ljubezni ljubke cvetljice iz zemlje v kateri sonce ne zaide...

V glavni vlogi SYLVIA SIDNEY

Danes ob 4., ¼8. in 9.¼

Predprodaja vstopnic od 11. do ½13. ure

Elitni kino Matica

Za vzgojo debeloplodnega kostanja

Korist, ki nam jo donaša domači kostanj, obstoji zdaj pri nas v glavnem v lesu in le manj v sadu, ki predstavlja sicer odlično ljudsko hrano, je pa za trg navadno predroben, tedaj mnogo manj vreden kakor debeli kostanj ali maron, ki ga naši trgovci uvažajo povečini iz Italije za drag denar. Ni pa dvoma, da bi to sorto kostanja lahko sami doma pridelovali, in sicer v krajih, kjer so dani pogoji. Zlasti v bolj toplih legah (vinorodnih okoliših), bi nam debeli kostanj donašal lahko prav lepe dohodke. To bi se dalo precej hitro in razmerno lahko doseči s cepljenjem neprestarih in nepregosto stoječih, bujno rastočih samoniklih kostanjevih dreves v krajih z milejšim podnebjem. Cepljenje kostanja ni težko in se ga vsak kmetovalec v najkrajšem času nauči. Najenostavnejši in najlažji, pa tudi najzanesljivejši način je cepljenje za kožo (lubad) v mesecu maju s cepiči, ki smo jih že pozimi narezali.

Da bi se uvajanje debelega kostanja s pomočjo cepljenja v dravski banovini čim prej pričelo, bo banska uprava priredila meseca maja v srezih Mariboru levem in desnem bregu, Ptuju, Ljutomeru, Konjicah, Šmarju pri Jelšah, Celju, Laškem, Brežicah, Krškem, Novem mestu, Metliki in Črnomlju kratke praktične tečaje o cepljenju kostanja ter je dotičnim sreskim načelstvom že dodelila v to svrho primerno množino cepičev debelega kostanja (marona) za porazdelitev med udeležence tečajev, tako da si bo mogel vsak od njih že letos cepiti nekaj mladih kostanjevih dreves na lastnem posestvu.

Dan in kraj prireditve teh tečajev kakor tudi rok za prijavo k udeležbi bodo dotična sreska načelstva pravočasno razglasila.

Človek in dom

je stalna ilustrirana rubrika v tedenski reviji »ŽIVLJENJE IN SVET«. V tej rubriki poročajo strokovnjaki in strokovnjakinje o umetnosti, kako se s skromnimi sredstvi uredi okusno, udobno in lepo stanovanje, ki pomeni pol življenja. Poleg tega prinaša obilico praktičnih nasvetov za vsakdanjo uporabo

Harmoničen trozvok vsega dobrega so tri idealna sredstva za nego lepote: dovršeno blago lilijino mlečno milo »Paracelsus« in nezamenljiva lilijina mlečna krema »Paracelsus« in odlični puder »Liane« Paracelsus. Njihovo delovaanje vam bo nudilo izredno zadovoljstvo, treba je samo, da vedno zahtevate izrecno »Paracelsus« izdelke.

Pobijajmo vandalizem!

Ljubljana, 15. marca

Mestna občina ljubljanska žrtvuje leto za letom velike denarne vsote in mnogo dela in truda za pomnoževanje in vzdrževanje javnih parkov in nasadov. Te žrtve se doprinašajo za olepšanje zunanjega mestnega lica, za ustvaritev vabljivosti tujemu obiskovalcu, predvsem pa za zdravje domačinov in naših otrok. Parki, javni nasadi so pljuča, s katerimi dihamo zdrav, svež zrak, so estetski pripomoček za vzgojo mladine, nudijo blago zavetje vsakomur ki si želi po delu miru in odpočitka.

Komaj pa so se začela prva pomladna dela, že je zlobna, vandalska roka segla k uničevanju. Prvi nasad pri novo obnovljeni cerkvi sv. Florijana je postal žrtev te zlobe, tudi nasajeno cipreso je zlomil nekdo na dvoje. Takšno postopanje se obsoja samo po sebi, je v sramoto storilcu, v škodo nasadov in slednjič v škodo vsega prebivalstva, ki z davščinami pripomore, da se ustvarijo prebivalstvu in mestu dostojni parki. Mestno načelstvo apelira zato na vse mestno prebivalstvo, ki ima smisla in ljubezni do javnih parkov, da pazi in preprečuje vsako zlonamernost. S tem stori uslugo napravi in sebi. Zlasti se opozarjajo starši, da pazijo na otroke, da ne delajo škode. Šoloobvezna mladina naj se pouči v šolah o pomenu in potrebi javnih nasadov, da si vendar že vzgojimo bodočega *meščana, ki bo dejansko tudi čuvar in prijatelj mesta in njegovih naprav.* Sramotno poškodovanje javnih nasadov in drugih mestnih naprav pa je tudi kaznivo. V vsakem primeru bodo policijski in mestni organi izvršili najstrožjo preiskavo in poskrbeli, da prejme vandal zasluženo kazen in poravna nastalo škodo.

Ako bo tudi občinstvo storilo svojo dolžnost in skrbelo sámo, da se iztrebijo divjanja v mestnih nasadih, ki so namenjeni vsemu ljudstvu, se bo končalo tudi zlohotno poškodovanje, kar bo samo na čast mestu in meščanstvu.

Naše stare zaklade prodajajo v Ameriki

Ljubljana, 15. marca

Pravkar izišla 5. številka »Proteja«, ilustriranega časopisa za poljudno prirodoznanstvo nam ponovno dokazuje, kako pomemben je za nas domač, slovenski prirodoslovni mesečnik. Ne toliko po opremi, a po vsebini ga moremo vzporediti brez vsakih pomislekov vsem onim tujim prirodoznanstvenim časopisom, ki prihajajo k nam ponajveč iz Nemčije, pa tudi od drugod. Izšel je komaj petič, a že se opaža, kako priljubljen je postal prijateljem prirode, saj vsakokrat težko čakamo nanj.

Tokrat je celo nekoliko bogateje opremljen; prinaša namreč kot prilogo sliko očarljive kapniške tvorbe, partijo pred »Tetarato« iz Križne jame. Vsak članek pomeni ljubiteljem prirode nekaj posebnega. Ivan Michler nas v svojem članku »Križna jama« popelje v prelepi podzemni svet ene izmed naših največjih in najlepših kraških jam. Z vso spretnostjo izkušenega jamarja nas vodi po širokih in ozkih rovih romantičnega podzemnega sveta in razkazuje krasote, kakršnih ne najdemo nikjer drugje v naravi. Toda ne le po svojih narav, nih krasotah, Križna jama je znamenita tudi potem, ker predstavlja pravi mavzolej preostankov jamskega medveda, nekdanjega prebivalca te jame. Iz dvorane v dvorano sledimo s piscem šumečemu potoku, vzpenjamo se mimo plitvih vodnih tolmunčkov na sigastih tleh in dospemo do kristalno-čistega jezera. Z acetilenko v roki, se vozimo po tej mirni vodni gladini in na 4 m globokem dnu moremo opaziti celo posamezne kamenčke. Globoko v jami naletimo tudi na vodopad, ki ga prikazuje slika v tekstu in na ovojni strani lista. Obljuba, da bomo v Proteju slišali o Križni jami še več, je za nas razveseljiva, kajti predobno se zavedamo, da je Križna jama naša izredna znamenitost, ki ima za povzdigo našega tujskega prometa svoj poseben, ne majhen pomen.

Pavla Grošlja članek: *»Zakladi Kranjske«* je za nas senzacionalno odkritje, kajti vest, kako se *naše* prehistorične znamenitosti in *bajni zakladi prodajajo v Ameriki na javni dražbi, je stvar, ki nas popari.* Toda stvar se ni godila morda pred sto leti ali še dalje nazaj, temveč se je omenjena dražba vršila letos 29. januarja. *Vojvodinja meklenburška*, ki se je zelo zanimala za arheologijo, je *na našem ozemlju odprla 922 keltskih grobov in dragocenosti neprecenljive znanstvene vrednosti brez težave odnesla.* Njena hči sedaj to v dolarski Ameriki prodaja po dražbenem podjetju. Kaj je ostalo nam od tega? *Niti imena nam niso privoščili!* Avtor pravi ob koncu članka: »Ko prebiram lepi katalog, ki ga je sedem učenjakov sestavilo za dražbo meklenburške zbirke ter srečavam v njem imena najraznovrstnejših narodov in plemen, ki so v pradavnini živela ter se kretala po Evropi, tedaj mi oko nehote išče ime mojega naroda, ki je bil poldrug tisoč let lastnik in čuvar teh bajnih zakladov. Zaman!... *Kakor da smo srednjeafriško pleme, ki nima svojega narodnega imena, temveč samo biološki naziv, kakor ga ima kakšna pasma vijolic ali kuncev.* Morda pa so nas zamolčali iz obzirnosti. Ali naj ves svet izve za naše ponižanje? Ali naj res izve, da živi v kulturni Evropi narod, ki je bil lastnik in čuvar tega bogastva... pa je šel in kakor Ezav za sledo leče prodal svoje prvenstvene pravice nad zakladi, ki so vztrasli iz njegove zemlje in bili v njej zakopani.«

Inž. Ciril Pirc nas v članku »Betelgenze« seznani z rdečo zvezdo desnega Orionovega ramena. Z raznimi modernimi metodami je mogla priti astronomija do zaključka, da je Betelgenze rdeč orjak, na pričetku svojega razvitka, da znaša njegova površinska temperatura 3000 stopinj, da je oddaljen od nas 280 svetlobnih let in da je njegov premer 640 milijonov km. — P. Gnezda zanimivo opisuje v svojem članku biološko-fiziološki pojav spanja, otrplosti in mirovanja živali pozimi ter nas seznani z vplivom temperature na stanje in življenjske pojave za vse naše najnavadnejše živali, ki prezimujejo.

Poleg knjižnih novosti čitamo med drobnimi vestmi na prvem mestu o »umazanem morju«, pojavu z gornjega Jadrana v mesecu juliju in avgustu. Na morski površini se namreč pojavijo rumenkaste ali sivkaste krpe, ki jih je toliko, da dajo morski vodi izgled umazanosti. To povzročajo mase kremenastih morskih alg (Diatomeae) katerih so našli v teh kepah okoli 180 vrst. Zanimivo je tudi poročilo, koliko važnosti polaga novi češki učni načrt na to, da se vzbudi v učencih čim večja ljubezen do prirode in lepot domače zemlje. — Običajnemu opisu neba v tem mesecu sledi obširni odgovor na vprašanje v štev. 4., nato pa novo vprašanje, ki bo najbrž tudi poznavalcem ptičev dokajšnja zagonetka.

Ž. Lovše.

Mariborsko gledališko pismo

Po premieri »Vijolice z Montmartra« z gdč. Eriko Druzovičevo iz Zagreba smo dobili še reprizo Tijardovičeve »Male Floramye« z go. Marico Lubejevo, ki je gostovala v naslovni vlogi. Dosegla je lep uspeh, vendar njena kreacija ni zasenčila domače Floramye gdč. Pavle Udovičeve. Sicer se pa igra te dni »Vijolica z Montmartra« vseleej, kadar gdč. Druzovičeva lahko zapusti Zagreb.

Novo premiero smo pa doživeli v drami. Na vrsto je prišla znana drama Ivana S. Turgenjeva »Natalija«, ki nam je bila obljubljena že za lansko pisateljevo petdesetletnico smrti, se pa menda zaradi prezaposlenosti ansambla z drugimi deli ni mogla naštudirati. »Natalija« je tipično rusko delo tiste pretekle dobe, ko so dramatiki ustvarjali iz vsakdanjega življenja močne psihološke umetnine brez vsakih velikih zunanjih konfliktov. Današnji dobi, ko nam je idila predvojnih desetletij že skoraj docela neznana, so drame, kakor je »Natalija«, precej oddaljene. Njeni problemi so sicer globoki, toda za svet v širšem smislu skoraj majhni. Cene ji to seveda ne jemlje, na odru pa more doseči popoln uspeh samo tedaj, če jo zrežira velik umetnik psiholog in jo tudi odigrajo nadpovprečni igralci. Dorasli so ji popolnoma morda samo hudožestveniki, ki so mimo tega še Rusi in poznajo do dna ruski svet.

Za režiserja g. Jožeta Kovača je bila »Natalija« pretrd orah; ostal je na površini in ni znal uskladiti igre posameznikov in celote tako, da bi se približala sugestiji prepričljivosti. Ker so naši igralci prezaposleni, ker je bilo delo prenaglo naštudirano in ker so jim bile vloge tuje, kakor tudi okolje dogajanja, so večinoma pač »igrali«, ne pa tudi ustvarjali. Menda sem že pred leti naglasil in so to ugotovili tudi drugi — da g. Jože Kovič ni režiser za fine psihološke drame, zato naj bi ostal tam, kjer ustvarja lahko res dobre režije. Vsak ne more biti za vse in ni to nobeno zmanjševanje vrednosti. V »Okencu« sem mu jo priznal n. pr. 100odstotno.

Prav tako nas niso mogli ogreti vsi igralci. Visoko nad vsemi in blizu resničnemu duhu drame je bila prav za prav samo gdč. Kraljeva kot Natalija Petrovna. Mestoma nas je njena igra kar očarala. Škoda le, da režiser nekaterih dolgovezznosti ni čital, ker bi bila tudi njena igra potem še bolj efektna. Za njo je bil najboljši lik Rakitin g. Rada Nakrsta, ki je eden najboljših nadarjenih naših mladih igralcev. Vživel se je v dih

Domače vesti

Za 130 Din

V razpravi proti morilcem Mirka Neudorferja in polagalcem peklenskih strojev pridejo na dan tu in tam hudo čudne stvari. Vsebina samih zločinskih dejanj, ki so jih izvršili ti bedni sluge glavnih zločincev, skritih varno za mejami, je opisana v skrbno sestavljeni obtožnici, ki smo jo včeraj objavili. Vseh navedenih dejstev ne more dosti izpremeniti dolgotrajno zaslišavanje obtožencev. Prihaja pa tu in tam na dan slika strahovite propalosti ljudi, katerih so se posluževali taki ničvredni stvori, kakor sta baš Perčec in Pavelič in z njima vred vsi oni brezdušni zaščitniki, ki dajejo asistenco in omogočajo prenašanje eksplozivov na naše mirno ozemlje. Een sam primer:

Predsednik državnega sodišča za zaščito države je vprašal glavnega obtoženca Frana Zrinjskega:

— Povejte mi, ali ste kdaj vprašali, ali se vam je vzbudila vest, zakaj in v kakšno svrho izvršujete atentate na vlake?

— Za sto in trideset dinarjev, gospod predsednik, je poudaril bedni Zrinjski in še dostavil: — To je svrha pri meni!

— Za sto in trideset dinarjev, je pomilovalno pretehtal predsednik njegove besede in nato dejal: — Ampak, če peklenski stroj z zlobno nakano postavite na progo, da bi eksplodiral pod ekspresnim vlakom, tedaj lahko ubijete trideset ljudi. Pomislite, v primeri s takim številom žrtev je vendar sto in trideset dinarjev naravnost nič. Premislite, pri vas sto in trideset dinarjev, — a tam trideset razmesarjenih mrličev. Ali vidite res samo onega boga — denar?

— Ta bog — denar — je meni rešil življenje. Umrl bi sicer od gladu.

In to ni prav nič res, da bi bil Franjo Zrinjski sicer umrl od gladu. V njegovem kraju še ni nihče umrl od gladu. Vzemimo pa, da bi bil za sto in trideset dinarjev nadalje vršil zločinstva in polagal peklenske stroje — kakšne satanske profesije se vendar še najdejo na tem božjem svetu!

• **Delegatsko zborovanje NSZ bo v ponedeljek 19. t. m. ob 9. dopoldne v dvorani** Delavske zbornice v Ljubljani. Običajni dnevni red. Pri vstopu v dvorano bo moral vsak delegat oddati poverilnico s polnim imenom in žigom organizacije.

• **Napredovanje.** Povišana je za višjega pristava na šolski polikliniki v Ljubljani v 7 skupini dr. Slavka Kristan-Lunaček.

• Opravljanje praktičnega izpita iz trsničarstva. G. ban je v smislu pravilnika o opravljanju praktičnega izpita za vodstvo privatnih trsnic za trsničarje (»Službeni list« z dne 27. januarja l. 1932.) imenoval za letos posebno tričlansko komisijo. Praktični izpiti iz trsničarstva se bodo delali pred navedeno komisijo 14. aprila na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Interesenti, ki želijo ustanoviti lastne trsnice, naj vložijo čim prej pravilno kolkovane prošnje (5 Din) na bansko upravo po pristojnih sreskih načelstvih.

• **Iz Zveze kulturnih društev.** Sokolsko društvo Velike Lašče priredi 18. t. m. ob 15. uri predavanje g. dr. Brežnika o New Yorku. — Ljudska univerza v Kočevju pa priredi pod okriljem ZKD predavanje ob 11. v hotelu »Trst« o temi: Naš denar.

• **Da se železniško osebje seznani s posameznimi panogami kmetijstva** in v svrho propagande umnega kmetijstva je generalna direkcija državnih železnic dovolila, da dá poljedelski odsek prometnega oddelka generalne direkcije na kratkih tečajih železniškemu progovnemu osebju vsa potrebna navodila iz kmetijstva.

• **Rdeči križ in železnice.** Na podlagi pooblastila člena 42. zakona o društvu Rdečega križa kraljevine Jugoslavije je minister za socialno politiko in narodno zdravje predpisal pravilnik o popustih na državnih železnicah za člane Rdečega križa.

• **Beograjske Slovence opozarjamo na koncert Glasbene Matice ljubljanske v Beogradu** v nedeljo 18. t. m. ob ½21. v veliki dvorani Kolarčeve narodne univerze. Izvajalo se bo grandiozno delo francoskega romantika Hektorja Berlioza »Faustovo pogubljenje« za soli, zbor in orkester. Sodelujoči solisti: Vera Majdičeva, Josip Gostič, Robert Primožič, Tone Petrovčič, moški in mešani zbor Glasbene Matice in orkester kralj. garde. Istega dne popoldne ob 15. bo izvajal Matični zbor cerkven koncert Gallusovih skladb v cerkvi sv. Antona v Bregalniški ulici. Prodaja vstopnic za oba koncerta v naprej pri blagajni Kolarčeve narodne univerze in v Harmoniji. Koncert bo dirigiral ravnatelj opere g. Marko Polič.

• **Statistika borz dela.** Statistični podatki borz dela izkazujejo za mesec febr. 28.570 poklicnih, manuelnih delavcev. Na področju borz je bilo v februarju izdanih za poldrugi milijon podpor prijavljenim brezposelnim delavcem, ponudb dela pa je bilo toliko, da jih odpade na 100 brezposelnih delavcev komaj 4.5.

• **Smrt zaslužnega nadučitelja.** V Hrastniku je umrl g. Ivan Sorčan, nadučitelj star 82 let, tast župana v Laškem, g. dr. Frana Roša. Zaslužnega narodnega vzgojitelja bodo danes ob pol 16. spremili k večnemu počitku v Dragi. — Blag mu spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **Velikonočne razglednice Ciril Metodove družbe** se naročajo v pisarni, Ljubljana, Beethovnova ul. št. 2. Podpirajte CM družbo!

• **Naša prva solarna na Jadranu je velike važnosti za naše gospodarstvo.** Letos bo obratovala že v polnem obsegu. Pridobivala bo 40 do 50 tisoč ton kuhinjske soli, kar bo zadostovalo za naše potrebe brez uvoza. Kako je urejena in kako dela, poroča Zv. Štrekelj v pravkar izišli številki tedenske revije »Življenje in svet«. Članek vsebuje tudi zemljevid ter grafikon uvoza in cene soli od l. 1925. do 1933.

• **Dalmatinski izseljenci.** Izseljenstvo v Dalmaciji že nekaj let ni več močan gospodarski faktor, postaja pa vedno bolj pereče socialno vprašanje. Nekdaj so izseljenci s svojimi prihranki pokrivali velik del primanjkljaja domačega gospodarstva in ker je toliko delovnih moči odhajalo vsako leto v tujino, doma ni moglo priti do brezposelnosti. Vsega tega ni več in se vse težave najboljše vidijo v naslednjih podatkih: L. 1930. je bilo v primorski banovini izdanih 5349 izseljenskih potnih listov, naslednje leto 1703, leta 1932 samo 781, lani pa komaj okrog 500 in so med temi všteti tudi dokumenti izseljencev, ki so bili v stari domovini na obisku. Benkovački okraj je prejel lani od svojih iz tujine 50.000 Din prejšnje leto pa okrog 300.000, imotski okraj lani en milijon, leta 1931. skoraj tri, Tomislav-grad lani okrog 800.000, prejšnja leta preko dva milijona, Livno pa okrog 300.000 napram 700.000 Din v letu 1931. Podobno je tudi v drugih okrajih in povsod bi bile ogromne razlike, če bi izvedli primerjave še za več let nazaj.

• **Francoske cigarete dobimo.** Na podlagi sporazuma med našo upravo državnih monopolov in francosko državno režijo se bodo naše cigarete »Strumica«, »Vardar«, »Drina« in »Zeta« kmalu lahko prodajale v Franciji; pri nas pa francoske cigarete »Week-End«, »Gitanes Maryland«, »Gauloises Maryland« in »Gauloises Caporal Ordinaire«. Vse štiri vrste francoskih cigaret so v škatlicah po 20 komadov in prodajale se bodo prve po 18, druge po 13, tretje po 12, četrte pa po 10 Din. Zaenkrat jih bodo morali imeti samo velezakupniki na sedežu banovin in pa na Bledu ter v poletni sezoni v Crikvenici, Novem, Rabu, Starem gradu na Hvaru in Hercegnovom.

• **Most preko Sotle (Figarjev most) v** tiru banovinske ceste II. reda, št. 293, Stara vas-Sotla bo od 19. t. m. do preklica za ves promet zaprt.

• **Pogrešani delavki.** Iz Tržiča nam poročajo: V torek sta odšli neznano kam dve delavki tržiške predilnice: Debevc Anica in Sarabon Marija. Ljudski glas hoče vedeti, da sta postali žrtvi narasle Bistrice, v katere valovih sta našli prezgodnjo smrt. Domači orožniki so neutrudljivo na delu za iskanjem, toda uspeha do sedaj ni bilo. Zadnjič so mladenki videli v torek popoldne ko sta šli na delo. Od tedaj je izginila za njima vsaka sled.

• **Nevarna burja v Karlovcu in okolici.** V torek in sredo je divjala v Karlovcu in okolici orkanska burja, ki je poškodovala mnogo poslopij. Na karlovškem trgu je prevrnila stojnice in vozove. Poleg tega pa je orkanski južni veter tudi močno izsušil zemljišča. Ker je Kolpa v 24 urah narasla od 240 na 640 cm nad normalo, se prebivalstvo boji poplav.

• **Tihotapsko skladišče v cerkvi.** Finančni organi so se dolgo trudili, predno so prišli na sled dobro organizirani tihotapski družbi, ki je imela svoje središče v Visokem v Bosni. Temeljito so preiskali hiše mnogih sumljivih prebivalcev, uspeha pa navadno ni bilo pri teh preiskavah. Opazili so tudi, da se baš v tem kraju razpečevalci vtihotapljenega tobaka zalagajo z novimi zalogami, kar je bilo najboljši dokaz, da imajo tihotapci tam dobro skrivališče. Ko so pred nekaj dnevi zajeli spet nekaj razpečevalcev tobaka, je eden od njih imenoval kot svojega znanca tudi sina cerkovnika visoške cerkve. To je dalo povod za preiskavo v sami cerkvi in tam so finančni organi našli bogato zalogo tobaka.. Cerkovnikovega sina Radivojevića je finančna uprava sedaj obsodila na globo 210.000 Din Din.

• **Razprava proti blagajniku sreskega sodišča v Petrovcu,** ki je že od l. 1924. zagrešil 70 poneverb, ker je potreboval denar za politične agitacije in zveze, je preložena do konca t. m. Zagovornik obtoženega Stamenković je predlagal naj še pregledajo še neke knjige sres. sodišča. Veščaki so pregledali samo one spise, ki jih je Stamenković zmašil v vreče in pometal v reko Mlavo, kjer so jih pozneje našli. O zanimivi razpravi je »Jutro« te dni obširneje poročalo.

• **Umetna gnojila za cvetlice** priporoča drogerija Kanc v nebotičniku in v Židovski ulici v Ljubljani.

• **Adresar industrije, obrti, trgovine, bankarstva, zadružništva** in drugih ustanov ter tujsko-prometnih industrij, ki ga je pravkar zelo pregledno urejenega za dravsko banovino izdal Jugoslovenski industrijsko gospodarski kompas Ljubljana-Moste, se dobi v Tiskovni zadrugi v Ljubljani Šelenburgova ulica 3.

• **Obiedele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Dobra prebava pol zdravja!

Lahko, normalno izpraznjenje pri zagatenju, lenivosti črevesja vam omogočijo Artin - dražeje.

ARTIN

Vsebina škatlice po 8.— Din zadostuje za 4 do 6-krat.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Odobreno od min. soc. politike in narodnega zdravja, S. Br. 22.115. od 12. decembra 1933.

NAJLEPŠA KOLEKCIJA

novih, modernih pomladnih plaščev v vseh cenah od Din 360.— naprej v damski konfekciji 76

PAULIN, Ljubljana

KONGRESNI TRG 5

Iz Ljubljane

u— **Novi francoski konzul g. Remerand Gabrijel** je sinoči prispel v Ljubljano, da nastopi novo službeno mesto. G. konzul Neuville, ki je premeščen v Madrid, se odpelje iz Ljubljane jutri zjutraj ob 7.45 s simplonskim ekspresom.

u— **Koncert mariborskih harmonikarjev.** Samo še en dan nas loči od nastopa malih mariborskih harmonikarjev pod vodstvom prof. Viktorja Schweigarja. Je to zbor 25 mladih veselih lic, ki skrbi za razvedrilo in ljubko igro tako doma kakor na raznih javnih nastopih. Saj izvajajo poleg kranjske kmečke »ohceti«, kar je sklepna točka sporeda, še 30 narodnih in ponarodelih popevk bodisi v pevskem zboru, spremljevanju harmonik ali pa samo v zboru harmonik. Njihov prvi koncertni večer bo v soboto 17. t. m. ob 20. v veliki dvorani. Vstopnice od 6—30 Din so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice.

u— **Gojence srednjih in osnovnih šol** opozarjamo na mladinski koncert mariborskih harmonikarjev, ki bo v nedeljo 18. t. m. ob 11. dopoldne v unionski dvorani. Mladi zbor harmonikarjev izvaja na mladinskem koncertu prav isti program kakor v soboto zvečer. Cene pa so od 3 do 12 Din, naročajo se skupno pri šolskih vodstvih, odnosno ravnateljstvih in dvignejo v knjigarni Glasbene Matice. Poudarjamo še enkrat, da je nedeljski dopoldanski koncert namenjen edinole šoloobvezni mladini.

u— **Društvo »Kneginja Zorka«** obhaja obletnico smrti Nj. Vis. kneginje Zorke, blagopokojne matere našega kralja v **soboto 17. t. m.** Ta dan se bo služil v Njen spomin parastos v pravoslavni kapeli v vojašnici na Taboru. Upravni odbor vabi vse članice, da se zadušnice za visoko zaščitnico našega društva v čim večjem številu udeležijo.

u— **Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov-sekcija Ljubljana** vabi člane, da se udeleže pogreba pokojnega g. inž. Evgena Poniža, ki bo v soboto 17. t. m. ob 2. popoldne izpred hiše žalosti v Costovi ulici 14 (za Bežigradom).

u— **Sreski odbor JNS za ljubljansko okolico** bo imel na praznik 19. t. m. ob 9. dopoldne v Ljubljani v restavraciji »Zvezdi« sejo na katero so vabljeni sreski odborniki. Obenem javlja tajništvo, da je sreska skupščina zaradi tehničnih ovir preložena na nedeljo 8. aprila ob 9. dopoldne v »Zvezdi«.

I. medn. PLESNI TURNIR

z velikim druž. plesom

sobota 17. marca — Kazina

Nastop prvakov Jugosalvije, Avstrije in Nemčije 2906-a

u— **Gospodarsko, kulturno in narodno društvo za trnovski okraj** priredi v soboto 17. t. m. ob 20. v prostorih gostilne Soklič, Pred konjušnico, predavanje. Predaval bo g. mag. svetnik dr. Franta Mis o zanimivi in podučni temi »Dvajset navodil za srečo in zdravje«. Po predavanju bo prijateljski sestanek. Vse članstvo in prijatelje društva vabimo k polnoštevilni udeležbi. — Odbor.

u— **Glas od doma, primorska revija.** Uprizoritev bo v ponedeljek ob 11. v »Unionu«. Vstopnina 3 do 12 Din. Za uprizoritev vlada veliko zanimanje. S svojim posetom boste tudi podprli plemenito delo akademske omladine. Rezervirajte si vstopnice pri primorskih akademikih, Šelenburgova 7-I.

u— **Jugoslovenska ženska zveza** opozarja članice ženskih društev, da poteče rok za pobiranje podpisov proti redukciji žen v državni in privatni službi v soboto 17. t. m. opoldne. Vsaka članica lahko pobira podpise na navadnih polah, ki jih odda v soboto popoldne v prostorih Jugoslovenske ženske zveze, Rimska cesta 9., pritličje, kjer jih opremimo z žigom.

u— **Združenje čevljarjev naznanja, da** poteče rok za prijavo pridobnine 31. t. m., in vabi gg. člane, da se zaradi tozadevnih informacij zglasijo pri združenju.

DR. MED.

IVO BAJŽELJ

specijalist za kožne in spolne bolezni

ordinira od 10.½ do 12.½ in od 4. do 7. ure

Ordinacije za kozmetiko — Röntgen Diathermia

Dalmatinova ulica štev. 3, I. nadstropje.

Damsko kroj. risanje

poučuje modni salon ROZMAN, Ljubljana, Dvorni trg 3. Naučite se garantirano v 8 dneh. Istotam se izdelujejo kroji po meri. Informacije dobite pismeno. 2916

u— **V »Krki« pri Mikliču drevi prosvetno družabni večer** z Uratnikovim predavanjem! Dolenjci in prijatelji »Krke«, udeležite se ga polnoštevilno! Pereče predavanje! Godba! Vstop vsakomur prost!

u— **Kolo jugoslovenskih sester v Štepanji vasi** vabi vse ženstvo, zlasti članice, na 10. redni in jubilejni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 18. t. m. ob 15. v telovadnici Sokolskega doma v Štepanji vasi.

u— **Občni zbor Splošnega ženskega društva** bo danes ob 4. popoldne v društvenih prostorih na Rimski cesti 9. Članice in gospodinje vabimo k obilni udeležbi.

u— **Jadranašice!** Udeležite se čim polnoštevilneje članskega sestanka, ki bo danes ob 14. Udeležba je za vse obvezna!

u— **Jadranaši!** Pevska vaja bo drevi ob 6. v areni Narodnega doma.

u— **Ponovno prosimo** vse one, ki so se priglasili in plačali za posebni vlak bodisi pri Putniku ali Matični knjigarni, da dvignejo tam vplačano vsoto, ker je posebni vlak zaradi premajhne prijave odpovedan

u— **V mestni klavnici se bo v soboto ob** 15. prodajalo na prosti stojnici prašičje meso po znatno znižani ceni.

u— **Novosti iz kinematografov. Film »Madame Butterfly«** privablja v Elitni kino Matica gledalce in jih zadovoljuje v vsakem pogledu. Sylvia Sidney briljira. Režija je odlična, oprema zelo lepa, a glasba — ali je treba izgubljati besed? Film vsekakor zasluži pozornost vse Ljubljane. — V kratkem bomo videli film »Carjevič«, ustvarjen po Leharjevi opereti. Ime Leharjevo jamči, da tudi ne gre za plehko, povprečno stvaritev, marveč za lepo, duhovito stvaritev vedre Muze. Marta Eggerthova, ki jo poznamo iz mojstrovine »Hrepenenje«, je tudi v tem filmu izvrstna. Z njo oživljajo igro same dobre in znane moči: Ery Bos in Ida Wüst, Georg Alexander in Anton Pointner — Pa še besedo o novem sporedu ZKD. Film »Otok demonov« je bil ustvarjen na otoku Bali v malajskem arhipelu, kjer so ohranjeni tisočletni običaji. Človek ostrmi pred posnetki ondotne arhitekture in prod nastopi prebivalcev z njihovim starim kultom nagote. Ogled je vsekakor priporočljiv. Film se bo predvajal ob pol 15. v Matici.

u— **Smrt pod vlakom.** Kakor smo že beležili, so našli predsinočnjim okrog 20. ob železniškem prelazu na koncu Aleševčeve ulice v Šiški. strahovito razmesarjeno moško truplo. Obe nogi je imel povoženec odrezani tik ob životu. Na kraj nesreče je prišla po 21. uri policijska komisija, ki je na podlagi dokumentov ugotovila, da gre za upokojenega 50 letnega mornariškega kapitana tehnične stroke Frana Čelika. Pokojnik je bil zelo živčno bolan in je šel pod vlak gotovo v duševni zmedenosti. O nesrečni smrti so poročali pokojnikovi sestri v Št. Vid, truplo pa so na odredbo policije prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

ZVOČNI KINO DVOR

Telefon 2730

Samo še danes ob 4., 7. in 9. uri

premiera filma, ki je osvojil srca vseh narodov

„SENCE PRETEKLOSTI“

Eugen Klöpfer, Magda Sonja, Hanni Feher

Cene Din 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din

Družabni večer

vsem Jožicam in Jožetom priredi

SK ILIRIJA

v nedeljo 18. t. m. ob 20.30 v dvorani hotela Miklič. Ples do 3. ure. 2897-a

družabnosti, je pričakovati, da bodo člani in številni naši prijatelji do zadnjega kotička napolnili dvorano. Geslo vseh ilirijanov in pristašev Ilirije naj bo: v nedeljo vsi na družabni večer Ilirije.

u— **Za velikonočna voščila rabite Ciril** Metodove razglednice!

Iz Celja

e— **Zahvala Nj. Vel. kralja Maistrovim borcem.** Na vdanostno brzojavko, poslano s sestanka Maistrovih borcev v Celju Nj. Vel. kralju, je prejel celjski odsek Zveze Maistrovih borcev naslednje obvestilo sreskega načelnika v Celju: Po brzojavnem nalogu g. šefa kabineta ministra notranjih zadev z dne 26. februarja mi je čast izreči zahvalo za brzojavne izraze vdanosti, predložene Nj. Vel. kralju o priliki sestanka Maistrovih borcev v Celju dne 18. februarja.

e— **Občinska organizacija JNS za Dobrno** bo imela redni občni zbor v nedeljo 18. t. m. po rani maši ob 8. v narodni šoli na Dobrni. Poročali bodo gg. narodni poslanec Ivan Prekoršek, predsednik sreske organizacije JNS dr. Ernest Kalan in sreski veterinarski referent Maksim Šribar.

e— **Lichtenbergova »Kariera kanclista Winziga«,** ki jo je v torek uprizorila ljubljanska drama v celjskem gledališču, je duhovita satira na avstrijsko birokracijo in obravnavanje resnih človeških zadev s suhoparnega »uradnega« in protekcionističnega stališča. Avtor pa v karikiranju včasih pretirava. Zaradi tega se verjetnost dogajanja zmanjšuje, kar je v škodo efektu igre. Kreftova režija je bila temeljita in krepko zajeta. Tragikomični lik kanclista Vinziga, bi se s simuliranjem blaznosti bori za ogroženo polovico pokojnine, je podal g. Sancin z veliko naravnostjo, doslednostjo in rutino. Posrečena tipa sta ustvarila gg. Potokar in Jerman kot finančni in kmetijski minister. Z dobro karakterizacijo sta se uveljavila gg. Lipah (dvorni svetnik Doleschal) in Plut (sluga Prandl). Zelo pohvalne like so ustvarili tudi ga. M. Danilova in gdč. Boltarjeva ter gg. Jan, Drenovec in Železnik. Gledališče je bilo spet polno. Občinstvo se je prisrčno zabavalo in je nagradilo igralce po vsakem dejanju z živahnim aplavzom. — R. P.

e— **Šahovsko simultanko je priredila šahovska sekcija SK Jugoslavije v Celju** v torek 13. t. m. Igral je znani šahovski propagator in odlični celjski šahist g. Josip Grašer proti 13 igralcem. Rezultat je bil obojestransko zadovoljiv. Gosp. Grašer je pozval igralce, da bi se v večji meri, nego je to običajno, posvetili tej lepi igri.

e— **»Nova Doba«** bo izšla jutri v soboto ob 14. namesto danes.

e— **Kino Union.** Danes ob 16.15 in 20.30 zvečni velefilm »Solnčni žarki« in dvo zvočni predigri.

Iz Maribora

a— **Srebrna poroka.** Preteklo nedeljo sta v ožjem krogu svojih sorodnikov, prijateljev in znancev slavila srebrno poroko znana ugledna mariborska gostilničarja Štefan in Matilda Ivičeva v Rajčevi ulici. Številnim čestitkam se priključujemo tudi mi.

a— **Jožefovanje.** Mariborsko obrtno društvo bo tudi letos na svečan način proslavilo praznik svojega zaščitnika. Na praznik 19. t. m. se bo ob 8.30 zbral v Narodnem domu obrtniški naraščaj in mojstri, od koder bo skupni odhod k službi božji, ki bo v frančiškanski cerkvi ob 9. uri. Po maši bo predavanje v Narodnem domu. Slovensko obrtno društvo vabi vse mariborske obrtnike, da se te proslave udeleže v čim večjem številu.

a— **Nezgoda.** V sredo se je pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju ponesrečil stolni vikar Franc Kolenc iz Maribora. Peljal se je na svojem motorju proti Mariboru in je med vožnjo padel z vozila ter se hude poškodoval na glavi. Poklicani reševalci so ponesrečenega vikarja prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Ne samo sport,

ki je v prvi meri koristen telesnemu zdravju, ampak

tudi duhovna izobrazba

je potrebna odrasli mladini v naših časih. Najlepšo in najcenejšo priliko za izobrazbo, ki je ni mogla dati šola, nudi ilustrirana tedenska revija »ŽIVLJENJE IN SVET«. Uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica 5

a— **Nesreča pri zidanju hiše.** Pri zidanju neke hiše v Vrhlogu je bil zaposlen 24-letni posestniški sin Ivan Gregorič, ki ga je predvčerajšnjim popoldne doletela huda nesreča. Podrl se je del zidu ter ga pokopal pod seboj. Gregorič ima tako hude poškodbe po vsem telesu, da so ga morali odpremiti v mariborsko bolnišnico.

a— **Mestni avtobusni promet se bo 18. in 19. t. m. pomnožil na progi II, Glavni trg—Studenci.** Avtobusi bodo vozili do koroškega kolodvora po Črtomirovi in Tvorniški cesti v obeh smereh.

a— **Lastniki koles,** ki še niso poravnali redne letne takse za leto 1934, se pozivajo, da store to takoj, najkasneje pa do 31. t. m., sicer se bo proti zamudnikom uvedlo kazensko postopanje

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem kataru, zasluzenosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes skrbimo za to, da često očistimo temeljito želodec in črevo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice.**

JUTRI! OPERETA FRANZA LEHARJA

CARJEVIČ

MARTHA EGGERTH — HANS SÖHNKER — GEORG ALEKSANDER

ZVOČNI KINO IDEAL

Danes ob 4., 7. in 9.¼ uri zvečer: Premiera! **Fritz Schulz in Julius Falkenstein v veseli opereti**

„Roža iz Pariza“

Vstopnina: Din 4.—, 6.— in 8.— Din

JUTRI! OPERETA FRANZA LEHARJA

CARJEVIČ

MARTHA EGGERTH — HANS SÖHNKER — GEORG ALEKSANDER

vloge in uspel. Natalijin mož Islajev je bil g. Furijan, sijajen kakor vedno po maski in vsej zunanji karakterizaciji in tudi sicer še nad ostalim nižjim nivojem. Nekako v sredi se je gibala Islajeva mati ge. Dragutinovičeve, ki je bila mestoma prav prepričljiva.

Mimo teh ni bila nobena vloga docela dograjena in življenjsko resnična, četudi so se nekati približevali boljši igri in so mestoma bili neprisiljeni, kakor n. pr. g. Crnobori kot nemški vzgojitelj Šeraf, ga. Zakrajškova kot družabnica Bogdanovna in g. Pavle Kovič kot zdravnik Špigeljskij. Ga. Savinova je igrala rejenko Veročko dobro samo zunanje, na oko. G. Gorinšek se preveč ponavlja in scena med njegovim Bolšincovim ter Špigeljskim nas ni mogla prepričati, da gre za res. Le nekaj momentov je kazalo več ko improvizacijo. Docela neprepričljiv je bil g. Jože Kovič kot dijak in učitelj Koljev. Ves trud, da bi se vživel v vero, da je to 21letni mladenič, ki s svojo mladostjo osvaja ženska srca, je bil zaman. (Zakaj ne bi bil Koljev rajše g. Nakrst in Rakitin g. J. Kovič?) In potem neresnična strižkinja Katja gdč. Starčeve, ki ni vedela, kaj naj na odru počne, in je le stopicala sem ter tja! Kolikokrat bo še treba povedati, da to niso vloge zanjo? Sluga Matvej in mali Kolja sta bila g. Blaž in mali Mohor še dokaj dobra.

Germanizmi dokazujejo, da delo ni prevedeno iz originala. Prevajalec ne pozna slovenskega duala in operira z nepotrebnimi hrvatizmi. R. Rehar.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Radio kotiček

Marsikdo, ki je šel te dni mimo gluhonemnice, si ni mogel razlagati, zakaj napeljavajo vanjo telefon, saj po telefonu vendar ni mogoče migati. To je že res. Res pa je tudi, da je že 200 let od tega, odkar se v gluhonemnicah sploh ne miga več, ampak goji samo živ govor. Kako se to zanimivo delo prav za prav vrši, o tem nam bo drevi ob 18.30 predaval strokovni učitelj gosp. Vilko Mazi. Med njegovim predavanjem, ki ga bomo prenašali iz gluhonemnice, bomo nekaj minut poslušali tudi svojevrstne glasove gluhonemcev iz njihove bivalnice. Seveda je treba te glasove z veliko potrpežljivostjo piliti pri pouku, kar pa bomo imeli priliko poslušati prihodnji teden, ko bodo nastopali pred mikrofonom posamezni razredi. Kdor o sodobnem pouku gluhonemcev noče misliti več nesodobno, naj ne zamudi teh zanimivih predavanj.

Iz Kamnika

ka— *Javna dela.* Iz bednostnega fonda je prejel kamniški srez za javna dela 130.000 Din, katere je sorazmerno razdelil na vse dele sreza. Predvsem bo s tem denarjem izvršil nekatera najnujnejša popravila na cestah, kjer se porabi denar skoro izključno samo za delavske mezde. Zdaj že dalj časa popravljajo cesto Kamnik-Stahovica, katero je jesenska poplava Bistrice na več krajih raztrgala. Delo je šlo prav hitro od rok in bo v glavnem končano že prihodnji teden, pozneje pa bo cesta potrebna še več drugih popravil, katera pa bo moral izvršiti cestni odbor. Nadalje se iz bednostnega fonda grade v Radomljah močne obrambne stene in jezbice ob strugi Bistrice za varstvo radomeljskega mosta, ki je bil v zadnji povodnji že močno ogrožen. V Dragomlju, na meji ljubljanskega in kamniškega sreza, bodo preložili cesto in odstranili nevaren ovinek. Prihodnje dni pa prično v Motniku z nekaterimi deli za obrambo banovinske ceste proti nevarnim hudournikom. Tudi v Lukovici, v Mostah in Vodicah pridejo v kratkem na vrsto razna popravila na cestah, ki se bodo izplačala iz bednostnega fonda.

Iz Trboveli

t— **Občni zbor Narodne strokovne zveze v Trbovljah** se je vršil nedavno v Fortejevi dvorani. Obsežna dvorana je bila nabito polna. Zbor je vodil predsednik g. Štruc, ki je naglasil razveseljivo dejstvo, da se je NSZ v preteklem letu močno razmahnila. Delavstvo čedalje bolj priznava, da je rešitev delavskega vprašanja v nacionalni državi mogoče le v združitvi vsega delavstva na nacionalni podlagi. Poudarjal je, da odločilni činitelji premalo upoštevajo težnje narodnega delavstva. Delavstvo mnogo pričakuje od akcije, ki se je začela za zgradbo zasavske ceste, za katero se zavzemata tako JNS kakor NSZ. V imenu občinske organizacije JNS je pozdravil zborovalce g. Pleskovič Rudolf, ki je poudarjal, da bo našlo članstvo NSZ v JNS ob vsaki priliki vsestransko podporo. Občinska organizacija JNS bo zastavila vse sile, da se realizira načrt zasavske ceste. Pozval je vse navzoče, da se oklenejo svoje strokovne organizacije, ker le v slogi je moč. G. Miha Koren, bivši predsednik NSZ, je obrazložil značaj današnje dobe, ko zmaguje na vsej črti nacionalizem. To je val, ki ga ne bo mogel ustaviti nihče. Zmagal je drugod, pa bo zmagal tudi pri nas. Delavstvo bi varalo samo sebe, ako bi tega ne hotelo spoznati in bi se upiralo razvoju časa. NSZ postaja močan činitelj narodnega delavskega gibanja v rudarskih revirjih. Tajniško poročilo je podal g. Tratar, blagajniško g. Skrinar, revizijsko pa predsednik revizijskega odbora g. Barborič. Blagajniku je bila izrečena razrešnica z zahvalo. O delu kulturno-prosvetnega odseka je poročal g. Seme. Odsek je imel več prosvetnih prireditev, ki so vse dobro uspele. Pri volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor. Sprejete so bile naslednje resolucije: 1. Centrala NSZ naj ukrene potrebno, da se po Delavski zbornici in banski upravi forsira pri vladi zakon o eksistenčnem minimu rudarskega in celotnega jugoslovanskega delavstva, ki naj zagotovi delovnemu narodu dostojni obstoj. 2. V dravski banovini naj se takoj razpišejo javna dela, in to v prvi vrsti v rudarskih revirjih, kjer živi večina kvalificiranega delavstva. Vsaj osnovna plača naj bi bila enaka plači rudarjev. 3. Pri teh naj se zaposlijo v prvi vrsti brezposelni in delno zaposleni rudarji iz rudarskih revirjev. 4. Kraljevska vlada naj prične pogajanja z TPD za dobavo premoga za državne železnice. Te dobave naj se zvišajo, da bo delavstvo bolj zaposleno. Pogajanja naj se prično takoj, da zaradi zakasnelega zaključka ne bo trpelo delavstvo.

Iz Tržiča

č— **V tržiškem kotu razsaja letos gripa že kar epidemično.** V zadnjem času je zahtevala dve smrtni žrtvi. Komaj smo položili v grob značilno pojavo trafikanta-invalida Miho Megušarja, že je naznanil navček smrt trgovca in posestnika gosp. Nikolaja Teuerschuha. Z njim je legel v grob tip dobričine-samca, ki je bil vsakomur na uslugo, ki je pisal pol stoletja vsem neukim okoličanom pisma, davč. položnice, naslove, skratka, ki je za neštete opravljal posle zasebnega tajnika, ki je znal ohraniti vse srčne bolečine svojih klijentov za sebe in v lepih besedah izpeljati nerodno naznačeno misel, da se je prejemniku topilo srce in je ginjen odgovarjal dopisnici ali dopisniku. Pri »Šetincu«, kakor se pravi po domače pri hiši, je bilo zbirališče krajevnih upokojencev, ki so rešetali ob prihodu jutranje pošte časopisne novice in krivili ali opravičevali politike, dobri gospod Niko pa se je zadovoljno smehljal in pridajal svoje opombe. Z njim je legel v grob kos Tržiča, njegov sloves bo pa živel med Trščani do poznih rodov. Naj počiva v miru!

Iz Ljutomera

lj— **Zelena bratovščina sreza Ljutomera, Murske Sobote in Dolnje Lendave** je zborovala 4. t. m. v Ljutomeru. Predsednik dr. Stajnko je med številnimi udeleženci mogel pozdraviti tudi častnega člana podružnice g. dr. Farčnika. Predsednik se je spominjal umrlih članov Bolkoviča Jakoba od Sv. Jurija in Zemljiča Štefana iz Beltincev, nato pa je poročal o delovanju podružnice. Tajnik Reich je poročal, da šteje podružnica 219 članov, kar še ni zadovoljivo. Zato je predlagal, da priredi podružnica v svojem okolišu več predavanj, da zatre mrharstvo, ki ga uganjajo nečlani in da poskrbe zakupniki lovov, da bodo vsi čuvaji člani društva. Podružnica se je udeležila dražbe zaplenjenega orožja, da ni prešlo spet v roke divjim lovcem. Blagajnikovo poročilo je pokazalo, da je gmotno stanje podružnice ugodno. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen stari odbor. Nato so zborovalci razpravljali še o zavarovanju lovcev, o lovskih predavanjih, o zakupih lovišč, o povabljanju nečlanov na love in o prodaji divjačine, katere cena je prenizka. Naposled je bilo sklenjeno, da se pozovejo zakupniki v srezu Ljutomeru, naj za dobo 3 let ne streljajo nobene srnjadi.

lj— **Podmladek RK na meščanski šoli** bo imel 15. aprila prireditev v prid ubožnim učencem ter prosi, naj se društva pri določitvi svojih prireditev ozirajo na ta datum.

Javna zahvala

Dobrodelna prireditev mestne občine ljubljanske je nad vse pričakovanje ugodno uspela. Za ta uspeh se je zahvaliti predvsem vsem nastopajočim društvom in posameznikom, vsem darovalcem mnogobrojnih daril in preplačil, zlasti pa se tudi vsem posetnikom prireditve. Ljubljana in njeno meščanstvo vseh stanov sta v soboto na izredno lep način manifestirala, da skrb in ljubezen do bližnjega še živi. Nihče ni odrekel svoje pomoči, kar dokazuje globoko zavest in razumevanje do revnih, brezposelnih someščanov in je najboljše jamstvo za bodočnost, da bodo Ljubljančani v skupnem sožitju in v medsebojni pomoči vedno radi lajšali gorje svojemu bližnjemu in skupno, čeprav s težkimi napori, utirali pot v boljše čase.

Mestna občina ljubljanska se na tem mestu prisrčno zahvaljuje časopisju, mnogoštevilnim sodelujočim, darovalcem in vsemu prebivalstvu z željo, da bi ta humanitarna manifestacija našla najboljši odmev pri onih, katerim je namenjena, vse nas pa okrepila s prepričanjem, da je dobrodelnost, izvirajoča iz čuta notranje dolžnosti in dobrote, pač največje zadoščenje posamezniku in družbi.

Župan in mestni načelnik:
Dr. Dinko Puc l. r.

Sokol

Kulturni praznik gorenjskega Sokolstva na Jesenicah. Prosvetni dnevi, ki jih že tretje leto prireja kranjska sokolska župa, nudijo najlepše slike sistematično organiziranega kulturnega dela v sokolskih edinicah. Letos priredi kranjska sokolska župa prosvetni dan v nedeljo 18. t. m. ob 15. v Sokolskem domu na Jesenicah z zelo pestrim pevskim in glasbenim sporedom, ki ga bo prenašala ljubljanska radijska postaja. Po prijavah sodeč, bo letošnji prosvetni dan daleč presegal dosedanje in obeta biti največja kulturna prireditev, kar jih je bilo kdaj te vrste na Gorenjskem. Na koncertu bodo sodelovali mešani zbori iz Kranja, Kranjske gore, z Jesenic in Dobrave — Podnarta, moški zbori pa iz Podbrezij, Škofje Loke in Stražišča. Nastopili bodo tudi jeseniški mladinski orkester in mladinski mešani zbor in kompletna jeseniška sokolska godba na pihala, ki bo izvajala veličastno češko skladbo »Sen češkoslovaškega legijonarja«. Še posebej pa nastopi godalni kvartet bratov Sorgov z Jesenic ki bo izvajal težko Beethovnovo skladbo. Spored otvorijo skupni orkestri, ki bodo izvajali »Vltavo«, simfonično pesnitev iz cikla »Moja domovina«. Sledi »Sokolski pozdrav«, ki ga bodo peli skupni zbori. Na sporedu bodo še slovanski skladatelji Klemenčič, Adamič, Gerbič, Grgošević, Schwab, Förster, Medved, Milojević, Mirk, Aljaž, Prelovec, Kernjak, Ipavec, Marolt, Marinković, Vesely, Novak in Hazdrih. Spored zaključijo skupni moški zbori, ki bodo zapeli pesmi: »Narodni zbor«, »Hrvatskoj« in »Jadransko morje«.

Sokolsko društvo Krška vas priredi v nedeljo 18. t. m. ob 15. v prostoru gasilnega doma v Krški vasi dve igri, in sicer: »Pogodba« in »Pot do srca«. Vabljeni vsi, pridite in podprite naše delo!

Repertoar

DRAMA.
Začetek ob 20.

Petek, 16.: Zaprto.
Sobota, 17.: Beograd nekdaj in sedaj. Premiera. Izven.
Nedelja, 18. ob 15.: Raj potepuhov. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din. Izven. — Ob 20.: Kariera kanclista Vinciga. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din.

OPERA.
Začetek ob 20.

Petek, 16.: Carmen. Gostuje Marij Šimenc. Izven.
Sobota, 17. ob 15.: Marta. Dijaška predstava. Globoko znižane cene od 5 do 14 Din.
Nedelja, 18. ob 15.: Gorenjski slavček. Gostuje Marij Šimenc. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Ples v Savoji. Izven. Znižane cene.

★

»Beograd nekdaj in sedaj«, delo največjega beograjskega dramatika Branislava Nušića, uprizori naša drama prvič v soboto 17. t. m. Delo, ki nam slika razne rodove v Beogadu, režira g. Bratko Kreft. Nastopijo v posameznih ulogah: ge. Nablocka, Rakarjeva, Gabrijelčičeva, Vida Juvanova, gdč. Slavčeva in gdč. Fratnikova. Dalje gg.: Cesar, Jerman, Plut, Železnik, Drenovec, Daneš, Potokar in drugi. Na premiero še prav posebno opozarjamo. Predstava je izven abonmaja.

Ponovno opozarjamo na gostovanje odličnega tenorista Marija Šimenca v operi »Carmen« drevi ob 20. izven abonmaja po običajnih opernih cenah. Na zadnjem Šimenčevem koncertu je mnogoštevilno zbrana publika z iskrenim navdušenjem pozdravila odličnega pevca in izrazila tudi željo, da bi ga ponovno slišala v operi. Tej želji je uprava ustregla in uvrstila njegovo gostovanje v tek predstav. — Posetnike nedeljskih popoldanskih opernih predstav opozarjamo, da bo g. Marij Šimenc gostoval še v nedeljo 18. t. m. ob 15., in sicer v izredno priljubljeni domači Foersterjevi operi »Gorenjski slavček«. Na to Šimenčevo gostovanje opozarjamo posetnike z dežele. — V nedeljo zvečer pa se poje ponovno po znižanih cenah operета »Ples v Savoji«. Tokrat poje tenorsko ulogo g. Jelačin. Vsa ostala zasedba ista go. Gjungjenac na čelu kakor običajno.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Ponedeljek, 19. ob 15.: Radio tenor. Zadnjič v sezoni.

Mariborsko gledališče

Petek, 16.: Zaprto.
Sobota, 17.: Mala Floramye. Globoko znižane cene.

GOSPODARSTVO

Znižanje obrestne mere za blagajniške zapise Narodne banke

Kakor smo že včeraj poročali, je Narodna banka ponovno znižala obrestno mero, ki jo sama plačuje na svoje blagajniške zapise, in sicer tako, da odslej ne bo več izdajala enomesečnih zapiskov, za katere je bila že sedaj obrestna mera le 0.5%, temveč samo dvomesečne in tromesečne blagajniške zapise. Za dvomesečne zapise se obrestna mera zniža od 1.5 na 1%, za tromesečne zapise pa 2.5 na 2%. V kako znatni meri le obrestna mera za blagajniške zapise nazadovala v razdobju enega leta, odkar Narodna banka izdaja te zapise, nam pokaže naslednja primerjava višine obrestne mere:

	eno-	dvo-	tro-
	mesečni		
	%	%	%
1. dec. 1932	4	5	6
1. apr. 1933	2	3	6
1. sept. „	1.5	2.5	3.5
1. dec. „	1	2	3
9. febr. 1934	0.5	1.5	2.5
1. apr. „	2	3	4
15. marc „	—	1	2

Kakor smo že enkrat navedli, ugotavlja Narodna banka v svojem letnem poročilu, da se obtok blagajniških zapisov navzlic zniževanju obrestne mere stalno dviga. Ob koncu preteklega leta je bilo v obtoku za 341 milijonov takih bonov nasproti 236 milijonov ob koncu leta 1932. Očividno ima obtok blagajniških bonov nadalje rastočo tendenco. Obrestna mera za blagajniške zapise Narodne banke bi bila v normalnih razmerah nekako merilo za likvidnost našega denarnega trga. Padec te obrestne mere v zadnjem času pa nam pove predvsem to, da pri nas ni organiziran trg za kratkoročne naložbe denarja in da je povpraševanje po kratkoročnih plasmanih od strani denarnih zavodov, ki se ne morejo odločiti za dajanje kreditov v gospodarstvu, prav znatno.

Indeks cen na debelo v februarju

Indeks Narodne banke za cene na debelo pokazuje v februarju nasproti januarju naslednje izpremembe:

Skupina rastlinskih proizvodov zaznamuje 54.4 točke nasproti 53.2, skupina živinskih proizvodov 57.0 nasproti 57.8, skupina mineralnih proizvodov 83.7 nasproti 76.2, skupina industrijskih izdelkov 69.1 nasproti 69.2. Splošni indeks znaša torej 63.6 nasproti 63.9, medtem ko je indeks izvoznih predmetov dosegel 58.2 nasproti 59.2, a uvoznih 72.9 nasproti 72.9.

Splošni indeks se je dvignil za 0.7 točke nasproti januarju. Med skupinskimi indeksi je indeks rastlinskih proizvodov poskočil za 1.2 točke, kar prihaja od izboljšanja cene koruzi, ječmenu, predivu in suhim češpljam. Živinski proizvodi so padli za 0.8 točke; popustile so cene jajcem in jagnječjim kožam, medtem ko so se srednjedebele svinje, mast, slanina, zaklana perutnina in prvovrstni voli podražili. Indeks mineralnih proizvodov pokazuje znaten dvig za 7.5 točke, kar prihaja od povečanja državne trošarine na petrolejske proizvode. Industrijski izdelki so neznatno oslabeli, in sicer samo za 0.1 točke zaradi padca cen opekarskih izdelkov: nasprotno pa so se mlinski izdelki nekoliko podražili. Pri uvoznih predmetih sta se podražila kava in čaj, medtem ko so se pocenili sirovo bombažno predivo, poper, plutovina in intaste vreče, tako da je indeks teh proizvodov ostal neizpremenjen. Izvozni predmeti so se pocenili za 1 točko.

Gospodarske vesti

= **V interesu 3000 mlinov in žag.** Prejeli smo: Pri zadnjem zasedanju banovinskega sveta je bila v proračun za dravsko banovino sprejeta izredna davščina na vodne sile kot redno proračunsko obdavčenje. Ta taksa na vodne sile naj bi po ocenitvi donašala okog 1 milijona Din. Ke so s to postavko, ki določa obdavčenje vsake vodosilne naprave nad 10 ks, prizadete vse manjše elektrarne, vsi mlini in žage v podeželju, je v interesu obrtniških organizacij, da spravijo svoje predloge pred končno odločitvijo. Novo obdavčenje električne energije, odnosno vodnih sil bi poleg občinske trošarine, banovinske trošarine, prometnega davka, vodnega davka in dohodnine pomenilo že šesto obremenitev izrabe vodnih sil, tega glavnega činitelja pospeševanja gospodarstva in napredka naše banovine. Načelo vsake davščine je upoštevanje gospodarskega efekta obrata. Pri uvedbi te davščine pa bi se na to ne oziralo in bi bila obdavčena tudi pasivna podjetja in bi gospodarsko šibkejši procentualno več plačevali od povoljno poslujočih obratov. Zlasti pa bi bili prizadeti mlini in žage, ki jih je po naših zasekah in dolinah okrog 3000 in katerih gospodarski efekt ni prav najpovoljnejši. Poleg teh bi bilo prizadetih okrog 70 manjših elektrarn, čisto domačih podjetij, ki že zdaj ne izkazujejo povoljnih poslov. Naposled pa davščina v načelu nasprotuje zakonu o vodnih silah iz leta 1931., ki določa posebne ugodnosti za nove vodosilne naprave z namenom pospeševanja elektrifikacije in izkoriščanja te najcenejše in najpriročnejše prirodne silepomočnice človeku. Novo breme ne bi prineslo toliko dohodkov banovini, kolikor bi škodovalo gradnji novih naprav in izkoriščanju narodnega kapitala — vodnih sil v pospeševanje in napredek gospodarstva dežele. Od prizadetih je vložena prošnja na g. bana in na finančno ministrstvo, da umakne šesto nameravano davščino na električno energijo, odnosno vodne sile. V interesu gospodarstvenikov je, da prizadevanje lastnikov, zadrug in upraviteljev vodosilnih naprav v podeželju za umaknjenje te nameravane davščine podprejo, kajti moglo bi se zgoditi, kakor se je zgodilo s trošarino na električni tok, ki je relativno najvišje obdavčila našo banovino, posebno ker je tok pri nas najcenejši.

= **Ustavljen odtok zlata iz Francije in Nizozemske.** Kakor znano, je po izvršeni stabilizaciji dolarja pričelo naglo odtekati zlato iz Evrope v Ameriko in sta bili pri tem predvsem prizadeti Francija in Nizozemska. Prenos znatnih količin zlata v Ameriko pa je kmalu povzročil, da je tečaj dolarja na evropskih tržiščih, ki se je preje gibal 4 do 5% nad pariteto, popustil in se je že zelo približal pariteti, tako da se giblje danes samo 1% nad pariteto. Z nazadovanjem tečaja dolarja je odpadla možnost dobička pri arbitraži z zlatom med Francijo in Ameriko in so se zaradi tega ustavili nadaljnji transporti zlata. Francoska banka izkazuje v ninovejšem izkazu le še malenkostno nazadovanje zlatega zaklada, in sicer za 48 milijonov na 73.928 milijonov frankov. Prejšnji teden je znašal odtok še 463 milijonov, predzadnji teden pa skoro 2 milijardi. Tudi Nizozemska banka je v svojem izkazu od 5. marca zabeležila staro stanje, tako da se je tudi tu odtok zlata ustavil.

= **Uveljavljenje preference za avstrijski les v Franciji.** Kakor poročajo z Dunaja, bo 24. t. m. stopil v veljavo francosko - avstrijski sporazum, po katerem bo Avstrija uživala za izvoz lesa v Francijo preferenco v višini 5 frankov na 100 kg za količino 15.200 vagonov letno.

= **Narodno premoženje Švice.** Švica je, kakor znano, država, kjer je povprečje narodnega premoženja na posameznega državljana med vsemi državami največje. Te dni je bila v Švici izdana najnovejša statistika o narodnem premoženju, iz katere je razvidno, da znaša skupno narodno premoženje Švice 62.4 milijarde švicarskih frankov, t. j. skoro 1000 milijard Din (narodno premoženje Jugoslavije, ki ima 3 in polkrat več prebivalcev nego Švica, se ceni na okrog 500 milijard Din. Na prebivalca Švice odpade 15.200 frankov premoženja, t. j. skoro ¼ milijona Din (v Jugoslaviji odpade na prebivalca okrog 36.000 Din).

= **Švicarsko - jugoslovenski klirinški promet** izkazuje od srede februarja do 7. marca malenkostno povišanje salda v korist Švice, in sicer od 774.000 na 786.000 frankov (sredi januarja je znašal saldo nad 1 milijon švicarskih frankov). Po švicarski statistiki se naša zunanja trgovina s Švico nadalje precej ugodno razvija. V prvih dveh mesecih smo izvozili v Švico za 1,920.000 frankov blaga, uvozili pa smo iz Švice le za 873.000 frankov blaga.

= **Blagajniški posli pri občinah.** Kraljevska uprava je izdala okrožnico vsem občinam dravske banovine (razen Ljubljane, Maribora, Celja in Ptuja), v kateri odreja glede na § 1. uredbe od 4. decembra 1930, da morajo v vseh občinah dravske banovine najkasneje z novim proračunskim letom (1. aprila 1934) prevzeti posle občinskih blagajnikov po pravilu člani občinske uprave, ki jih za to določi občinski odbor, razen v občinah, kjer opravljajo občinske blagajniške posle zato nastavljeni občinski uradniki. Nikdar ne sme biti občinski blagajnik predsednik občine sam, ker je on nakazovalec in ker je dolžan enkrat na mesec pregledati poslovanje občinskega blagajnika in ugotoviti stanje občinske blagajne.

= **Pregled in žigosanje mer.** Trgovinski minister je na osnovi zakona o merah izdal odlok, po katerem se člen 7. uredbe o pregledu in žigosanju meril spremeni tako-le: Roki, v katerih je treba napraviti in ponoviti pregled in žigosanje, znašajo: 1. dve leti za merila dolžine in debeline, za priprave za merjenje dolžine in površine, za merila za tekočine, priprave za merjenje tekočine, votlinska merila in priprave za merjenje materiala, za uteže, tehtnice in taksametre; 2. za vodomere, plinomere in tokomere bo osrednja uprava za mere ob priliki odobravanja posameznih fabrikatov na podlagi preizkušnje sistema ugotovila od primera do primera roke, v katerih bo treba dotični aparat predložiti v pregled in žigosanje; ti roki pa ne morejo biti večji kakor tri leta za vodomere, 5 let za plinomere, 10 let za mokre plinomere in pet let za tokomere.

= **Nadaljnje izboljšanje vinskih cen v Banatu.** Kakor poročajo iz Vršca, so cene vinu navzlic mirni kupčiji nadalje čvrste. Zaloge pri trgovcih v Vršcu se cenijo na 360 — 380 vagonov, od tega pa je le še 40 vagonov starega vina. Cene so sedaj naslednje, in sicer za letnik 1932: običajna bela vina (10 do 13 stopinj Maliganda) 3.50—4 Din, sortna vina 4—6 Din; letnik 1933: običajna bela vina (slankamenka in dinka) z 8—9 stopinj 2.50—2.70 Din, 9—10 stopinj 2.70—290 Din; 10—11 stopinj 2.90—3.10 Din, 11.5 stopinj 3.25 Din, navadna rdeča vina (portugalka, kadarka) z 9—11 stopinj 2.60—3.10 Din; otelo 2.10—2.50 Din, sortna vina z 10—12 stopinj 3—4.25 Din.

= **Napoved pridobnine za leto 1934.** Združenje trgovcev v Ljubljani opozarja člane, da potečе rok za vložitev napovedi pridobnine za leto 1934 (dohodek l. 1933.) 31. t. m. Oni, ki bi do tega dne ne mogli predložiti dila dobijo trgovci v tajništvu združenja. Podaljšanje roka prijave. Vsa ostala navonapovedi, naj zaprosijo pri davčni upravi za

= **Prisilna uprava pri tekstilni družbi »Kočevje«.** Po sklepu srskega sodišča v Kočevju je bil pri družbi »Kočevje«, tekstilna industrijska družba z o. z. v Kočevju, postavljen za prisilnega upravitelja g. Anton Lovšin, notar v Kočevju, ki bo za firmo podpisoval samostojno.

= **V trgovinski register sta se vpisali nastopni tvrdki:** »Quebracho«, družba z o. z. v Sevnici (izdelovanje in prodaja strojilnih snovi, zlasti ekstrakta iz lesa quebracho; osnovna glavnica 100.000 Din; poslovodje: Evgen Kaposi, ravnatelj Našičke tvornice tanina v Zagrebu; dr. Artur Silberstein, ravnatelj Tvornice tanina »Sisak« d. d.; Pavno Smerd, prokurist tvrdke S. H. Gutmann, d. d. Belišče in Ante Fischer, član ravnateljstva tvrdke »Jugotanin« v Zagrebu); Sodin Blaž, trgovina z mešanim blagom in deželnimi pridelki Sp. Hudinja.

= **Insolvence v februarju.** Državni statistični urad je izdal statistiko o konkurzih in poravnalnih postopanjih v mesecu februarju, iz katere je razvidno, da je bilo v tem mesecu v naši državi 27 konkurzov (lani 32) in 38 poravnalnih postopanj (lani 31), skupaj torej 65 insolvenc nasproti 63 v lanskem februarju. V posameznih banovinah je bilo število insolvenc naslednje (prva številka označuje število konkurzov, druga pa število poravnalnih postopanj; v oklepajih ustrezajoči podatki za lanski februar): vardarska banovina 3 + 1 (1 + 1), vrbaska 0 + 1 (2 + 2), dravska 6 + 7 (7 + 6), drinska 3 + 4 (2 + 2), dunavska 0 + 7 (6 + 6), zetska 0 + 1 (0 + 1), moravska 3 + 0 (6 + 1), primorska 4 + 1 (1 + 0), savska 5 + 11 (6 + 8), Beograd 3 + 5 (2 + 4). Število insolvenc se je zadnje mesece povečalo, kar je pripisati ukinjenju posredovalnih postopanj. V lanskem septembru smo imeli le 17 insolvenc (konkurzov in poravnalnih postopanj), v oktobru 15, v novembru 41, v decembru 39, v januarju 57 in v februarju pa 65. Skupaj je bilo v prvih dveh mesecih t. l. v naši državi 122 insolvenc (56 konkurzov in 66 poravnalnih postopanj) nasproti 149 v istem razdobju lanskega leta (75 + 74). V dravski banovini je bilo v prvih dveh mesecih t. l. 28 insolvenc (14 + 14) nasproti 27 v prvih dveh mesecih lanskega leta (13 + 14).

= **Dobava avtobusa.** Komanda pomorskega zrakoplovstva v Divuljah sprejema do 12. aprila ponudbe glede dobave 20 do 30 sedežnega avtobusa.

= **Dobava:** Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 15. t. m. ponudbe glede dobave 400 kom ročajev iz bukovega lesa, 6.500 m bakrene gole žice in 200 kom izolatorjev. — Direkcija državnih železnic v Ljubljani razpisuje pismeno licitacijo za oddajo kolodvorskega bifeja na postaji Maribor gl. kol. v šestmesečni zakup, ki se bo vršila 17. t. m. v pisarni šefa postaje Maribor gl. kol.

Zopet nekaj novega!

Da, to je pralni prašek „PERION", ki vam olajša trud pri pranju in napravi vaše perilo snežno belo

Borze

15. marca.

Na ljubljanski borzi so tečaji deviz ostali danes v glavnem nespremenjeni. Avstrijski šiling je v privatnem kliringu notiral 9.15 do 9.25 (v Zagrebu promet po 9.1850, v Beogradu po 9.20). Grški boni so se trgovali v Beogradu po 34.

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda obdržala včerajšnje tečaje; trgovala se je za kaso po 316 (v Beogradu po 316.50 in 316), za april po 313 in za junij po 311. Nadalje je bil promet v 7% investicijskem posojilu po 72, v 7% Blairovem posojilu po 51.75 in v 8% Blairovem posojilu po 54.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2311.24 — 2322.60, Berlin 1360.97—1371.77, Bruselj 800.25 do 804.18, Curih 1108.35—1113.85, London 174.75—176.35, New York 3405.50—3433.76, Pariz 225.88—227.—, Praga 142.34—143.20, Trst 293.79—296.19 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15 do 9.25.

Zagreb. Amsterdam 2311.24 — 2322.60, Berlin 1360.97 — 1371.77, Bruselj 800.24 do 804.18, London 173.97—175.57, Milan 293.79 do 296.19, Newyork kabel 3427.50—3455.75, ček 3405.50 — 343.75, Pariz 225.85—226.97, Praga 142.29 — 143.15, Curih 1108.35 do 1113.85.

Curih. Pariz 20.38, London 15.80, Newyork 309.75, Bruselj 72.2250, Milan 26.55, Madid 42.2250, Amsterdam 208.50, Berlin 122.9750, Dunaj 56.90, Stockholm 81.45, Oslo 79.35, Kobenhavn 70.50, Praga 12.85, Varšava 58.3250, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11.32, London 27.61, Milan 45.25, Newyork 539.87, Pariz 35.59, Praga 21.74, Curih 174.28, 100 S v zlatu 128 S nap.

Efekti.

Ljubljana. Vojna škoda 316 — 317, 7% investicijsko 72 — 73, 8% Blair 54 den., 7% Blair 51.50 den., 7% posojilo Drž. hipotekarne banke 64 den., 4% agrarne 35 den., 6% begluške 53 — 54.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 316 — 317, za april 313 — 314, za maj 312 do 313, za junij 311 — 312, 7% investicijsko 72 — 73, 7% Blair 51.75 — 52.25, 8% Blair 54 — 55, 7+ Drž. hipotekarna banka 63.50 den., 6% begluške 53.25 — 54; delnice: Narodna banka 4100 — 4300, Priv. agrarna banka 255 — 256, Šečerana Osijek 145 do 160, Tbovlje 107 — 115.

Beograd. Vojna škoda 316.50, 316 zaklj., 7% investicijsko 72 zaklj., 4% agrarne 36 do 37, 6% begluške 54, 53.70 zaklj., 8% Blair 54.50 — 55, 7% Blair 52 — 52.50 7% Drž. hipotekarna banka 64 — 65, Narodna banka 4150 zaklj., Priv. agrar. banka 257.50, 255.50 zaklj.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.45, Državne železnice 17.75, Trboveljska 13, Alpine-Montan. 12.40.

Blagovna tržišča

ŽITO.

+ **Chicago**, 15. marca. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 88, za julij 88.25, za september 89.25; koruza: za maj 51.125, za julij 53.125, za september 54.25.

+ **Winnipeg**, 15. marca. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 68.375, za julij 69

+ **Ljubljanska borza** (15. t. m.) Tendenca za žito živahna. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška, 79-80 kg po 147.50 — 150; sremska in banatska, 78-79 kilogramov po 145 — 147.50; koruza (po navadni tarifi): nova času primerno suha s kakovostno garancijo 115 — 117.50; za april 125 — 127.50, za maj 132.50 — 135; moka: baška »0« po 245 — 250; banatska po 255 do 260.

+ **Novosadska blagovna borza** (15. t. m.) Tendenca stalna, promet je bil slab. — Pšenica: baška, okolica Novi Sad, gornjebanatska in sremska 101 — 103; baška, okolica Sombor 100 — 102; srednjebaška 102 do 104; gornjebaška in baška ladja Begej 103—105; baška pot. in slavon. 104—106; baška, ladja Tisa 106 — 107; južnobanatska 99—101. Oves: baški, sremski 58 — 60; banatski 54 — 56, slavonski 52 — 54. Ječmen: baški, sremski, 65/66 kg 72.50—75; pomladni 67/68 kg 82 — 84. Koruza: baška, sremska stara 81—82; stara okol. Sombor 82—83; baška, sremska nova 66—67; nova sušena 76 — 77. — Moka: baška, banatska »0g« in »0gg« 177.50 — 197.50, »2« 157.50 — 177.50; »5« 137.50 — 157.50, »6« 107.50 — 117.50 »7« 75 — 85; »8« 72.50 — 75; sremska slavonska »0g« in »0gg« 172.50 — 187.50 »2« 152.50 — 167.50, »5« 132.50 — 147.50 »6« 102.50 — 112.50, »7« 75 — 85; »8« 72.50 — 75. Otrobi: baški, sremski 71—73; banatski 69 — 71. Fižol: baški in sremski brez vreč 110 — 112.50.

Na plavajočem ledniku

Brodolomci v polarnem morju čakajo na rešitev, če ne bo prepozno

Ena izmed zadnjih vesti je velela, da se je drzni požrtvovalnosti pilota Lepidevskega posrečilo znižati število brodolomcev s ponesrečenega ledolomilca »Čeljuskina« od 101 na 89. S svojim letalom »A. N. T. 4« je prepeljal s plavajočega lednika, ki je postal po sili razmer bivališče članov ekspedicije in posadke »Čeljuskina«, 10 žensk in obe deklici — eno triletno, drugo šestmesečno — v Uelen na polotoku Čukčev. Šlo je večinoma za žene in hčere članov meteorološke postaje na Vraglovem otoku.

»Čeljuskin« skuša prodirati v plavajočem ledu

Enokrovnik »A. N. T. 4« je eden najboljših, kar so jih izdelali v Rusiji. Ima 27 m krilne razpetine in si natovori lahko bi bilo samo še 7 poletov te vrste, da bi 4 t. Njegova hitrost 205 km na uro ni prevelika, a letalo tudi ni bilo zgrajeno zavoljo hitrostnih rekordov. Namenjeno je samo službi v arktičnem ozemlju in je zato opremljeno s sankami. In to službo izpolnjuje, kakor vidimo, zelo dobro. Treba rešili vse može, ki čakajo na ledeni plošči željno na to rešitev. Žal pa so bile vremenske prilike vsaj do zadnje vesti skrajno neugodne in Lepidevski ni mogel ponoviti svojega poskusa, vsaj ne na takšen način. Druga nerodnost je tudi ta, da se je plavajoči ledeni otok zmanjšal na polovico, kar je silno otežkočilo pristajanje tako velikemu letalu, kakršno je »A. N. T. 4«. Brodolomci so sedaj z vso vnemo na delu, da razširijo in zravnajo prostor za pristajanje, tako da bo pripraven tudi za to letalo.

Med tem pa je dospelo v Uelen drugo letalo, ki zahteva manjšo pristajalno ploskev, a je zato sposobno spraviti na krov tudi le 4 do 5 oseb. To letalo pa doslej zaradi viharjev ni moglo priti v akcijo, kakor ne letalo, ki so si ga brodolomci sami rešili z zadostno množino kuriva in mazilnega olja s krova »Čeljuskina«. To letalo je tako majhno, da bo utegnilo ob ugodnem vremenu prevažati komaj posamezne bolnike, ki jih je na plavajoči ledeni plošči navzlic vsej skrbi tudi nekaj. Še najbolj izdatno pomoč si obetajo ponesrečenci od ledolomilca »Stalingrada«, ki se bliža ledeni plošči z veliko zalogo živil, kuriva, zdravil, raznih nadomestnih delov in z več letali. Toda »Stalingrad« je po zadnjih vestih naletel na velike ovire v podobi ledenih mas, ki so ga prisilile do velikih ovinkov.

Položaj torej ni prav nič rožnat in zato ni nič čudnega, če čaka ne samo Rusija, ampak ves svet z veliko skrbjo, kako se bo končala ta zapletena drama v Tečajnem morju. Stvar je tem bolj nevarna, ker se tudi ledena plošča z brodolomci stalno odmika sibirski obali proti severovzhodu, kar gotovo ne olajšuje reševalnih del. Te dni so se začele v njej pojavljati tudi razpoke. Zaradi teh razpok se je zrušila ena izmed zasilnih lesenih zgradb na plošči in ljudje v njej so se le z največjo težavo rešili mrzlega groba v Tečajnem morju. Tok, ki žene ploščo proti severovzhodu, je bržkone isti, ki ga je izkoristila Nansenova ladja »Fram« in ki je l. 1881. gnal razbitine ladje »Jeannette« do Groenlanda.

Edina dobrota je ta, da je Lepidevskemu uspelo založiti brodolomce z veliko količino živil in z novimi akumulatorji za malo oddajno postajo na plavajočem ledniku, tako da so lahko v brezžični zvezi s svetom. Ker je prof. Schmidtu, vodji ponesrečene ekspedicije, uspelo rešiti tudi vse navtične instrumente, lahko ob vsaki primerni priliki ugotovi natančni položaj svoje ledene ladje in ga brezžično sporoči reševalcem.

Prince mrtev ali živ?

Nepojasnjena vloga inženjerja Simonoviča — Sleparjeva vdova se izvija na vse načine — Kaj bo ugotovila pariška obdukcija? — Korupcija tudi v kolonialnem ministrstvu

kj — Pariz, 14. marca.

Državno tožilstvo in policija se trudita, da bi dognala pravi vzrok pojava ruskega inženjerja Simonoviča in nekega Maksa Garfunkla v Dijonu dne 20. februarja. Ta dan je, kakor znano, dan smrti sodnega svetnika Princeja. Posebno pri Simonoviču je upravičen sum, da hote meša že itak zelo zamotano uganko Princejeve smrti. Simonovič je namreč bil tisti, ki je izjavil, da je srečal Princeja pri nekem časopisnem kiosku v Dijonu. Policija sumi, da je dal to izjavo nalašč, da bi speljal preiskovalno komisijo na krivo pot.

Inž. Simonovič

V preiskovalni komisiji zaradi afere Staviskega je prišla na dan ugotovitev, da je član te komisije, poslanec George Mandel, tudi sam nekoč bil s Staviskim pri mizi. To je izdal velesleparjev tajnik Romagnino. Mandel, ki so ga vprašali, če je to res, ne taji dejstva. Pravi pa, da je bil k mizi Staviskega pozvan od nekega prijatelja, po poklicu industrijca. Pri tistem obedu so sedeli za mizo Staviskega tudi upravni svetniki zavarovalne družbe »La Fonciere«. Stavisky pa se gostom ni predstavil pod pravim imenom, marveč pod imenom »Georges Alexandre«.

Izjave, ki jih je zadnje dni dal Romagnino, je vzel preiskovalni sodnik na zapisnik, seveda s potrebno opreznostjo, kajti Romagnino je po vsej priliki zelo zvit človek. Vprašan, če se je gospa Staviska udeleževala podvigov svojega moža, je Romagnino odgovoril: »Stavisky mi je večkrat dejal: ženske in kupčije ne spadajo skupaj.« Preiskovalni sodnik je zaradi tega vnovič zaslišal lepo Arletto Stavisko in je dobil na vprašanje, če je vedela za poslovanje svojega moža, v odgovor: »Ljubila sem zelo svojega moža in tudi on je bil brezdvomno vdan meni. Prav zato ni hotel, da bi se mešala v njegove zadeve. To danes zelo obžalujem, kajti če bi bila poznala skrivnostna pota svojega moža, ne bi bilo nikoli prišlo do takšnih afer, kakršne zaposlujejo danes francosko javnost. Poznala sem le nekatere znance Staviskega, predvsem Bonnaureja, Aymarda, Dubarryja in še nekatere druge.«

Včeraj so prenesli truplo sodnega svetnika Princeja, katerega so bili izkopali na pokopališču v Yzeureju pri Dijonu, v tukajšnji Medicinski institut. Prevoz trupla je pozorno spremljala vsa pariška javnost, čemur se ni čuditi, saj gre za pojasnitev vprašanja, če je bil Prince umorjen ali ne. Posebno »Liberté« se na široko bavi s tem problemom. Trdi namreč, da je bil umor Princeja samo simuliran in da je Prince najbrže v oblasti ustrahovalcev. Zaradi tega je oblegala včeraj ves dan Medicinski zavod velika množica ljudstva. Še bolj nestrpni kakor ljudje pa so bili reporterji. Treba je namreč vedeti, da živi ves francoski tisk že nekaj tednov od Princejevega slučaja.

Afera Staviskega je postala detektivski roman v najzvestejšem pomenu besede. Saj so vanjo zapleteni ministri, državni podtajniki, poslanci, senatorji, vsakovrstni ravnatelji in javni delavci. Primerilo se je tudi, da je zaradi zasliševanj skočil v Seino advokat Raymond Hubert in kmalu za njim še neka ženska z imenom de Taris, o kateri pa se je kasneje izkazalo, da je storila to zaradi nesrečne ljubezni. Vse te senzacije napenjajo od dne do dne bolj živce čitateljev, ki nestrpno čakajo, kaj se bo izcimilo iz vsega tega. Razumljivo je torej, da je bilo za vse ogromno presenečenje poročilo »Liberté«, ki pravi, da Prince sploh ni bil umorjen ... Baje so ta umor zalezovalci Princeja tako spretno inscenirali, da ne vedo niti člani preiskovalne komisije, kakšen je rezultat preiskave.

»Liberté« pravi, da je mafija Staviskega ugrabila Princeja in ga drži najbrže pod ključem v kakšni vili blizu Dijona. Ta, ki so ga našli povoženega na tračnicah, ni bil Prince, ampak neka druga oseba, dvojnik sodnega svetnika. Zaradi tega so truplo v Dijonu povožene osebe še enkrat ekshumirali in zdaj se bo z vsemi pripomočki ugotovilo, če je bil to pravi ali lažni sodnik Prince.

*

Pariški »Matin« poroča o nerednostih, ki so jih odkrili v ministrstvu za kolonije. List piše, da ne kradejo razni funkcionarji samo doma, ampak tudi v kolonijah. Leta 1932. so n. pr. nakupile francoske oblasti v Indokini za 22.7 milijonov frankov opija, ko pa so ga hotele uporabiti, so odkrile, da je opij neraben. S tem je oškodovana francoska država za 22.7 milijonov frankov, ki so splahneli v nič.

Občutno vrzel,

v izobrazbi, ki vas spričo pomanjkanja oziroma predragih pripomočkov ovira na vaši poti do uspeha, izpolnite s čitanjem ilustriranega tedenskega obzornika »ŽIVLJENJE IN SVET«. Posamezni zvezki samo 2 Din. V redni naročnini samo 20 Din na tri mesece. (Okoli 400 strani poljudno znanstvenega in zabavnega štiva z mnogimi slikami). Uprava: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5

Zanimivosti iz časopisnega sveta

Noben list na svetu se ne more po velikosti meriti z ameriškim »Iluminated Quadryple Constellation«, ki ga izdaja zveza tiskarnarjev in založnikov v New Yorku. Izdaja ga pa — vsako stoletje enkrat. Prva številka je izšla l. 1850. in edini izvod, ki ga ima Evropa, hranijo kot veliko redkost v časopisnem muzeju v Aachenu. Velika je pa ta redkost tudi v dobesednem pomenu, saj meri v višino 2.5 m, v širino 1.80. Druga številka izide menda leta 1950. in bo vsebovala izčrpno zgodovino stoletja z mnogimi ilustracijami.

V nasprotju s tem si je mehiški list »El Telegramma«, ki je med tem že prenehal izhajati, lastil naslov najmanjšega lista na svetu. Ta naslov mu je odvzel pred nedavnim še dosti manjši »Little Standard«, ki izhaja v Torquayu na Angleškem. Meri samo 75 mm v višino in 60 mm v širino. En sam človek ga piše, stavi in razpošilja. Enako majhen list »Cosme Monthly« izdaja angleška kolonija v Cosmu (Paragvaj), razmnožujejo ga pa s pisalnim strojem.

Nekaj zavisti morajo Evropi vzbuditi naprave, ki jih je osnovalo veliko časopisno podjetje v Buenos Airesu. V njegovi palači je velika plesna dvorana, velika knjižnica, ki je dostopna občinstvu, z vsemi modernimi pripomočki opremljena zdravniška posvetovalnica in lekarna. Zdravnik je urednikom in stavcem stalno na razpolago, a na željo obišče brezplačno tudi naročnike in čitatelje. Na strehi časopisne palače je velikanska parna sirena, ki napolni ozračje s pravim radostnim tuljenjem, čim dospe v uredništvo kakšna važna vest. Po potrebi se prav nič ne straši zbuditi ponoči celo mesto iz spanja. Podjetje mora sicer za takšne kalitve nočnega miru plačevati globe, a plačuje jih rado, saj ve, da gre strošek za to reklamo in še lep dobiček po vrhu iz žepov — radovednega občinstva!

Milijon pilotov v Rusiji

Po nedavnem sklepu sveta ljudskih komisarjev v Moskvi bo Rusija v teku druge petletke, t. j. do l. 1938 vzgojila milijon letalskih pilotov, nadaljnjega pol milijona letalcev pa bo absolviralo tečaj za jadralno letalstvo. Jadralni letalci bodo rabili kot rezerva. Piloti se bodo izobraževali v štiridesetih šolah za letalce.

Atentat na čisto glasbo

Navzlic vsem protestom in prepovedim (takšno prepoved je izdal n. pr. Adolf Hitler) ni prav nič videti, da bi se bil svet do danes kaj prida naveličal jazzovske glasbe. Nasprotno, število njenih ljubiteljev in braniteljev se ni prav nič spremenilo in vsepovsod opažamo, kako prehajajo njeni načini iz izrazne oblike v oficielno glasbo in si jo osvajajo.

In kdo je izvršil ta »atentat na čisto glasbo?« Najmodernejši skladatelj Rus Igor Stravinski, ki je prevzel vso odgovornost za veliko modo jazza in čigar izjave (z njegovo sliko) priobčuje pravkar izišla številka ilustrovane tedenske revije »Življenje in svet«.

Svetovni šahovski dvoboj

Na velikonočno nedeljo se bo začela tekma za svetovno prvenstvo v šahu. Nasproti si bosta stala šahovska mojstra Francije in Nemčije, Aljehin in Bogoljubov, ki sta rodom oba Rusa, toda sta se dala naturalizirati vsak v drugi državi Evrope.

Šahista se ne bosta prvič srečala kot nasprotnika v šahovski areni. Že l. 1929. je Bogoljubov prvak Nemčije, izzval Aljehina in je bil seveda od njega poražen, kar se bo najbrže tudi to pot ponovilo. Red šahovske tekme je sestavljen tako, da se bodo prve tri šahovske partije med nasprotnikoma odigrale v prvem tednu aprila v Baden-Badnu. Četrta in peta partija bo v Villingenu, potem bosta romala šahovska mojstra skozi naslednja mesta: Karlsruhe, Pforzheim, Monakovo, Bayreuth, Norimberk, Wiesbaden, Mannheim in Karlsruhe. Za nekatere partije so se ponudila tudi mesta Hof, Konstanz in Stuttgart, toda nemška šahovska zveza jih je zaenkrat odbila.

Kako sodijo o tem dvoboju šahovski mojstri, priča izjava nekega ruskega mojstra: »Če bo Bogoljubov porazil Aljehina, naj ve, da bo takoj izzvan k obrambi svojega novega naslova svetovnega mojstra. Na dvoboj ga bo namreč pozvalo najmanj dvajset konkurentov.« Seveda pa do tega ne bo prišlo, kajti vsi računajo s sigurnostjo, da bo tudi to pot premagal Bogoljubova Aljehin.

Mlada poročenca

V Charentonu (na Francoskem) se je 14-letna Simona Lacou[illegible] poročila s svojim 17-letnim izvoljencem

Arktična obleka

J. S. Warmbath, udeleženec Pearyjeve arktične opreme l. 1898, je te dni ob priliki velikega mraza s snežnim viharjem v Washingtonu oblekel svojo arktično obleko

Krsta na morju

Japonsko torpedovko »Tomozura«, ki se je bila potopila pri otočju Goto zaradi konstrukcijske napake, so prepeljali v sasebsko pristanišče. V trenutku nesreče je bilo na torpedovki 113 mož posadke. Od teh se je rešila samo šestorica.

Rešenci pripovedujejo, da je podmornico odplavil najprej mogočen val, ki je povzročil, da se je ladja takoj pogreznila pod vodo. Med rešenci je tudi poveljnik podmornice Ivaze. Njegova vdova je izjavila, da ji je močno žal, ker se njen mož ni ob nastopu katastrofe ustrelil.

Japonska javnost stoji še vedno pod vtisom nesreče, ki pomenja za japonsko mornarico tem večji udarec, ker je bila japonska vlada pravkar na tem, da da zgraditi še 16 podmornic enakega tipa.

Nova ležišča zlata

Najdbe zlata v zadnjem času so dale povod za domneve, da leži v Transvaalu (Oranje) zlata žila, ki ima 50 km v premeru in se vleče v daljavo 160 km. Središče žile je mesto Parys. Poskusi z zlato rudo, ki so jo izkopali na tridesetih različnih krajih, so pokazali, da pride na vsako tono za sedem pennyjev čistega zlata.

Restavracija Napoleonove hiše na Elbi

Kakor poročajo iz Rima, je dal Mussolini pobudo za obnovitev hiše na Elbi, kjer je Napoleon svojčas živel. Poznejši cesar Francije je stanoval v San Marinu in Portoferratu. Mussolini je dal restavrirati obe hiši na željo francoskega napoleonskega raziskovalca Deleona iz Grenobleja.

Ameriška vojaška letala in pošta

Generalni major Roulois, vrhovni poveljnik vojaških letalskih edinic v Ameriki, je prepovedal prevažanje pošte z letali ameriškega zračnega brodovja. Vsa pošta, ki je doslej potovala z letali, se bo odslej transportirala z brzimi vlaki.

Govoreče ustnice

k zadevni sliki v včerajšnji številki. Od leve proti desni: Miriam Hopkins, Claudette Colbert, Carole Lombard in Jean Harlow.

Ford zvišuje plače

Iz New Yorka poročajo, da so naznanile Fordove avtomobilske tvornice v Dearbornu vsemu delavstvu, da bodo zvišale sedanje najnižje plače, ki znašajo 4.4 dolarjev na 5 dolarjev.

Ford, ki ni podpisal Rooseveltove kode za zvišanje plač, je torej prvi ameriški podjetnik, ki izpolnjuje pogoje kode. Kaj to pomeni, naj si predstavi vsakdo sam, kajti Ford ima samo v detroitskem okraju 120.000 delavcev.

Žalne znamke v Belgiji

Belgijska poštna uprava naznanja, da pripravlja serijo žalnih znamk v spomin pokojnega kralja Alberta. Prva serija bo obsegala znamke s sliko pokojnega vladarja po 75 centimov, druga serija znamke po 1.25 frankov. Znamke bodo veljavne doma in v kolonijah. Znamke bodo imele sliko kralja Alberta v črnem okviru. Po dosedanjih vesteh pridejo te znamke v promet že v prvi polovici aprila.

Odkod restavrant?

Francoskemu kuharju Boulangerju gre hvala, da so dobili francoski izkuhi ime, ki je danes razširjeno po vsem civiliziranem svetu, namreč restavrant. Boulanger je namreč ustanovil izkuh, nad katerim je visela tabla z napisom: »Venite ad me omnes, qui stomacho laboratis, et ego restaurabo vos!«

Originalen napis je bil tako privlačen, da so ga jeli povsod posnemati. K Boulangerju je začel dreti ves gladni Pariz in mož je imel več nego dovolj dela, da je postregel vsem gostom. Ime restavrant pa je posihmal ostalo trdno in se je kmalu pojavilo nad vsakim boljšim izkuhom.

Dvojčka — dva očeta!

Iz Stockholma poročajo, da je razpravljalo sodišče v Karlskroni na Švedskem o tožbi neke ženske, ki je tožila očeta svojih dvojčkov zaradi alimentacij. Tožiteljica je navajala v tožbi, da je toženec oče njenih otrok.

Sodišče je nato odredilo krvno preiskavo, ki je pokazala, da pride toženec v poštev samo kot oče enega izmed dvojčkov. Po tem dognanju je tudi uredilo pravno stran odplačevanja. Zdaj iščejo očeta drugega dvojčka. — Zadeva je zbudila na Švedskem veliko zanimanje.

Tri smrti zaradi enega moškega

Iz Novega Kečkeja na Madžarskem poročajo, da so se tri deklice zaljubile v enega in istega moškega. Zaradi nesrečne ljubezni so vse tri istočasno skušale izvršiti samomor. Dvema je to takoj uspelo, tretjo pa so rešili. Naslednji dan pa je šla v neki vinograd in se tam obesila. — Orožništvo je zaradi nenavadnega ozadja uvedlo preiskavo in aretiralo »nedosegljivega ljubimca«.

Ženska vseučiliška profesorica na Poljskem

Poljska vlada je nedavno imenovala Cezarejo Ehrenkreutzovo, hčer francoskega učenjaka Baudouina de Courtnaya, ki je študirala na univerzah v Krakovu in Leningradu, za profesorico etnografije in varšavskem vseučilišču. Ta dama je prva vseučiliška profesorica v poljski državi. Poljski listi pišejo, da poučujeta na poljskih univerzah še dve dami, toda obe imata značaj izrednih profesoric, medtem ko je Ehrenkreutzova redna profesorica.

Likvidacija koncentracijskih taborišč?

Pruski ministrski predsednik Göring je izdal vsem podrejenim policijskim ravnateljstvom nalog, da morajo do 20. marca sestaviti sezname o političnih jetnikih. Vsak seznam mora vsebovati poleg imen oseb tudi predloge glede nadaljnjega postopanja s sedanjimi političnimi jetniki v taboriščih. Vsa taborišča, ki imajo zdaj še značaj koncentracijskih taborišč, se morajo razpustiti in se po vsej priliki ne bodo več obnovila.

ANEKDOTA

Bülowa je obiskal nekega dne mlad glasbenik s šopom not pod pazduho. Slavni kapelnik je takoj razumel, da mu hoče mladi mož predvajati svoja najnovejša dela in se je skušal izmuzniti tej neprijetnosti tako, da je začel govoriti o vseh mogočih drugih stvareh. Mladenič je postajal čedalje nervoznejši, končno se je opogumil in ga vprašal, dali mu sme zaigrati novo skladbo. Bülow je odvrnil, da je klavir žal popolnoma razglašen, na kar je obiskovalec dejal, da ga to pač ne moti, »Pač pa moti mene!« je dejal Bülow lakonično.

VSAK DAN ENA

Izgubljeni sin

Povratek iz Evrope v domačo vas

S P O R T

Velike skakalne tekme v Planici

Ljubljana, 15. marca.

SK Ilirija je prejela danes nove prijave za mednarodno skakanje v Planici. Kako pomembna bo ta prireditev, je najbolj razvidno iz imen sodelujočih tekmovalcev. Dozdaj je prijavljena elita svetovnih skakačev. Poleg že imenovanih Norvežanov tako Siegmunda Ruuda in Sörenseva, ki je svetovni rekorder v skokih, se je prijavil sedaj tudi drugi »leteči Norvežan« njegov brat Birger Ruud, ki je bil letos prvak na slovitih hollmenkolskih tekmah. Bivši naš trener Sigmund Guttormsen, ki študira že tri leta v Curihu, se je razvil v enega najodličnejših skakačev, a na startu bomo videli tudi slavnega Norvežana Radmara, Sörensena in Olafa Ullanda ter poljskega trenerja skakačev Perra Jonssena. Prijavila sta se tudi švicarski prvak v skokih za leto 1934 Norvežan Raidar Hof in Civin Alstad, torej osem največjih predstavnikov norveškega smučarskega sporta, poleg Poljakov, Čehov in Avstrijcev. Ob zaključku sportne sezone nam je Ilirija torej pripravila na svoji prekrasni skakalnici senzacijo, o kateri bodo pisali tudi daleč preko meje naše domovine.

Preureditev skakalnice je v delu, povečan bo zalet, da bodo mogoči skoki do 90 metrov. Snega je dovolj in včeraj je zopet snežilo. Za posebni vlak iz Ljubljane v Planico so od danes dalje v prodaji vozni listki v sportnih trgovinah A. Gorec, Kolb in Predalič, Alpina in obe biljetarnici Putnika. Vozni listek z vstopnico vred velja 48 Din. Železniška uprava bo preskrbela, da ne bo povoda za pritožbe, kakor se je to zgodilo pri državnem prvenstvu. Preskrbite si vozne listke pravočasno, da pojdejo vse priprave v redu!

Rapid : Primorje

V nedeljo bo po dolgem presledku gostovalo v Ljubljani moštvo mariborskega Rapida. Gre za gosta z velikimi ambicijami. Nadeja se namreč, da mu bo letos po skoro 15-letnem boju sreča nekoliko bolj naklonjena in da si bo osvojil prvenstvo našega podsaveza. Kot rečeno, ambicija je tu in edini nasprotnik mu je samo ljubljanska Ilirija.

Ne gleče na to okolnost, pa je Rapid vsekakor moštvo, ki vedno predvaja lepo, poletno in ambiciozno igro.

Primorje, ki mora proti takemu nasprotniku postaviti svoje ligino moštvo, bo imelo težko delo. Ligaši naj se kar ne vdajo v prevelike upe. Napeti bo treba od vsega začetka in zaigrati tako, kakor da gre za važno ligaško tekmo. Rapid kot napadalec bo imel lažjo nalogo. Primorje pa ne sme igrati v obrambnem slogu, temveč kot rečeno kot ligaš, ki se bori proti težjemu ligašu. Le v tem primeru bo igra lepa in zanimiva.

Tekma se bo začela ob 16. uri. Predtekmo zaigrajo ob 14. juniorji domačina z ljubljanskim Korotanom.

Celjski nogomet v praznikih

SK Celje in SK Olimp v Celju sta povabila za nedeljo 18. in ponedeljek 19. t. m. v goste dva najmočnejša ligaša LNP, in sicer SK Ilirijo iz Ljubljane in SK Rapid iz Maribora, da odigrata dve prijateljski nogometni tekmi. V nedeljo 18. t. m. ob 13.30 bo na Glaziji predtekma med SK Olimpom in SK Laškim ob 15 pa glavna tekma med SK Ilirijo in SK Celjem, v ponedeljek 19 t. m. ob 13.30 pa predtekma med celjskim vojaškim teamom in SK Celjem, ob 15 pa glavna tekma med SK Rapidom in SK Olimpom.

Ilirija in Rapid sta poleg Primorja sedaj brez dvoma najboljša kluba v dravski banovini. To dokazujejo rezultati v jesenskem podsaveznem prvenstvu in na pomladanskih prijateljskih tekmah. SK Celje in SK Olimp bosta imela pred pričetkom prvenstvenega tekmovanja težko preizkušnjo. Vojaški team in SK Laško bosta nastopila v svoji najmočnejši postavi, tako da bodo vse štiri tekme vseskozi zanimive in napete.

Ženski gozdni tek za prvenstvo drav. banovine

Borba za modri pokal mesta Ljubljane

Podsavez ženskih sportov otvori v nedeljo dopoldne sezono za gozdne teke. Že začetek bo izredno zanimiva borba za prvenstvo dravske banovine. Nedeljski tek bo generalna preizkušnja za državno prvenstvo, ki bo v Ljubljani 8. aprila. V nedeljo nastopita družini Ilirije in Atene, kar bo vrednost prireditve močno dvignilo. Pri poskusnem propagandnem teku v jeseni je sigurno in z veliko premočjo zmagala Ilirija, preko zime pa je Atena svojo družino izpopolnila z novimi mladimi močmi, ki so zimski čas izrabile za smotren in oster trening, tako da so sedaj jako nevaren protivnik Ilirije, ako ne celo favorit za podsaveznega prvaka.

Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzela mestna občina ljubljanska, kar daje teku prav poseben pomen. Istočasno je mestna občina ustanovila za to tekmovanje, ki se bo vršilo odslej vsako leto, krasen in dragocen pokal pod imenom »Modri pokal mesta Ljubljane«. Pri nedeljskem teku bo startalo rekordno število atletinj. Pred ženskim tekom nastopijo naši najmlajši country tekači, ki bodo tekli na isti progi kakor dekleta. Tudi ta prireditev obeta zanimiv in dober sport, ker se nahajajo med juniorji nekateri izvrstni tekači, ki bodo prej ali slej zamenjali naše današnje »kanone«. Start in cilj je za oba teka pri drsališču Ilirije, in sicer ob 10.30 za juniorje, ob 11. pa za dekleta.

Službene objave LNP

(Nadaljevanje seje p. o. dne 7. marca 1934)

Vzamejo se na znanje dopisi: ISSK Maribor št. 264 od 6 marca, SK Jugoslavija od 28 februarja, JNS br K 269 od 2 marca, SK Enakost od 1. marca, SK Ilirija od 5 marca, SJNS Ljubljana od 7 marca; zapisnika o. o. Trbovlje od 26 februarja in 5. marca, zapisniki o. o. Celje od 18 in 26 februarja ter 5 marca, zapisnik o. o. Maribor od 26 februarja. Vzame se na znanje poročilo službujočega odbornika g. prof. Jelačiča o tekmi Gradjanski : ČSK 4 marca. Potrjujejo se brzojavke SK Korotan, Kranj od 2. marca, SK Bratstvo od 3. marca in JNS od 2. marca. Na ostale dopise sledijo pismene rešitve.

Izžrebajo se pari in termini podsaveznega prvega razreda: 8. aprila Celje : ČSK, Maribor : Ilirija, Hermes : Železničar; 15. aprila Ilirija : Celje, Maribor : Hermes; 22. aprila Maribor : ČSK, Hermes : Celje; 29. aprila Hermes : Ilirija, Maribor : Celje, ČSK : Železničar; 6. maja Celje : Železničar, Hermes : ČSK; 13. maja Maribor : Železničar; 27. maja Ilirija : ČSK; 3. junija Ilirija : Železničar; termini Rapida se bodo objavili, čim dobi Rapid od političnih oblasti dovoljenje za igranje javnih tekem. Tekme se igrajo vedno na igrišču prvoimenovanega kluba.

Potrjujejo se termini in pari mariborskega o. o.: 8. aprila Panonija : Svoboda, Ptuj : Drava; 15. aprila Mura : Gradjanski, Svoboda : Drava, Ptuj : Panonija; 22. aprila Ptuj : Svoboda, Panonija : Mura; 29. aprila Drava : Gradjanski, Mura : Svoboda; 6. maja Ptuj : Mura, Svoboda : Gradjanski; 10. maja Drava : Ptuj; 13. maja Ptuj : Gradjanski, Panonija : Drava; 20. maja Gradjanski : Panonija, Mura : Drava. Tekme se igrajo vedno na igrišču prvoimenovanega kluba.

Potrjujejo se termini in pari celjskega o. o.: 25. marca Olimp : Atletiki; 8. aprila Laško : Jugoslavija; 15. aprila Laško : Šoštanj; 22. aprila Jugoslavija : Šoštanj; 29. aprila Jugoslavija : Olimp; 6. maja Laško : Atletiki; 13. maja Laško : Olimp; 27. maja Jugoslavija : Atletiki; 3. junija Atletiki : Šoštanj; 10. junija Šoštanj : Olimp. Vse tekme se igrajo v Celju, prvoimenovani klubi imajo izbero igrišča.

Potrjujejo se termini in pari o. o. Trbovlje: 1. zagorska grupa: 8. aprila Litija : Zagorje, Svoboda : Sloga; 15. aprila Zagorje : Sloga; 22. aprila Svoboda : Zagorje, Litija : Sloga; 29. aprila Svoboda : Litija; 2. hrastniška grupa: 8. aprila Rudar : Delavec; 15. aprila Delavec : Hrastnik; 22. aprila Rudar : Hrastnik; 3. trboveljska grupa: 8. aprila Amater : Retje; 15. aprila Retje : Dobrna; 22. aprila Trbovlje : Retje; 29. aprila Trbovlje : Dobrna; 6. maja Amater : Dobrna; 13. maja Amater : Trbovlje. Prvoimenovani klubi imajo izbero igrišča.

Termini ljubljanskega okrožja se bodo določili na prihodnji seji.

Poziva se o. o. Trbovlje, da odvede 5% od prvenstvenih tekem jesenske sezone 1933 LNP. — Novak, m. p.

Proslava SK Retje. SK Retje bo v nedeljo proslavil petletnico svojega obstoja. Za to proslavo razpisuje pokalno tekmo po naslednjem redu: v nedeljo 18. t. m. ob 8.30 nastopijo rezervna moštva Amaterja in Retja ter Dobrne in Trbovlja. Ob 14.30 bosta nastopila zmagovalca dopoldanskih tekem. Zmagovalec dobi lep kip nogometaša. Ob 16. tekma Jadran I., Ljubljana : Retje in Amater I. : Trbovlje I. Igra se dvakrat 30 minut, isto tudi zmagovalca. Zmagovalec dobi krasno zastavico. Vse tekme se igrajo na igrišču Amaterja.

Nogomet v Litiji. Zadnjo nedeljo je SK Litija otvoril spomladansko nogometno sezono s tekmo z Zagorjem. Pričakovala se je zmaga Zagorja, vendar pa je tekma z 2 : 2 (2 : 0) ostala neodločena.

Službene objave ljubljanskega podsaveza JSZS. (Seja uprav. odbora dne 14. marca.) Navzoči dr. Bradač, Sturz, Svetličeva, Jelenčeva, Ruplova, major Janc, Karba, Schnellerjeva, Baltesar, Kušar, prof. Stepišnik, Jurman. Odsotna dr. Adlešičeva in Kermavner opravičeno. — Na znanje se vzame izjava SK Celja, da v pomladni sezoni ne more nastopiti v prvenstvenih tekmah. Odobri se v načelu medmestna hazenska tekma Zagreb : Ljubljana dne 25. t. m. v Zagrebu, katero je savez že odobril. — Klubom se sporoča, da je prijavnina za country dne 8. aprila t. j. za dražvno prvenstvo znižana na 30 Din. Čitajo se s pravico takojšnjega nastopa za SK Ilirijo atletinje: Firš Joža, Janežič Vida in Vidic Angelca. — Na znanje se vzame poročilo predsednika g. dr. Bradača, da je prevzela pokroviteljstvo nad country tekmo za prvenstvo dravske banovine v nedeljo 18. t. m. mestna občina ljubljanska in da je ustanovila za ta tek prehodno darilo pod imenom »Modri pokal mesta Ljubljane«. — Osvoji se predlog Ilirije, da prevzame podsavez izvedbo njenega mladinskega country- teka, ki bo na isti progi, kakor ženski, in sicer pol ure pred ženskim. — Sklene se nabaviti za zmagovalko poedinko lično darilo, za nadaljnjih pet pa plakete. — SK Ilirija in TKD Atena se pozivata, da pošljeta k nedeljskemu teku po sedem odraslih članov, odnosno članic za rediteljsko in drugo pomožno službo. — Odborniško službo vrši pri nedeljskem teku prof. Stepišnik. Darila, od katerih je pokal, ki si ga pribori klub, prehoden, ostala darila pa pridejo v trajno posest tekmovalk, se bodo oficielno razdelila ob 21. na družabnem večeru, ki ga priredi Ilirija v dvorani hotela Miklič. Določi se za nedeljsko prireditev ta-le vstopnina: odrasli 5 Din, dijaki in mladina 3 Din.

Službeno iz LNP. Danes se vrši seja u. o. ob 21. uri v tajništvu.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Drevi ob 18.30 bo v telovadnici osnovne sole na Grabnu gimnastični trening. Istotam bo sestanek vseh country tekačev seniorjev zaradi udeležbe na prvenstvu Celja in juniorjev zaradi propagandnega teka v nedeljo. Vsi in točno!

ASK Primorje (lahkoatletska sekcija). Danes ob 20.30 važna odborova seja. Vabljeni na obvezno udeležbo gg. načelnik, Kermavner, Luin, Žorga A., Skušek, Slamič Lavo, Puc Igor, Raič Dušan, Sosič.

ŽSK Hermes (table-tenis). Danes ob 18.30 sestanek sekcijskega odbora pri »Kočarju«. Polnoštevilna udeležba! — **(Nogometna sekcija).** Danes ob 20. seja sekcijskega odbora pri Kočarju. Na sejo se pozivajo: Mikluš, Franetič, Nedog. Od 15. naprej strogo obvezen trening vseh igračev na igrišču. Obveščata se Čebohin in Mokorel na tekmi 18 in 19. t. m. Pepček, če je mogoče za oba dni. Igra se 18. v Kranju s Korotanom, 19. v Ljubljani z Reko. — **Centralni odbor** ima sejo ob 19 istotam.

SK Jadran. Danes ob 19.30 članski sestanek vsega članstva, posebno pa I. in II. moštva zaradi nedeljskih tekem pri Sokliču. Kdor bo zadržan, naj to javi kapetanu.

TSK Slovan. Drevi ob 20 v gostilni pri Krušiču članski sestanek na katerem se določijo postave moštev za trening tekmo v nedeljo proti Grafiki in za prijateljsko tekmo v ponedeljek proti Zagorju. Ob 20. v gostilni Krušič važna seja odbora.

Iz življenja na deželi

Iz Murske Sobote

ms— **Dramski odsek murskosoboškega Sokola** pripravlja Cankarjevo dramo »Hlapci«, ki jo uprizori 24. t. m. ob 8. z uvodnim predavanjem. Vsekakor bo to dogodek za naš kraj že glede na to, ker se Cankarjeva beseda tako redko sliši na našem odru. Dramskemu odseku pod predsedstvom br. dr. Smerdua, se mora priznati, da je prav delaven. Še v letošnjem letu se nam obljublja poleg drugih iger Cankarjeva »Hlapec Jernej in njegova pravica« v Delakovi prireditvi. Krona letošnjega odsekovega dela pa bodo vsekakor Kreftovi »Celjski grofje«, ki se bodo uprizorili na prostem pred Szaparyjevim gradom.

*

LAVERCA. **Sokolska četa priredi v nedeljo 18. t. m. ob 15. v proslavo Jurčičeve 90 letnice narodno igro s petjem »Domen«.** Vabljeni!

MEŽIŠKA DOLINA. V nedeljo 18. t. m. bodo koroški pevci, čvrsti kmečki fantje iz Podjunske doline, 30 po številu, prvič obiskali Mežiško dolino, odkar je potegnjena meja preko zemlje slovenskega Korotana. Pevci prispejo v nedeljo z vlakom ob 10.30 v Guštanj, kjer prirede v Sokolskem domu ob 16. koncert koroških pesmi. Zvečer istega dne pa bodo peli na Prevaljah pri Rozmanu. Na Jožefovo bodo pokazali lepoto svojih pesmi pri službi božji v cerkvi Marije na jezeru na Prevaljah, a potem pohite v skrajni kot Mežiške doline, v Mežico, kjer bo popoldne ob 15. v šolski telovadnici koncert. Častna udeležba pri sprejemu in koncertu naj bo moralna opora njim, ki bodo v naši sredini prijetni gosti.

SV. LOVRENC NA POHORJU. **Dne 28. februarja se je vršil občni zbor krajevne protituberkulozne lige, ki je bila ustanovljena l. 1930. s požrtvovalnim predsednikom šolskim upraviteljem g. Stankom Lavričem na čelu. Organizacija se zlasti udejstvuje s tem, da preskrbuje ubogim šolskim otrokom med opoldanskim odmorom mleko in kruh. Razdelilo se je v tekočem šolskem letu do občnega zbora 3651 porcij mleka in kruha. Za to potrebna sredstva dobiva liga delno iz članarine (48 članov), delno pa iz prispevkov raznih domačih dobrotnikov. V znamenju boja proti jetiki so se vršila tudi predavanja banovinskega zdravnika g. dr. Pirnata o jetiki in higijeni. Omenjeni g. zdravnik se tudi s posebno ljubeznijo zavzema za slabotno ubožno deco, ki ji nudi v potrebi vsak čas brezplačno zdravniško pomoč.**

VELIKA NEDELJA. **V nedeljo 25. febr. se je vršil v Altovi gostilni dobro obiskan občni zbor občinske organizacije JNS. V uvodu je predsednik g. Belšek govoril o pomenu in namenu JNS. Članov je štela organizacija prej 40, pri občnem zboru in pozneje pa jih je pristopilo še več, tako da jih šteje zdaj 60. V novi odbor so bili izvoljeni: za predsednika g. Belšak, v ostali odbor pa gg. Kovačec, Kness, Preindl, Klemenčič, Hržič, Alt, Meznarič, Bokša, Sok, Fideršek, Kuharič in Frangeš. H koncu je govoril o zaščiti kmetov in drugih važnih vprašanjih g. Grivec iz Ormoža ter pozival zborovalce k aktivnosti pri gradnji naše bodočnosti. — V soboto 3. t. m. je bil na tukajšnji šoli zaključen šesttedenski kmetijski tečaj, ki se ga je ljudstvo pridno udeleževalo. Obisk je znašal poprečno 100 ljudi. Zelo so se zanimale za predavanja gospodinje in dekleta. Pri zaključku je bil navzoč sreski načelnik g. dr. Bratina, ki je sam predaval o obči upravi in državljanski vzgoji. G. Zorčič je na tečaju razpravljal o vseh panogah kmetijstva, g. Belšak o zadružništvu, g. Nardin o živalskih boleznih, g. dr. Čarf o tuberkulozi in g. Gerlevc o gozdaustvu. Na zaključni prireditvi je s svojim dobro izvežbanim mladinskim zborom nastopil učitelj g. Kotnik in je bil deležen splošnega priznanja. Velikonedeljčani so prirediteljem in predavateljem hvaležni za trud.**

Radio

Petek, 16. marca.

LJUBLJANA 11: Šolska ura: Življenje otrok pri raznih narodih (M. Zor). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Orkestralna narodna glasba na ploščah. — 18.30: Predavanje o gluhonemi deci (Vilko Mazi). — 19: Sokolstvo. — 19.30: Izleti za nedeljo (dr. Andrejka). — 20: Prenos programa iz Zagreba. — 22: Čas, poročila, za smeh in dobro voljo (plošče).

BEOGRAD 17: Lahka godba orkestra. — 19: Narodne pesmi. — 20: Prenos koncertnega večera iz Zagreba. — Plesna muzika na ploščah. — PRAGA 19.20: Koncert iz Brna. — 20: Lahka glasba. — 21: Orkestralen koncert. — BRNO 19.20: Godba na pihala. — 20: Prenos koncerta iz Prage. — 21: Plošče. — 21.25: Orgelski koncert. — VARŠAVA 20.15: Prenos simfoničnega koncerta iz Krakova. — 22.40: Plesna glasba. — DUNAJ 12: Lahka glasba na ploščah. — 17.30: Klavirski koncert. — 19.05: Verzi in pesmi o pomladi. — 20.45: Koncert vojaške godbe. — 22.05: Lahka godba orkestra. — BERLIN 20.10: Narodne pesmi. — 20.30: Večer italijanske glasbe. — 23: Dunajska glasba. — KÖNIGSBERG 20.10: Koncert orkestra in solistov. — 23: Lahka in plesna glasba. — MÜHLACKER 20.10: Mešan program. — 22.45: Plošče. — 24: Nočni koncert. —

Sobota, 17. marca.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Reproducirane vesele slovenske pesmi. — 18.30: Zabavno predavanje (ga. Medvedova in g. Sancin). — 19.30: Zunanjepolitični pregled (dr. Jug). — 19: Ljudski nauk o dobrem in zlu (dr. Veber). — 20: Prenos operete »Rože v snegu« iz Maribora. V odmoru napoved časa in poročila.

BEOGRAD 17: Koncert orkestra. — 19.30: Narodne pesmi. — 20.40: Prenos koncerta ljubljanske Glasbene Matice. — 23: Plesna muzika. — PRAGA 19.20: Šramel - kvartet. — 20: Prenos operete iz Bratislave. — 22.30: Orkestralen koncert iz Moravske Ostrave. — BRNO 20: Prenos marionetne revije. — 22.30: Program kakor v Pragi. — VARŠAVA 20.30: Pevski in klavirski koncert. — 21.20: Chopinove klavirske skladbe. — 22.15: Plesna glasba. — 23.05: Kabaretni program. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 16.35: Orkester mandolin. — 17: Dunajski simfoniki. — 19: Beethovnove klavirske sonate. — 20.05: Slušna igra. — 21.45: Koncert orkestra. — BERLIN 20.10: Zabaven program. — KÖNIGSBERG 20.10: Večer lahke in plesne glasbe. — 23: Prenos iz Berlina. — MÜHLACKER 20.10: Večer lahke glasbe. — 22.45: Plošče. — 23: Orkester. — 24: Nočni koncert.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlaga v %, 5 smer in brzina vetra, 6 oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8 vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo druge najnižjo temperaturo

15. marca

Ljubljana 7, 751.0, 7.0, 85, E2, 10, 45.4, dež; Ljubljana 13, 751.8, 10.2, 61, W2, 7, —, —; Maribor 7, 749.4, 7.0, 90, NW1, 10, 3.0, dež; Zagreb 7, 749.7, 13.0, 60, S3, 10, —, —; Beograd 7, 753.3, 14.0, 85, SSE5, 9, —, —; Sarajevo 7, 753.5, 16.0, 30, SSW7, 10, —, —; Skoplje 7, 762.0, 3.0, 90, mirno, 10, —, —; Split 7, 752.6, 14.0, 90, SE9, 10, —, —; Kumbor 7, 755.9, 19.0, 30, ENE3, 10, —, —; Rab 7, 763.4, 7.0, 90, WSW 3, megla, 10, 3.0, dež.

Temperatura: Ljubljana —, 5.1; 10.6, —; Maribor 13.4, 6.0; Zagreb 17.0, 10.0; Beograd 22.0, 13.0; Sarajevo 19.0, 14.0; Skoplje 20.0, 2.0; Split 15.0, 13.0; Kumbor —, 18.0; Rab —, 7.0.

Solnce vzhaja ob 6.15, zahaja ob 18.06.

Vabilo na

39. redni občni zbor

Okraj. posojilnice v Litiji,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 25. marca t. l. ob 14. uri v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1933.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, se vrši pol ure pozneje drug občni zbor, na istem mestu in po istem dnevnem redu, ki bo veljavno sklepal, ne glede na število udeležencev.

2924 NAČELSTVO.

Lepe starke

KREMA TOKALON

(rožnate barve) vsebuje Biocel, ki se pridobiva od mladih živali po izumu prof. dr. Stejskala.

Edino hranivo za kožo z jamstvom od 200.000 Din

Žene od 50 let lahko sedaj izgledajo, kakor da jim je komaj 30 let.

Uporabljajte kremo Tokalon rožnate barve zvečer pred počitkom, kremo Tokalon bele barve, ki ni mastna, pa zjutraj.

Zahvala.

Vsem, ki so nam ob smrti našega nepozabnega

dr. ERNESTA KOBETA

izrazili svoje sožalje, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so dragemu pokojniku izkazali zadnjo čast, izrekamo najiskrenejšo zahvalo.

Iskreno hvaležni smo g. zdravniku dr. Pavlu Krajcu za njegov trud v njegovi bolezni, prečastitemu g. proštu dr. Čerinu Karlu za vodstvo pogreba, častiti duhovščini in gg. oo. frančiškanom.

Dalje izrekamo zahvalo g. predsedniku ljublj. okrožnega sodišča P. Keršiču, g. zastopniku apelacijskega sodišča dr. Al. Debeljaku, zastopniku sreskega sodišča sodniku F. Merali, g. sodniku Branku Goslarju za iskrene poslovilne besede, namestniku drž. tožilca ljubljanskega in zastopniku društva »Pravnik« dr. Lučovniku, predsedniku okrožnega sodišča novomeškega g. dr. J. Kavčiču, zastopnikoma »Društva slov. sodnikov« gg. A. Kacjanu in J. Prijatelju, ter vsem njegovim številnim gg. stanovskim kolegom. Nadalje višj. pis. ravnatelju g. Abramu, zastopniku »Zaščite« g. Vl. Bavdeku, g. sreskemu načelniku F. Logerju, g. županu dr. J. Režeku, g. žandarmerijskemu majorju Živkoviču in gg. častnikom, gg. zastopnikom drž. realne gimnazije in vsem zastopnikom raznih uradov, ter nositeljem krste in gg. usm. bratom. Končno vsem mnogoštevilnim prijateljem in znancem iz Novega mesta, Ljubljane, Kranja in Škofje Loke in prav vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin pokojnika in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Maša zadušnica se bere v soboto ob 8. uri v stolni cerkvi.

Žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila — Občina Ljubljana, Mestni pogrebni zavod

Naznanjamo žalostno vest, da je naš srčnoljubljeni soprog in oče, ozir. brat, svak in stric, gospod

ing. Evgen Poniž

gradb. inženjer, rez. peš. poročnik, odlikovan z redom jugoslovanske krone V. razreda

v četrtek, dne 15. t. m. po kratki in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 17. t. m. ob 2. uri pop. iz hiše žalosti, Costova ulica štev. 4 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 16. marca 1934. 2922-a

MARA, soproga; TAŠICA, hčerka; RAJKO in ROMAN, brata in ostalo sorodstvo.

Po dolgem trpljenju je dne 15. marca umrl naš dobri in srčno ljubljeni oče in soprog

Hinko Lavrenčak

odvetniški uradnik v pok.

Pogreb bo v soboto, dne 17. marca ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže državne bolnice.

Ljubljana-Maribor-Skoplje, dne 15. marca 1934.

2919 Žalujoči ostali.

H. H.: 5

Krinka proti krinki

Roman

A v tem obrazu, ki se je skrival za svojo mrzlo krinko, ni bilo moči ničesar razbrati. Molčal je, in le odločni, štrleči podbradek je kazal, da mi ostane samo ena pot: ubogati.

»Če naj po tem takem dam gospodu konzulu malce pouka v umetnosti vlamljanja...«

Hudobno me je pogledal. Videti je bilo, da ga vodi dobro premišljen načrt. Natanko je vedel, kaj dela. Bil sem samo figura v njegovi šahovski igri.

A tudi jaz se nisem zmotil v vlogi, ki sem jo igral, ampak sem z največjo mirnostjo dokončal stavek: »... tedaj vsaj upam, da bom za svoj izgubljeni čas dobro poplačan.«

»Bojim se, da vam bo plačilo še prebogato...« je s poudarkom odvrnil konzul. »Pet minut vam dam... Saj ste me razumeli?!«

»Pet minut?« sem rekel.

»In še nekaj: poslej boste delali vse, karkoli vam porečem... brez čenčanja in neumnega vpraševanja. Vedite, da nimava več dosti časa. Samo hitrost in popolna pokorščina vas moreta rešiti. Ob najmanjšem uporu...« Pomembno je udaril po svojem orožju. »Besedo vam dam, da se ne šalim. Vest me nikoli za nič ne peče!«

Bog ve, da sem mu to rad verjel. In tako sem se lotil dela, čeprav nisem mogel slutiti, zakaj.

Nekam sitno je delati, ako rabijo tvoj hrbet za samokresno tarčo. Tako ti je, kakor da bi nosil na plečih mravljišče, v katerem je izbruhnila revolicija.

Konzul me je z velikim zanimanjem opazoval; to sem videl, ko sem skrivaj pogledal izza komolca.

Nekaj se mi je zdelo čudno. V njegovem pogledu ni bilo lajiške radovednosti, ampak nekaj presojajočega in preizkušajočega, skoraj takisto, kakor da bi mojster nadzoroval delo svojega učenca.

A njegov samokres mi ni dajal mnogo časa za opazovanje in premišljevanje.

Vem, da sem delal vročično; prepričan sem bil, da tiste besede o petih minutah niso bile izrečene tja v en-dan. In pet minut je tudi res najkrajši čas, v katerem je mogoče priti taki železni debeluški do živega.

Roka mi je od vlage spet in spet spodrsnila na električnem svedru, in pot mi je curkoma lil s čela v oči. Hropel sem; iz ust mi je puhala vroča sapa, ki se je v kapljah zbirala na gladkem črnem trebuhu železne gospe.

Nazadnje je bila luknja vendar že tolikšna, da sem mogel vtakniti vanjo svoj dilomitni naboj.

»... pet minut je minilo!« je zaklical trdi glas za mojim hrbtom.

Tisti mah sem odskočil od blagajne.

Sičanje se je oglasilo in utihnilo, kakor da bi prav hitro odprl vodovod in ga nato mahoma spet zaprl.

Taka je bila Dilomitova govorica!

To je bila njegova kvantica!

In to je bil konec gospe z debelim trebuhom, nenasitnice v jekleni kombineži, ki sem jo bil pokapal s svojim grenkim znojem.

»Dobro!...« je rekel glas zraven mene.

Nič občudovanja ni bilo v tem glasu... samo ugotovitev... kakor da se drugega tudi ni nadejal od mene.

Ta »dobro« je pomenil: »Tako, to je zdaj opravljeno... in zdaj se lotiva drugega dela.«

Da, trebušata gospa je bila opravljena — ona, ki mi je ležala na prsih v sanjah vseh mojih zadnjih noči! Ali — —!

Tako si zmage nisem predstavljal. Bila je hujša od Pyrrhove!

Polmetrska, ozka reža je nalik grdemu črvu lezla iz notranjosti železne blagajne navzven.

Žival je bila ubita. Iztrebiti jo — malenkost.

In konzul me je silil, naj igram komedijo do konca.

Kaj hočeš od mene? Ali se igraš z menoj kakor mačka z ujeto miško?! Ali bo konec pesmi tak, da me vendarle požreš?!

A zdaj sem držal tisto, kar so oklopne plošče tako lubosumno varovale, v roki: konzulovo jekleno kaseto!

Ali mi je ni takoj iztrgal iz roke?!

Ali se mu oči niso zaiskrile v nenadni togoti?!

Ali me ni njegova pest takoj pobila na tla? Ali ni smrtonosni veter iz njegovega samokresa upihnil lučke mojega življenja?!

Ne to ne ono se ni zgodilo!

Konzul se je nasmehnil. Prvikrat sem zagledal na njegovem obrazu smehljaj, v katerem je bilo res nekaj humorja.

»Plačilo za pouk!« je rekel in z dolgim, koščenim prstom potipal kaseto, ki sem jo držal v roki.

Gotovo bere negotovost v mojih očeh. Ve, da ga ne razumem in ne verjamem njegovim besedam, ampak da slutim sam Bog si ga vedi kakšno past.

Zato nadaljuje:

»Še enkrat vas opozorim na svoje besede. Samo pokorščina vam ostane, nič drugega ne. Premišljevali boste lahko pozneje. Tako je in — mir besedí. To je vaše plačilo. Vzemite to kaseto s seboj. Pa konec debate!«

Njegov glas je spet trd in sirov, in smehljaj mu je kakor izbrisan z obraza.

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov **plačajo oni, ki iščejo služb. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.—** za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. **Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo,** Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. **Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.**

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Sebi in svojim v pouk in zabavo

naročite ilustrirano tedensko revijo

„ŽIVLJENJE IN SVET"

Uprava: Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5.

Pouk

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. Dijaki 12 Din

Francosko konverzacijo iščem za par ur dnevno. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8589-4

Prodam

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Sadna drevesa visoko- in nizkodebelne jabolane ter hruške, češplje, češnje, višnje, breskve, marelice, agrse in ribez, zajamčena rodovitnost, dobite pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Novi trg št. 3 Zahtevajte cenik. 7666-6

Otroški voziček moderen, globok, enačen, naprodaj na Celovški cesti št. 14, pritličje. 8585-6

Službo dobi

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Pek. pomočnika ki bi raznašal tudi kruh, in **vajenca** sprejme takoj L. Prešelj v Litiji. 8546-1

Plačilno natakarico mlajšo, pošteno, prijetne zunanjosti, sposobno v serviranju in računanju, z 1000—2000 Din gotovine za prevzem ročne kleti, sprejme takoj hotel Triglav v Sevnici ob Savi. Služba je dobra in stalna. 8542-1

Mestna občina Novo mesto razpisuje s 1. aprilom 1934 mesto **občin. stražnika**. Pogoji, pod katerimi se bo služba podelila se dobijo med uradnimi urami pri predsedstvu mestne občine. — Rok za vlaganje prošenj do 25. marca 1934. Predsedstvo mestne občine Novo mesto, dne 14. marca 1934. 8545-1

Pekovski pomočnik skupni delavec, s svojim kolesom, dobi stalno službo. Ponudbe z navedbo plače na naslov: Janžekovič, parna pekarna, Dol. Lendava. 8540-1

Spretne modistinje sprejme salon Mimi Sark. Osebno se predstaviti med 12. in ½3. uro, Kreditna banka IV. nadstropje. 8551-1

Donašalko za kavarno, dobro izvežbano sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Popolnoma zanesljiva«. 8556-1

Avtotapetnik samostojen delavec, dobi stalno nameščenje. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Avtotapetnik«. 8570-1

Šiviljo za dameske plašče, sprejme Smerajc, Tržaška cesta št. 5. 8574-1

Kroj. pomočnika za fino delo, sprejme v stalno službo Fran Iglič, Prašakova ulica štev. 10. 8587-1

Postrežnico enačno in urno, sprejmem za pospravljanje boljšega stanovanja, pranje in likanje, od ¾7. do 5. ure. Celovška cesta štev. 14. 8586-1

Vajenci-ke

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Avto, moto

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Odprt avto pod 1000 kg, pripraven za prevoz blaga, zelo ugodno naprodaj. Kot plačilo se vzame tudi hranilne knjižice. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Odprt«. 8562-10

Kolesa

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dve moški kolesi poceni naprodaj na Sv. Petra cesti 76. 8584-11

Kapital

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vrednostne papirje kupuje in pregled žrebanj vrši Slovenska banka v Ljubljani, Krekov trg 10 in Aleksandrova cesta 4/II (palača Viktorija). 8079-16

Posest

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

V Vojniku pri Celju zelo ugodno naprodaj hiša št. 10 z vrtom. Polovico kupnine se more plačati z vlogami celjskih denarnih zavodov. — Pojasnila daje dr. Stojan Ivan v Celju. 03-2148

Vodna moč z večjim poslopjem naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8537-20

V najem

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno oddam v najem proti odkupu inventarja. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »V Ljubljani«. 8571-17

Pridelki

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Prvovrstne in presušenne **orehe in jederca** po ugodni ceni nudi Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5. 8440-33

Les

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kostanjev taninski les v skorji in obeljen kupuje stalno in plača proti dupliikatu: Hadi, Novo mesto 92-15

Lokali

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Lokal v Kranju pripraven za pisarno ali obrt — na najprometnejši točki takoj oddam. Poizve se v delikatesi Terčon. 8438-19

Lokal primeren za delavnico ali skladišče, v sredini mesta takoj oddam. Poizve se v kavarni »Leon«. 8554-19

Hotel Union v Kranju s kavarno in restavracijo oddam, event. tudi ugodno prodam. — Ponudbe na naslov: Franjo Sirc, Kranj 8423-19

Kavarno-restavracijo »Koseo« v Sisku, Hrvatska, prodam radi smrtnega slučaja. Obrat se nahaja v strogem centru mesta. Posel dobro uveden. — Dopise na naslov: Anton Elić, Sisak. 8538-19

Stanovanja išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje s kuhinjo in pritiklinami, iščem v mestu ali bližnji okolici. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Snažnost«. 8568-21/a

Sobe išče

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo po možnosti s souporabo klavirja, iščem v bližini realke. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 8591-23/a

Prazno sobo s separatnim vhodom, čisto in svetlo, v mestu iščem za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Dve okni«. 8590-23/a

Sobo odda

Beseda 50 par. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 3 Din Najmanjši znesek 12 Din.

Opremljene sobe s posebnim vhodom, z 1 ali 2 posteljama po 130 do 200 Din, s hrano ali brez oddam blizu tramvaja v Sp. Šiški, Černetova 31. 8552-23

Gdč., gospoda ali dva dijaka poceni sprejmem v lepo sobo s posebnim vhodom, na željo tudi s hrano. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra« 7286-23

Opremljeno sobo lepo in solnčno, s parketom, elektriko in vhodom s stopnišča oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 8548-23

Sobo z 2 posteljama poceni oddam v Rožni ul. št. 19. 8565-23

Sobo opremljeno ali prazno, s separatnim vhodom, v centru mesta takoj oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 8428-23

Dopisi

Beseda 2 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

V oglasnem oddelku »Jutra« je dvigniti sledeča pisma: Auto, A., Brezskrbna starost, Bodočnost, Cenejše zidanje, Čista soba, Čisto stanovanje, Do 10.000. Denar, Dobra moč 100, Elektromotor, Ekonom, Energičen, Gotovina, G. L. 46, Galvanizacija, Gostilna z lokalom, Grad, Hvaležna, Izprašan, Inženjer, Komfortno, Kartoteka, Ljubljana stalno, Ljubiteljica otrok, Lastni dom, Lepa zunanjost, Moško kolo, Marec 1934, Medarec, Modistinja, Nujno, Natakarica II. III., Nagrada 150, Nemščina, Osamljen, Odkrit značaj, Odhod 5. aprila, Osebni pomenek, Pridna poštena, Prilika, Provizija, Popolnoma izvežbana, Pomožna moč, Primerno, Rapid, Redka prilika, Rentabilnost, Reference 800, Strankam prijetno, Srečko, Solnčno, Samostojna 1, Skupne zahteve, Sprememba 117, Spalnica, Takojšnje plačilo, Turbina, Tvbomil, Trst, Takoj, Modistinja, Udobno, Visoko obrestovanje, Vezalke, Zobna prakса, Zaslužek, 100, 3330, 36, 94, 100.000, 25—35.

Stroji

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj moški »Singer«, kakor tudi **športni voziček** poceni prode Vrenjak Viktor, Rožna dolina VII/22. 8577-29

Lokomobilo za proizvajanje pare, kurilna ploskev najmanj 20 m², kupim. Ponudbe za dobro ohranjene lokomobile na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Lokomobila«. 8422-29

Generator (dinamo) za izmenični tok 6—20 Ks rabljen, dalje 500 kg rabljene bakrene žice 25 mm² in izolatorje kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Elektrarna« 8539-29

Glasbila

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Pianino železne konstrukcije, ter **harmonij** za koncerte, zelo poceni proda Turin v Celju. 8578-26

Informacije

Beseda 1 Din. davek 2 Din. za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opozorilo Tvrdka Gentleman opozarja cenj. odjemalce, da vajenec Kazimir Bulok ni več upravičen inkasirati. 8573-31

Razno

Beseda 1 Din. davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Telefon 2059

Premog Karbopakete drva in koks nudi **POGAČNIK** Bohoričeva ulica 5.

Med mestom in deželo posreduje »Jutrov« mali oglasnik.

Prehodna dekliška doba

je med 12. in 17. letom. To je doba, ko mora imeti vsaka deklica zdravo kri, zdrave živce, izvrsten tek.

Energin za jačenje krvi, živcev, teka

Energin v lekarnah: steklenica Din 35.— R. S. Br. 8787/33.

Ljuba Jurković:

(Ilustriral V. Mazi)

27

Bum! Bumbum! se je razletel kotel ladje; ladja je dobila luknjo in se takoj začela potapljati. Hkratu je izbruhnil na ladji požar. Med potniki je nastal neznanski vrišč in jok. Bili so kakor brez glave; skakali so v morje in se borili drug z drugim za prostor v čolnu ali za rešilni pas. Bila je temna, mrzla noč. Moj Bog, kaka nesreča! Vsi potniki so utonili v valovih razburkanega morja.

DANES

sveže morske ribe

Na ražnju: brancin, sanpiero, cevoli, barboni, brodeto iz palamide. 2923

Restavracija SLAMIČ, Gosposvetska cesta

NAZNANJAM CENJENEMU OBČINSTVU

da bom **ODPRL PODRUŽNICO** v soboto, dne 17. marca 1934 v Ljubljani, **Tyrševa (Dunajska) cesta štev. 92,** poleg Štadiona. Nudil bom vse vrste svežega in prekajenega mesa, kakor tudi mesne izdelke. Zagotavljam, da bom cenj. odjemalce postregel s prvovrstnim blagom ter solidno postrežbo. Priporoča se

ZALAR FRANC, mesar in prekajevalec

LJUBLJANA, Pleteršnikova 25 2912-a

Tvrdka Ignac Repše, Ljubljana, Dvorni trg 1

priporoča

vsakovrstno pohištvo

izdelano iz zajamčeno suhega lesa po najnižjih cenah. Kvalitetna izdelava po lastnih in danih načrtih.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

V neizmerni žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

FRANJO ČELIK

MORN. TEHN. KAPETAN V POK.

dne 14. marca nenadoma preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 17. marca 1934 ob ½3. uri popoldne izpred mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana-Maribor, dne 15. marca 1934.

2927 **Žalujoči ostali.**

Za vedno je zaprl trudne oči naš ustanovni in častni član, gospod

Ivan Sorčan

šol. upravitelj v pok., odlikovan z redom sv. Save V. reda, zlato kolajno in srebrno kolajno

Pogreb blagopokojnega se vrši v petek, dne 16. III. ob ½16. uri od hiše žalosti na pokopališče v Dragi.

Ohranimo mu časten spomin.

2925 **Prost. gas. četa Hrastnik.**

V težki žalosti sporočamo tužno vest, da nas je po mučni bolezni zapustil naš iskreno ljubljeni, dobri oče, ded, tast, gospod

Ivan Sorčan

nadučitelj v pokoju

v 82. letu starosti.

K večnemu počitku ga bomo spremili na pokopališče v Dragi v petek, dne 16. t. m. ob pol 4. uri popoldne.

Hrastnik - Laško, dne 15. marca 1934.

Marija por. **Roš, Ana** vd. **Fajdiga,** učiteljica, hčeri; **Marko** in **Nuša,** vnuka; **dr. Fran Roš,** zet.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezersek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.